

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om identitetskort, passlagen, 15 och 38 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet samt 33 a och 159 § i utlänningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om identitetskort, passlagen, lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och utlänningslagen ändras.

De föreslagna ändringarna i lagen om identitetskort och utlänningslagen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning som gäller identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet.

Genom lagen om identitetskort utfärdas bestämmelser som kompletterar EU-förordningen när det gäller bland annat tagande av fingeravtryck, identitetskortets tekniska del och dess informationssäkerhet samt avläsning av fingeravtryck och ansiktsbilder. I utlänningslagen föreslås smärre tekniska ändringar och förtydliganden.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering ska regeringen se till att de grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses samt avvärja rättskränkningar. Särskild vikt fästs vid att förbättra människors säkerhet, bereda sig för nya säkerhetshot och stärka trygghetskänslan.

De föreslagna ändringarna i lagen om identitetskort, passlagen och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet stödjer regeringsprogrammets mål. Till lagen om identitetskort fogas en bestämmelse om införande av fingeravtryck i identitetskortsregistret. De föreslagna ändringarna av passlagen och av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet har samband med bestämmelsen om införandet av fingeravtryck i identitetskortsregistret, eftersom fingeravtryck som tagits för identitetskort och förts in i identitetskortsregistret kan utnyttjas vid ansökan om pass. Fingeravtryck som förts in i passregistret i samband med ansökan om pass kan i sin tur utnyttjas i samband med ansökan om identitetskort.

Lagarna avses träda i kraft den 2 augusti 2021, då EU-förordningen börjar tillämpas

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	4
1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten.....	4
1.2.2 Beredningen av propositionen.....	6
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	6
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	8
3.1 EU-lagstiftningen och lagen om identitetskort.....	8
3.2 EU-lagstiftningen och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	14
3.3 EU-lagstiftningen och utlänningslagen	16
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	19
4.1 De viktigaste förslagen.....	19
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	20
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	20
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	22
4.2.3 Konsekvenser för brottsbekämpningen och säkerheten.....	22
4.2.4 Konsekvenser för individens ställning.....	23
4.2.5 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna.....	23
5 Alternativa handlingsvägar.....	24
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	24
5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater	25
5.2.1 Sverige	25
5.2.2 Norge.....	26
5.2.3 Danmark.....	26
5.2.4 Tyskland.....	27
6 Remissvar	27
7 Specialmotivering	29
7.1 Lagen om identitetskort.....	29
7.2 Passlagen.....	36
7.3 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	36
7.4 Utlänningslagen	37
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	38
9 Ikraftträdande.....	38
10 Verkställighet och uppföljning	38
11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	39
LAGFÖRSLAG	44
1. Lag om ändring av lagen om identitetskort.....	44
2. Lag om ändring av passlagen.....	50
3. Lag om ändring av 15 och 38 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	54
4. Lag om ändring av 33 a och 159 § i utlänningslagen.....	56
BILAGA	58

RP 206/2020 rd

PARALLELTEXTER	58
1. Lag om ändring av lagen om identitetskort.....	58
2. Lag om ändring av passlagen.....	67
3. Lag om ändring av 15 och 38 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet	73
4. Lag om ändring av 33 a och 159 § i utlänningslagen.....	76

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, nedan *EU:s förordning om identitetskort*, trädde i kraft i början av augusti 2019. Förordningen börjar tillämpas den 2 augusti 2021. Denna proposition lämnas dels som förslag till bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om identitetskort, dels som förslag till bestämmelser av nationella skäl.

EU:s förordning om identitetskort bygger på den beredning som gjorts vid Europeiska kommissionen. Kommissionen lämnade i september 2016 ett meddelande till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet med titeln Att höja säkerheten i en rörlig värld – starkare yttre gränser och förbättrat informationsutbyte i kampen mot terrorism. I sitt meddelande betonade kommissionen behovet av säkra rese- och identitetshandlingar alltid när man på ett säkert sätt behöver fastställa en persons identitet. Kommissionen underströk även att bättre hantering av fri rörlighet, migration och rörlighet bygger på stabila system som förebygger brott och hot mot den inre säkerheten på grund av brister i dokumentssäkerheten.

I december 2016 antog kommissionen en handlingsplan i vilken EU:s insatser för att bekämpa bedrägerier med resedokument fastställs och där kommissionen specificerar åtgärder som, med beaktande av den senaste tidens terroristattacker i Europa, syftar till att ta itu med säkerhetsfrågor i samband med dokument, såsom identitetskort och uppehållshandlingar. Målen för handlingsplanen fastställdes senare i Europarådets slutsatser, som var en fortsättning på rådets upprepade uppmaningar att förbättra säkerheten på identitets- och uppehållshandlingar.

Ur nationellt perspektiv sett baserar sig de föreslagna bestämmelserna på punkt 3, Den trygga rättsstaten Finland, i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. Ett av målen under punkten är att trygghetskänslan ska förstärkas och att säkerhetsmyndigheternas funktionsförmåga ska säkerställas. En av åtgärderna för att nå detta mål är enligt regeringsprogrammet att regeringen ska se till att de grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses samt avvärja rättskränkningar. Särskild vikt fästs vid att förbättra människors säkerhet, bereda sig för nya säkerhetshot och stärka trygghetskänslan.

1.2 Beredning

1.2.1 Beredningen av EU-rättsakten

Europeiska kommissionen lade den 17 april 2018 fram sitt förslag till förordning om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, nedan *förslaget till förordning*.¹ Förslaget till förordning ingår i kommissionens ovannämnda handlingsplan från december 2016 för att stärka EU:s insatser mot bedrägerier med resedokument.²

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52018PC0212>

² COM (2016) 790 slutlig <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/SV/COM-2016-790-F2-SV-MAIN-PART-1.PDF>

Till förslaget till förordning bifogades ett dokument om konsekvensbedömning – Commission staff working document Impact Assessment.³ På kommissionens webbplats finns en sammanfattning av dokumentet på svenska.⁴ Enligt sammanfattningen kommer det rekommenderade alternativet att påverka de grundläggande rättigheterna, i synnerhet de som det föreskrivs om i artikel 7 i stadgan, avseende respekten för privatlivet och artikel 8 avseende rätten till skydd av personuppgifter. Det är fråga om samma metod som i EU-lagstiftningen om biometriska pass och uppehållstillstånd.

I samband med beredningen av förslaget till förordning samrådde kommissionen med berörda parter på olika sätt. Till exempel samlades EU-medborgarnas, deras familjemedlemmars och organisationernas synpunkter in genom öppna enkäter på webben mellan den 12 september och 15 december 2017. Genom riktade enkäter hördes andra berörda parter, såsom frivilligorganisationer och de företag som tillverkar identitets- eller uppehållskort eller som i sin verksamhet förutsätter att dessa handlingar visas upp som identitetsbevis. Dessutom samlade man in information om exempelvis medlemsstaternas lagstiftning och de nationella kortens egenskaper från medlemsstaternas myndigheter genom olika enkäter och intervjuer. Samrådsförfarandet specificeras närmare i avsnitt 2 i bilagan till den konsekvensbedömning som åtföljer kommissionens förslag till förordning.

På grundval av 96 § 2 mom. i grundlagen överlämnades till riksdagen den 7 juni 2018 Europeiska kommissionens förslag av den 17 april 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, samt en promemoria om förslaget (U 34/2018).⁵ Förvaltningsutskottet hörde inrikesministeriets polisavdelning, migrationsavdelning och gränsbevakningsavdelning, utrikesministeriet, dåvarande befolkningsregistercentralen (nuvarande Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata), Polisstyrelsen och Migrationsverket.⁶

Statsrådet ansåg det ändamålsenligt att de identitetskort som godkänns som resehandlingar följer Internationella civila luftfartsorganisationens standarder och att uppehållskort som utfärdas till EU-medborgares familjemedlemmar följer unionens lagstiftning angående enhetlig utformning för uppehållstillstånd.

Statsrådet framförde som sin ståndpunkt att det är acceptabelt att man i identitetskort som ska användas som resehandlingar lagrar samma biometriska uppgifter som i pass. Detta gör handlingarna och identifieringen av innehavaren mer tillförlitliga. De närmaste åren kommer betydelsen av biometrisk identifiering att öka, när myndigheternas förmåga att dra nytta av biometrisk identifiering förbättras.

Förvaltningsutskottet understödde kommissionens förslag om att säkerhetsdetaljer på identitetskort ska uppfylla Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) standarder som nämns i förordningen. När det blir obligatoriskt att komplettera EU-medborgarnas identitetskort och uppehållskorten för familjemedlemmar med biometriska kännetecken ska samma principer följas som de som fastställts för pass och andra resedokument samt uppehållstillstånd. De närmaste

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2018:0110:FIN>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0111>

⁵ https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sidor/U_34+2018.aspx

⁶ https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/U_34+2018_asiantuntijalaus-unnot.aspx (på finska)

RP 206/2020 rd

åren kommer betydelsen av biometrisk identifiering att öka och gränsmyndigheternas förmåga att dra nytta av biometrisk identifiering att förbättras tack vare bland annat ibruktageandet av systemet för in- och utresa (Entry/Exit, EES). Utskottet underströk att resehandlingarna ska innehålla användbara och tillförlitliga biometriska kännetecken.

Riksdagens förvaltningsutskott omfattade den 20 juni 2018 (FvUU 17/2018 rd) statsrådets ståndpunkt och stora utskottet instämde den 26 juni 2018 i den (StoURS 80/2018 rd) i enlighet med specialutskottets utlåtande.

1.2.2 Beredningen av propositionen

Inrikesministeriet tillsatte den 17 juni 2020 ett lagberedningsprojekt vars syfte är att bereda en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om identitetskort, utlänningslagen och eventuell annan lagstiftning.

Förslaget till regeringsproposition har beretts vid inrikesministeriet i samarbete med Polisstyrelsen och utrikesministeriet. Under beredningen har justitieministeriet och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata hörts.

Utlåtanden om propositionen begärdes av följande instanser:

justitieministeriet, utrikesministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitiekanslern i statsrådet, riksdagens justitieombudsman, Dataombudsmannens byrå, staben för Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Transport- och kommunikationsverket (Traficom), Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, Polisstyrelsen och den underlydande förvaltningen, skyddspolisen, Statens center för informations- och kommunikationsteknik (Valtori), Finlands Kommunförbund rf, Luftfartsunionen rf, Electronic Frontier Finland – Effi ry, Tietoturva – Finnish Information Security Association ry, Cybersäkerhetscentret, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry, Finlands Polisorganisationers Förbund rf, Utlandsfinländarparlamentet, Finlands Fotohandels Förbund FKL rf, Finlands Yrkesfotografer rf och Finanssiala ry.

Utkastet till proposition, de yttranden som lämnats och ett sammandrag av yttrandena finns tillgängliga på adressen <https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM007:00/2020>.

Efter remissbehandlingen har det med hjälp från social- och hälsovårdsministeriet gjorts tekniska ändringar i lagen om identitetskort och passlagen.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

EU:s förordning om identitetskort

Syftet med EU:s förordning om identitetskort är att förbättra tillförlitligheten och säkerheten i fråga om identitetskort som utfärdas till EU-medborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till EU-medborgare och deras familjemedlemmar. Genom att öka tillförlitligheten på identitetskort och uppehållshandlingar främjas utövandet av rätten till fri rörlighet i en trygg miljö.

EU:s förordning om identitetskort tillämpas på de identitetskort som medlemsstaterna utfärdar till sina medborgare, med undantag för handlingar som utfärdas provisoriskt och har en giltighetstid på mindre än sex månader. Förordningen tillämpas även på sådana registreringsbevis

RP 206/2020 rd

som utfärdas till de EU-medborgare som vistas i en annan EU-medlemsstat i mer än tre månader och på de intyg om permanent uppehållsrätt som utfärdas till dessa medborgare. Därutöver tillämpas förordningen på de uppehållskort och de permanenta uppehållskort som utfärdas till sådana familjemedlemmar till EU-medborgare som inte är EU-medborgare.

De identitetskort som utfärdas av EU:s medlemsstater ska uppfylla de säkerhetsstandarder och vissa specifikationer som anges i EU:s förordning om identitetskort. Identitetskortet ska ha ID-format och ett maskinläsbart fält (MRZ). Identitetskorten ska utgå från specifikationerna och minimisäkerhetsstandarderna i ICAO:s dokument 9303. Dessa krav gäller kortets storlek, planering och innehåll.⁷ Kortet ska ha benämningen identitetskort eller en annan väletablerad nationell benämning på det officiella språket i den EU-medlemsstat som utfärdar kortet, och ordet ”identitetskort” ska anges på minst ett annat av EU:s officiella språk. Identitetskortet ska på framsidan på EU:s flagga innehålla landskoden med två bokstäver för den medlemsstat som utfärdar kortet.

Identitetskort ska innefatta ett mycket säkert lagringsmedium som innehåller en ansiktsbild av innehavaren och två fingeravtryck i interoperabla digitala format. Lagringsmediet ska ha tillräcklig förmåga att garantera uppgifternas integritet, riktighet och sekretess.

Barn under tolv år får undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Barn under sex år ska undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Personer för vilka upptagning av fingeravtryck är fysiskt omöjlig på grund av fysiska begränsningar ska undantas från kravet att lämna fingeravtryck.

Identitetskorten är giltiga i minst fem och högst tio år. EU-medlemsstaterna kan begränsa giltighetstiden till mindre än fem år för identitetskort som utfärdas till minderåriga. Det är också möjligt att förlänga giltighetstiden till längre än tio år när det är fråga om personer som är minst 70 år gamla. Identitetskortets giltighetstid kan begränsas till högst tolv månader, om fingeravtryck tillfälligt inte kan tas från något finger.

De utfärdade identitetskorten ska bli ogiltiga när deras giltighetstid löper ut eller senast den 3 augusti 2031, om de inte uppfyller nya krav. De identitetskort som inte uppfyller minimisäkerhetsstandarderna enligt del 2 i ICAO:s dokument 9303 eller som inte innehåller ett fungerande maskinläsbart fält (MRZ) ska bli ogiltiga när deras giltighetstid löper ut eller senast den 3 augusti 2026, beroende på vilket som infaller först. De identitetskort som utfärdats för personer som är 70 år eller äldre och uppfyller ICAO:s säkerhetsstandarder och har ett maskinläsbart fält upphör att gälla när deras giltighetstid löper ut.

De uppehållshandlingar som medlemsstaterna utfärdar till unionsmedborgare ska innehålla åtminstone följande uppgifter: handlingens benämning på det eller de officiella språken i EU-medlemsstaten, en tydlig angivelse av att handlingen utfärdas i enlighet med direktiv 2004/38/EG om fri rörlighet, handlingens nummer, innehavarens efternamn och förnamn, innehavarens födelsedatum, den information som ska ingå i utfärdade bevis om registrering och intyg om permanent uppehållsrätt, den utfärdande myndigheten och på framsidan, inuti EU-flaggan, landskoden med två bokstäver för den medlemsstat som utfärdar handlingen.

På uppehållskort för de familjemedlemmar som inte är EU-medborgare ska det format användas som fastställs i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland, i dess ändrade lydelse enligt förordning (EU) 2017/1954

⁷ <https://www.icao.int/publications/pages/publication.aspx?docnum=9303>

RP 206/2020 rd

och så som den genomförs av genomförandebeslut C(2018)7767. Uppehållskorten ska tydligt innehålla benämningen ”Uppehållskort” eller ”Permanent uppehållskort” i enlighet med direktiv 2004/38/EG samt den standardiserade koden ”Familjemedlem EU Art 10 DIR 2004/38/EG” eller ”Familjemedlem EU Art 20 DIR 2004/38/EG”.

De befintliga uppehållskorten ska bli ogiltiga när deras giltighetstid löper ut eller den 3 augusti 2026, beroende på vilket som infaller först. Kort som inte uppfyller minimisäkerhetskraven eller som inte innehåller ett fungerande maskinläsbart fält ska bli ogiltiga när deras giltighetstid löper ut eller senast den 3 augusti 2023, beroende på vilket som inträffar först.

Ändringar av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland

Rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland antogs den 13 juni 2002. Efter ikraftträdandet av förordningen tog medlemsstaterna i bruk en gemensam utformning av uppehållstillstånd. EU:s förordning om uppehållstillstånd från 2002 ändrades 2008 genom rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland. Ändringsförordningen kompletterar EU:s förordning om uppehållstillstånd. Ändringsförordningen ingick i Europeiska unionens strävan efter ett konsekvent tillvägagångssätt vid användningen av biometriska kännetecken eller biometriska uppgifter. Målet var att medlemsstaterna ska införa enhetliga lösningar inte bara för EU-medborgares pass och informationssystem i anslutning till dem, utan också i de handlingar som utfärdas för tredjelandsmedborgare. En hänvisning till ändringsförordningen fogades till 33 a § i utlänningslagen, så att ändringen trädde i kraft den 1 januari 2012 (631/2012). Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1954 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland antogs den 25 oktober 2017. Enligt förordningen ska den bilaga till förordning (EG) nr 1030/2002 som innehåller utformningen av uppehållstillstånd ersättas med bilderna och texten i bilagan till förordning (EU) 2017/1954. Eftersom den gällande enhetliga utformningen av uppehållstillstånd, som hade använts i 20 år, inte längre betraktades som säker, behövdes en ny gemensam utformning av uppehållstillstånd för tredjelandsmedborgare, med modernare säkerhetsdetaljer som gör uppehållstillstånden säkrare och förhindrar förfalskningar. Förordning (EU) 2017/1954 trädde i kraft den 21 november 2017 och skulle enligt kommissionens genomförandebeslut C(2018)7774 tas i bruk senast den 10 juli 2020.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

3.1 EU-lagstiftningen och lagen om identitetskort

Fotografering för identitetskort samt krav på personlig närvaro

I artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort föreskrivs det om insamling av biometriska kännetecken. Enligt punkt 1 i den artikeln ska biometriska kännetecken samlas in endast av kvalificerad och vederbörligen bemyndigad personal, som utsetts av de myndigheter som ansvarar för att utfärda identitetskort eller uppehållskort, i syfte att integreras i det mycket säkra lagringsmediet enligt artikel 3.5 när det gäller identitetskort och enligt artikel 7.1 när det gäller uppehållskort.

Enligt skäl 32 i EU:s förordning om identitetskort bör medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att biometriska uppgifter korrekt identifierar den person för vilken ett identitetskort utfärdas. För detta ändamål bör medlemsstaterna överväga att låta de nationella

myndigheter som utfärdar identitetskort samla in biometriska kännetecken, särskilt ansiktsbild, i den berörda personens närvaro.

Enligt 12 § i lagen om identitetskort ska till ansökan fogas sökandens ansiktsbild, på vilken sökanden utan svårighet kan kännas igen. Enligt 1 § i inrikesministeriets förordning om passfotografier och fotografier på identitetskort (1168/2016) ska till passansökan och ansökan om identitetskort fogas ett högst sex månader gammalt svartvitt fotografi eller färgfotografi av sökandens ansikte. I förordningen föreskrivs det bland annat om fotografiets storlek samt ansiktets proportioner och placering, huvudets hållning och ansiktsuttrycket på den som fotograferas.

Kvaliteten på fotografiet i resehandlingen är en central faktor när det gäller gränssäkerhet. I Finland har kvaliteten på passfotona utvecklats målmedvetet redan länge och är i regel mycket hög. Största delen av fotografierna tas i fotoateljéer och levereras direkt till polisen via en webbtjänst, varvid utskrift och skanning inte kan försämra bildkvaliteten. Polisens personal tar passfoton endast vid verksamhetsstället på Helsingfors-Vanda flygplats. Vid finska beskickningar utomlands skannas fotografierna vanligen, eftersom utländska fotoateljéer inte kan logga in på polisens fotoserver. Vid vissa beskickningar finns det en egen plats för fotografering.

I artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort föreskrivs dessutom följande: För att säkerställa överensstämmelse mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet ska sökanden infinna sig personligen minst en gång under utfärdandeförfarandet för varje ansökan.

Enligt 9 § 1 mom. i lagen om identitetskort ska ansökan om identitetskort göras hos polisen. Ansökan kan anhängiggöras på elektronisk väg. Sökanden ska personligen infinna sig hos myndigheten för komplettering av ansökan, om inte något annat följer av 10 §. Enligt 10 § i lagen om identitetskort behöver den som ansöker om identitetskort på elektronisk väg inte personligen infinna sig hos myndigheten, om 1) ett sådant identitetskort eller pass som utfärdas för finska medborgare har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten, 2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och 3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort eller pass, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Enligt paragrafens 2 mom. behöver den som ansöker om identitetskort för utlänningar på elektronisk väg inte personligen infinna sig hos myndigheten, om 1) ett identitetskort för utlänningar har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten, 2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och 3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort för utlänningar, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Enligt paragrafens 3 mom. ska sökanden dock personligen infinna sig hos myndigheten om det behövs för att identifiera sökanden, för att lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Enligt ordalydelsen i EU:s förordning om identitetskort verkar det inte vara möjligt att förnya ett identitetskort i enlighet med 9 och 10 § i lagen om identitetskort. När man granskar ordalydelsen i EU:s förordning om identitetskort är det förståeligt att den inte helt lämpar sig för förfarandet för ansökan om identitetskort i Finland. I Finland ska sökanden vara personligen närvarande när han eller hon för första gången ansöker om identitetskort. Om ovan nämnda förutsättningar uppfylls behöver sökanden inte komma till polisstationen vid ansökningsförfarandet för identitetskort, utan kan göra ansökan i sin helhet på webben, förutsatt att han eller hon fogar

ett nytt passfoto till sin ansökan. Identifieringen av sökanden på webben baserar sig på stark autentisering. Som identifieringsverktyg används nätbankskoder, medborgarcertifikat för identitetskort och mobilcertifikat. Dessutom jämförs den inlämnade ansiktsbilden med sökandens tidigare ansiktsbilder både maskinellt och av en tjänsteman. Den personliga närvaron när ansökan om identitetskort görs för första gången skapar i kombination med stark autentisering och jämförelse av ansiktsbilder en grund utifrån vilken det kan konstateras att de biometriska kännetecknen stämmer överens med sökandens identitet.

En finländsk medborgare som vistas utomlands kan ansöka om pass hos en finsk beskickning. Sökanden ska vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om identitetskort hos en finsk beskickning, och ansökan kan heller inte anhängiggöras på elektronisk väg.

Typer av identitetskort och fingeravtryck

EU:s förordning om identitetskort tillämpas på identitetskort med rätt att resa. EU:s förordning om identitetskort hindrar dock inte en medlemsstat från att i medlemsstaten tillåta att det används andra handlingar i identifieringssyfte, såsom körkort.

Enligt artikel 10.2 i EU:s förordning om identitetskort ska medlemsstaterna säkerställa att det finns lämpliga och effektiva förfaranden för insamling av biometriska kännetecken, och att dessa förfaranden är förenliga med de rättigheter och principer som fastställs i stadgan, konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Om problem uppstår vid insamlingen av biometriska kännetecken ska medlemsstaterna säkerställa att det finns lämpliga förfaranden för att respektera den berörda personens människovärde.

Enligt 1 § i lagen om identitetskort innehåller lagen bestämmelser om identitetskort som utfärdas för finska medborgare och utlänningar som vistas i Finland för styrkande av identiteten. Enligt paragrafens 2 mom. ska det som i den lagen föreskrivs om identitetskort också gälla identitetskort som utfärdas för utlänningar som vistas i Finland (identitetskort för utlänningar), identitetskort som utan vårdnadshavarnas samtycke utfärdas för en minderårig (identitetskort för minderårig) samt temporära identitetskort, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Enligt 2 § i lagen om identitetskort kan ett identitetskort som utfärdats för en finsk medborgare användas som resedokument i stället för pass i enlighet med bestämmelser som utfärdats med stöd av 2 § 1 mom. i passlagen (671/2006). Enligt paragrafens 2 mom. gäller det som föreskrivs i 1 mom. inte ett identitetskort för minderårig, ett temporärt identitetskort som avses i 15 § eller ett identitetskort som avses i 17 § 3 mom.

Enligt 14 § i lagen om identitetskort krävs det för att ett identitetskort för utlänningar ska utfärdas, utöver det som föreskrivs annanstans i den lagen, att sökanden har ett giltigt uppehållstillstånd eller uppehållskort eller att sökandens uppehållsrätt är registrerad, att sökanden har hemkommun i Finland i enlighet med lagen om hemkommun (201/1994) och att uppgifter om sökanden har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Enligt 15 § i lagen om identitetskort kan ett identitetskort av särskilda skäl utfärdas temporärt, om de villkor för utfärdande av identitetskort som anges i den lagen uppfylls, men utfärdande av ett identitetskort som tillverkats centraliserat inte är möjligt ens enligt en snabbare tidtabell.

Vid utfärdande av temporärt identitetskort är det fråga om ett identitetskort som utfärdas av särskilda skäl och som inte innehåller något medborgarcertifikat och inte kan användas som en

RP 206/2020 rd

resehandling. På ansökan kan ett temporärt identitetskort utfärdas till en person exempelvis i det fall att personens identitetshandlingar har stulits eller försvunnit. Då utfärdas identitetskortet i regel till dess att han eller hon får en ny identitetshandling. Ett temporärt identitetskort tillverkas inte centraliserat, utan sökanden får det genast på polisinrättningen. Ett temporärt identitetskort har betydligt lägre säkerhetsnivå än de centraliserat tillverkade identitetskorten.

Enligt 16 § i lagen om identitetskort kan ett identitetskort utfärdas för en minderårig sökande, om vårdnadshavarna ger sitt samtycke till det. Om någon av vårdnadshavarna inte på grund av resa, sjukdom eller annat motsvarande skäl kan ge sitt samtycke och om dröjsmål med avgörandet skulle medföra oskälig olägenhet, kan det utfärdas ett identitetskort utan detta samtycke. I paragrafens 3 mom. föreskrivs att det för en minderårig sökande kan utfärdas ett identitetskort för minderårig utan vårdnadshavarnas samtycke. Det är fråga om en särskild typ av identitetskort där ansökan inte kräver vårdnadshavarnas samtycke.

I lagen om identitetskort finns ingen nedre åldersgräns för utfärdande av identitetskort för minderårig. Enligt artikel 3.7 i EU:s förordning om identitetskort får barn under tolv år undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Barn under sex år ska också undantas från kravet att lämna fingeravtryck, och detsamma gäller personer för vilka upptagning av fingeravtryck är fysiskt omöjlig.

Temporärt identitetskort och identitetskort för minderårig kan inte sökas hos en finsk beskickning.

Bestämmelser om identitetskort utan rätt att resa finns i 17 § i lagen om identitetskort. Enligt paragrafens 1 mom. kan identitetskort förvägras en finsk medborgare som på sannolika skäl misstänks för ett brott på vilket kan följa fängelse i minst ett år och i fråga om vilket förundersökningen eller åtalsprövningen inte har slutförts eller vilket personen i fråga står åtalad eller är efterlyst för. Identitetskort kan även förvägras en finsk medborgare som har dömts till ovillkorligt fängelsestraff och inte har avtjänat straffet. Identitetskort kan dessutom förvägras en finsk medborgare som är värnpliktig och har fyllt 28 år, till utgången av det år då han fyller 30 år, om han inte visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör hinder för utfärdande av identitetskort. Enligt paragrafens 2 mom. utfärdas inte ett identitetskort som godkänns som resedokument för den som har meddelats utreseförbud enligt 4 kap. 8 eller 9 § i konkurslagen (120/2004). Bestämmelser om utfärdande av ett identitetskort som godkänns som resedokument för den som meddelats reseförbud finns i 5 kap. 3 § i tvångsmedelslagen (806/2011). Enligt paragrafens 3 mom. kan det för en sökande i en situation som avses i 1 och 2 mom. utfärdas ett identitetskort som inte kan användas som resedokument men som kan användas vid elektronisk kommunikation.

Det är inte möjligt med stöd av den gällande lagen om identitetskort att lagra fingeravtryck på ett identitetskort med rätt att resa. I artikel 10.1 i EU:s förordning om identitetskort anges den rättsliga grunden för att ta fingeravtryck för handlingar med rätt att resa. I punkten saknas dock exakta bestämmelser om bland annat vilken myndighet som ska ta fingeravtryck. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 67/2010 rd, s. 5) tagit ställning till att den behöriga myndigheten ska framgå av lagen.

Ett identitetskort som avses i 2 § 2 mom. i lagen om identitetskort, det vill säga ett identitetskort som inte kan användas som resedokument, är en handling som styrker innehavarens identitet. Så som framgår ovan är det fråga om identitetskort för minderårig, temporärt identitetskort och identitetskort utan rätt att resa. Identitetskortet för minderåriga och det temporära identitetskortet innehåller inte någon teknisk del. Eftersom EU:s förordning om identitetskort inte anger

någon rättslig grund för identitetskort utan rätt att resa, bör det i lagen om identitetskort således fortfarande föreskrivas om dessa identitetskort.

Lagringen av fingeravtryck på identitetskort utan rätt att resa har bedömts med tanke på skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen. För att trygga skyddet för privatlivet har det traditionellt krävts att staten inte endast själv ska avstå från att kränka medborgarnas privatliv utan också vidta aktiva åtgärder för att skydda privatlivet för att skydda andra individer. Bestämmelsen i grundlagens 10 § 1 mom. förutsätter tillsammans med grundlagens 22 § att lagstiftaren upprätthåller ett effektivt skydd för de rättsobjekt som tryggas i bestämmelsen (GrUU 16/2013 rd, s. 2). Det har inte ansetts nödvändigt att lagra fingeravtryck på identitetskort utan rätt att resa. Identitetskortsinnehavarens identitet kan verifieras på något annat sätt som inte ingriper lika mycket i den grundläggande rättigheten.

Identitetskortets chipp och dess datasäkerhet

Enligt artikel 3.5 i EU:s förordning om identitetskort ska identitetskort innefatta ett mycket säkert lagringsmedium som innehåller en ansiktsbild av innehavaren och två fingeravtryck i interoperabla digitala format. Vid insamlingen av biometriska kännetecken ska medlemsstaterna tillämpa de tekniska specifikationer som fastställs i kommissionens genomförandebeslut C(2018)7767 (13).

Enligt 5 § i lagen om identitetskort har identitetskortet en teknisk del i vilken det lagras uppgifter om medborgarcertifikat, de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som behövs vid elektronisk kommunikation samt nödvändiga uppgifter. I den tekniska delen kan också de uppgifter lagras som avses i 4 § 1 mom. Ett identitetskort för minderårig och ett temporärt identitetskort har inte någon sådan teknisk del som avses i paragrafen. Hänvisningen till 4 § 1 mom. innebär att identitetskortets tekniska del, det vill säga chippet, kan innehålla anteckning om kortinnehavarens efternamn, förnamn, kön och personbeteckning samt dag för utfärdande av identitetskortet och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat identitetskortet, kortets nummer och i fråga om finska medborgare uppgift om nationalitet. På identitetskortets chipp kan även kortinnehavarens fotografi och namnteckning lagras.

Så som framgår ovan föreskrivs det i EU:s förordning om identitetskort att identitetskort som utfärdas av nationella EU-medlemsstater ska uppfylla de minimikrav på säkerhet och vissa specifikationer som anges i EU:s förordning om identitetskort.

Ett fingeravtryck är som biometriskt kännetecken en permanent, oföränderlig och oåterkallelig del av en individ. Biometriska kännetecken ställer särskilda krav på informationssäkerheten för att skyddet för privatlivet ska kunna säkerställas. Därför bör det i lagen om identitetskort föreskrivas om informationssäkerheten när det gäller identitetskortets chipp.

Enligt skäl 40 i EU:s förordning om identitetskort bör de registrerade ha tillgång till de personuppgifter som behandlas på deras identitetskort och uppehållshandlingar och ha rätt att få dem rättade genom att en ny handling utfärdas om uppgifterna är felaktiga eller ofullständiga. Bestämmelser om kortinnehavarens rätt att kontrollera personuppgifterna i identitetskortets tekniska del och att vid behov begära att uppgifterna rättas eller stryks finns i 8 § i lagen om identitetskort.

Identitetskortsregistret

Enligt artikel 10.3 i EU:s förordning om identitetskort ska biometriska kännetecken som lagras för personalisering av identitetskort eller uppehållshandlingar förvaras på ett mycket säkert sätt och endast fram till den dag då handlingen hämtas ut, dock aldrig längre än 90 dagar från den

dag då handlingen utfärdats. Detta gäller dock inte när dessa biometriska kännetecken krävs för behandling i enlighet med unionsrätten och nationell rätt. Efter denna period ska de biometriska kännetecknen omedelbart raderas eller förstöras.

Enligt skäl 21 i EU:s förordning om identitetskort utgör förordningen inte någon rättslig grund för att upprätta eller underhålla databaser på nationell nivå för lagring av biometriska uppgifter i medlemsstaterna, vilket är en fråga för nationell rätt som måste vara förenlig med unionsrätten avseende dataskydd.

Bestämmelser om identitetskortsregistret finns i 31 § i lagen om identitetskort. För utförande av de uppgifter som föreskrivs för polisen och för en finsk beskickning i lagen om identitetskort för polisen ett identitetskortsregister där följande förs in: de behövliga grundläggande personuppgifter som avses i 4 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019), nedan *polisens personuppgiftslag*, uppgifter om ansökningar, beslut, tillstånd, polisens och finska beskickningars åtgärder, hinder, anmärkningar och anmälningar som gäller identitetskort och de fotografier av personer och namnteckningsprov som personerna lämnat till polisen, utrikesministeriet eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om identitetskort.

I identitetskortsregistret införs i huvudsak samma uppgifter som i passregistret, om vilket det föreskrivs i 29 § i passlagen. I identitetskortsregistret lagras i fråga om biometriska uppgifter med stöd av den redan gällande lagen om identitetskort en ansiktsbild av den som ansöker om identitetskort. I motsats till passregistret lagras fingeravtryck däremot inte i identitetskortsregistret.

Artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) innehåller bestämmelser om laglig behandling av personuppgifter, och artikel 9 i den förordningen innehåller bestämmelser om behandling av särskilda kategorier av personuppgifter.

I artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs det om villkoren för laglig behandling av personuppgifter. Enligt artikel 6.1 c är behandlingen laglig om den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Enligt artikel 9.1 är det förbjudet att behandla sådana biometriska uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter för att entydigt identifiera en person. Bestämmelser om grunderna för undantag finns i artikel 9.2. Enligt artikel 9.2 g kan uppgifterna behandlas, om behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenlig med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.

Den föreslagna bestämmelsen om lagring av fingeravtryck i identitetskortsregistret utgör lagstiftning som utfärdas inom ramen för det nationella handlingsutrymme som artikel 6.3 och artikel 9.2 g i den allmänna dataskyddsförordningen medger och som måste uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

När mängden biometriska uppgifter som lagras i identitetskortsregistret ökar måste även frågor som gäller informationssäkerheten och övervakningen av användningen av registret beaktas. Den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar förordningen, innehåller detaljerade bestämmelser bland annat om de allmänna principerna för behandling av personuppgifter, den personuppgiftsansvariges skyldigheter och

den registrerades rättigheter, datasäkerhet och tillsynen av personuppgifter samt påföljder av olaglig behandling av personuppgifter. Med tanke på tillsynen är det också av betydelse att EU:s dataskyddsreform har skärpt den personuppgiftsansvariges ansvar. Polisstyrelsen som personuppgiftsansvarig ansvarar för att personuppgifter behandlas lagenligt och den personuppgiftsansvarige ska dessutom kunna visa att behandlingen av personuppgifter är förenlig med dataskyddslagstiftningen. Vid behandlingen av totalrevideringen av polisens personuppgiftslag konstaterade förvaltningsutskottet att den nya lagstiftning som reglerar övervakningen, normbasen för övervakningen i övrigt och de praktiska effektiviseringsåtgärderna skulle komma att skapa bättre förutsättningar att övervaka behandlingen av personuppgifter, men att det också krävs tillräckliga resurser för att förverkliga skyddet för personuppgifter och en effektiv övervakning (se FvUB 39/2018 rd, s. 8 och 25–28).

Sådana bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i identitetskortsregistret som kompletterar den allmänna dataskyddslagstiftningen finns i polisens personuppgiftslag, som behandlas i följande avsnitt.

3.2 EU-lagstiftningen och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

Behandlingen av biometriska uppgifter

Polisens personuppgiftslag, som stiftats med grundlagsutskottets medverkan, innehåller sådana preciserande och kompletterande bestämmelser om behandlingen av personuppgifter som baserar sig på det nationella handlingsutrymme den allmänna dataskyddsförordningen möjliggör. Uppgifterna i identitetskortsregistret hör till de personuppgifter som avses i 11 och 12 § i polisens personuppgiftslag och som polisen får behandla för att utföra uppgifter som anknyter till tillståndsförvaltning och till övervakningsuppgifter inom tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen. Behandlingen av personuppgifter som avses i dessa paragrafer grundar sig på artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken behandlingen är laglig när den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.

De bestämmelser om uppgifterna i identitetskortsregistret och passregistret som föreslås i polisens personuppgiftslag utgör nationell lagstiftning som utfärdas inom ramen för det handlingsutrymme som artikel 6.3 och 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen medger. Medlemsstaternas lagstiftning ska enligt artikel 6.3 uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Om personuppgifter behandlas för andra ändamål än det ändamål för vilket uppgifterna samlades in, ska regleringen bedömas utifrån principen om ändamålsbegränsning i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 6.4 i dataskyddsförordningen. Regleringen ska utgöra en nödvändig och proportionell åtgärd med tanke på tryggheten av de mål som avses i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Dessa mål omfattar i enlighet med artikel 23.1 c den allmänna säkerheten.

Enligt artikel 9.1 i den allmänna dataskyddsförordningen är det förbjudet att behandla biometriska uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter för att entydigt identifiera en person. Bestämmelser om grunderna för undantag finns i artikel 9.2 i förordningen. Polisen får också, under de förutsättningar som anges i polisens personuppgiftslag, i sina lagstadgade uppgifter behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Behandlingen av särskilda kategorier av personuppgifter i polisens verksamhet grundar sig på artikel 9.2 g i förordningen, enligt vilken särskilda kategorier av personuppgifter får behandlas när behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. Bestämmelserna ska även stå i proportion till det eftersträvade

syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. Till dessa uppgifter hör exempelvis de biometriska fingeravtrycksuppgifter och den ansiktsbild som avses i 12 § 1 mom. 5 punkten i polisens personuppgiftslag och som tagits av sökanden vid ansökan om identitetskort eller pass för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen. Införandet av fingeravtryck i identitetskortsregistret kräver inga ändringar i 11 och 12 § i polisens personuppgiftslag.

I 15 § i polisens personuppgiftslag föreskrivs om behandlingen av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Behandlingen i polisens lagstadgade uppgifter av de uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter har i 1 mom. i enlighet med grundlagsutskottets praxis begränsats till vad som är nödvändigt. I 2 mom. föreskrivs om en närmare begränsning av användningen av biometriska uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och i passlagen. Dessa uppgifter får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller ett offer för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat. Begränsningen avses även gälla fingeravtryck som ska föras in i identitetskortsregistret och som ingår i de biometriska uppgifter som avses i momentet och som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort.

Enligt 3 mom. får fingeravtrycksuppgifter för en person som ansökt om pass med den berörda personens samtycke användas också för framställning av en identitetshandling som personen ansökt om senare. Eftersom fingeravtrycksuppgifterna framöver ska lagras inte endast på passet utan också på identitetskortets tekniska del, föreslås det att bestämmelsen ändras så att fingeravtrycksuppgifterna för både den som ansöker om pass och den som ansöker om identitetskort kan användas för framställningen av en identitetshandling. Det är ändamålsenligt att samtidigt föreskriva noggrannare än i gällande lag också om användning av biometriska uppgifter vid ansökningsprocessen för att identifiera den som ansöker om identitetskort eller pass. I 38 § i polisens personuppgiftslag föreskrivs om radering av personuppgifter som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter. När sökanden har beviljats identitetskort med rätt att resa, ska de fingeravtrycksuppgifter som tagits i samband med ansökan raderas ur identitetskortsregistret i enlighet med gällande 38 §. Det har bedömts att motsvarande maximala bevaringstid på 20 år som gäller fingeravtrycksuppgifterna i passregistret är nödvändig för att man ska kunna säkerställa att de som ansöker om identitetskort och pass kan identifieras på ett tillförlitligt sätt med hjälp av registerjämförelser. Fingeravtryck tas alltid av den som ansöker om identitetskort när han eller hon ansöker om identitetskort eller pass, om inte några lagstadgade hinder föreligger. I paragrafen bör det därför även föreskrivas om kortare bevaringstid för fingeravtryck i situationer där ett identitetskort med rätt att resa inte kan utfärdas med stöd av 17 § i lagen om identitetskort. I bestämmelserna om radering av fingertrycksuppgifter bör principerna i artikel 5.1 i den allmänna dataskyddsförordningen beaktas, i synnerhet artikel 5.1 c, enligt vilken personuppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas (uppgiftsminimering), och artikel 5.1 e, enligt vilken personuppgifterna inte får förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas (lagringsminimering).

Polisens personuppgiftslag innehåller dessutom bestämmelser om bland annat utlämnande av personuppgifter (4 kap.) och tillgodoseende av den registrerades rättigheter (6 kap.). När det gäller fingeravtrycksuppgifter som ska föras in i identitetskortsregistret tillämpas samma begränsningar i fråga om utlämnande av uppgifter som när det gäller andra biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort och passlagen. Den

registrerade har rätt att på de villkor som anges i den allmänna dataskyddsförordningen, i den nationella dataskyddslagen och i polisens personuppgiftslag få tillgång till de uppgifter som polisen behandlar vid utförandet av tillståndsförvaltningsuppgifter.

3.3 EU-lagstiftningen och utlänningslagen

EU:s förordning om identitetskort tillämpas även på registreringsbevis för EU-medborgare som vistas i en annan EU-medlemsstat i mer än tre månader och på intyg om permanent uppehållsrätt som utfärdas till dessa medborgare. Därutöver tillämpas förordningen på uppehållskort och permanenta uppehållskort som utfärdas till sådana familjemedlemmar till EU-medborgare som inte är EU-medborgare. Nationella bestämmelser om detta finns i utlänningslagen (301/2004).

Upphållstillståndskort

I 33 a § i utlänningslagen finns bestämmelser om uppehållstillståndskort som utfärdas som intyg på uppehållstillstånd. Enligt paragrafens 1 mom. finns bestämmelser om uppehållstillståndskortets form, egenskaper och säkerhetsdetaljer, om biometriska kännetecken som lagras i den tekniska delen och om hur de ska tas fram, om begränsningar och användningsändamål när det gäller biometriska kännetecken samt om innehavarens rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som finns lagrade i uppehållstillståndskortets tekniska del i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (EU:s uppehållstillståndsförordning) och i rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (ändringsförordningen). Den utformning av uppehållstillstånd som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1954 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland skulle tas i bruk senast den 10 juli 2020. Den informativa hänvisningen i 33 a § till rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (ändringsförordningen) är således obehövlig. På nationell nivå kommer uppehållstillståndskorten i praktiken att bytas ut mot en ny modell under 2020.

Upphållskort

I kapitel IV i EU:s förordning om identitetskort finns bestämmelser om uppehållskort som utfärdas till familjemedlemmar som inte är medborgare i någon medlemsstat. Enligt artikel 7 i kapitlet ska medlemsstaterna använda det format som fastställs i förordning (EG) nr 1030/2002, i dess ändrade lydelse enligt förordning (EU) 2017/1954, och såsom den genomförs av genomförandebeslut C(2018)7767, när uppehållskort utfärdas till unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är medborgare i en medlemsstat. Till skillnad från andra uppehållstillstånd ska det i tillståndet tydligt nämnas att det är fråga om ett tillstånd som ges en familjemedlem. Medlemsstaterna ska ange att dessa handlingar utfärdas till en unionsmedborgares familjemedlem i enlighet med direktiv 2004/38/EG.

I 161 § i utlänningslagen föreskrivs om uppehållskort. Enligt paragrafens 1 och 2 mom. utfärdas för en unionsmedborgares familjemedlem som inte är unionsmedborgare på ansökan ett uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem, om familjemedlemmen avser att uppehålla sig i Finland mer än tre månader. Det bör beaktas att uppehållskortet är en administrativ formalitet som avspeglar unionsmedborgares familjemedlemmars rätt att vistas i ett land. Vistelserätten är inte beroende av uppehållskortet. Enligt 3 mom. tillämpas det som i utlänningslagen föreskrivs om uppehållstillståndskort och biometriska kännetecken som lagrats i uppehållstillståndskorten också på uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar. Således är det som i 33 a §

RP 206/2020 rd

i utlänningslagen föreskrivs om uppehållstillståndskort redan nu på basis av en nationell lösning också tillämpligt på uppehållskort för familjemedlemmar till unionsmedborgare. Nationellt byts uppehållskorten under 2020 ut mot en ny modell samtidigt som uppehållstillståndskorten byts ut i enlighet med förordning (EU) 2017/1954.

Det bör beaktas att det är motiverat att bevara 161 § 3 mom., trots att skyldigheten att på uppehållskort tillämpa den utformning som anges i förordning 1030/2010 i fortsättningen följer direkt av förordning 2019/1157. Momentet innehåller en hänvisning till lagens 60 d och 60 e §, vilket innebär att det utgör nationell lagstiftning som kompletterar förordningen i fråga om de behöriga nationella myndigheter som behandlar biometriska kännetecken.

Enligt 161 c § utfärdas uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem för fem år eller, om den beräknade tiden för vistelsen är kortare än fem år, för den beräknade tiden. Förutom i vissa undantagsfall är uppehållskortet för en familjemedlem till en unionsmedborgare i praktiken i kraft i fem år. EU:s förordning om identitetskort innehåller inga bestämmelser om uppehållskortets giltighet.

Enligt artikel 7.3 i EU:s förordning om identitetskort får medlemsstaterna på vissa villkor föra in uppgifter för nationell användning i enlighet med nationell rätt. Finland har utnyttjat sin rätt och till uppehållskort fogat personens personbeteckning samt kundnummer i ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden (UMA). I artikel 8 i förordningen föreskrivs om utfasning av befintliga uppehållskort. På nationell nivå byts uppehållskorten genom en engångsåtgärd ut mot en ny modell under 2020.

I artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort föreskrivs det om insamling av biometriska kännetecken. Biometriska kännetecken ska samlas in endast av kvalificerad och vederbörligen bemyndigad personal, som utsetts av de myndigheter som ansvarar för att utfärda identitetskort eller uppehållskort, i syfte att integreras i det mycket säkra lagringsmediet enligt artikel 3.5 när det gäller identitetskort och enligt artikel 7.1 när det gäller uppehållskort. Genom undantag från den första meningen, ska fingeravtryck samlas in endast av kvalificerad och vederbörligen bemyndigad personal vid sådana myndigheter, utom i samband med ansökningar som lämnas in till medlemsstatens diplomatiska och konsulära myndigheter. För att säkerställa överensstämmelse mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet ska sökanden infinna sig personligen minst en gång under utfärdandeförfarandet för varje ansökan.

Enligt 161 a § 3 mom. i utlänningslagen tas det fingeravtryck av sökanden i enlighet med 60 d § när ansökan om uppehållskort lämnas in. Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan. Enligt 60 d § 1 mom. ska Migrationsverket eller en finsk beskickning vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. Det bör beaktas att det enligt 1 mom. i samband med ansökan om fortsatt tillstånd dock tas fingeravtryck endast om det finns särskilda skäl till det eller om det har gått fem år sedan det föregående uppehållstillståndskortet för vilket fingeravtryck lämnades blev beviljat. Fingeravtryck tas också vid ansökan om permanent uppehållstillstånd och vid ansökan om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta. Undantaget som berör fortsatt tillstånd, vilket möjliggör förnyande av tillstånd utan att fingeravtryck tas och därmed utan att det krävs något personligt besök hos myndigheten, gäller förutom ansökan om fortsatt uppehållstillstånd även tillverkningen av uppehållskort för familjemedlemmar till en unionsmedborgare (RP 129/2017 rd, s. 28). I regeringspropositionen har det bedömts att ändringen i praktiken inte i någon nämnvärd utsträckning ska tillämpas på unionsmedborgares familjemedlemmar, eftersom uppehållskortet för en unionsmedborgares familjemedlem med vissa undantag är i kraft fem år (RP 129/2017

rd, s. 28). Eftersom undantaget uttryckligen gäller fortsatt tillstånd, förutsätts ändå alltid ett personligt besök och tagande av fingeravtryck vid ett av Migrationsverkets verksamhetsställen i samband med förnyelse av uppehållskort och uppehållstillståndskort som exempelvis har försvunnit, gått sönder eller visar att innehavaren har permanent uppehållsrätt.

Det undantag från skyldigheten att ta nya fingeravtryck i samband med ansökan om fortsatt tillstånd som föreskrivs i 60 d § i utlänningslagen innebär att en familjemedlem till en unionsmedborgare vid ansökan om förlängning av sitt uppehållskort har möjlighet att utträta ärenden enbart elektroniskt utan att personligen behöva utträta ärenden vid Migrationsverkets verksamhetsställe om exempelvis inte några andra särskilda skäl kräver något annat. I praktiken är det dock fråga om en mycket liten grupp sökande. Enligt 161 c § utfärdas uppehållskort i regel för fem år. En unionsmedborgares familjemedlem som inte själv är unionsmedborgare och som har uppehållit sig lagligt i Finland under en oavbruten period av fem år beviljas enligt 161 g § och 162 § permanent uppehållskort på ansökan. När uppehållskortet har löpt ut ansöker i praktiken de flesta personer om permanent uppehållskort enligt 162 § i utlänningslagen, vilket enligt 60 d § 1 mom. alltid förutsätter att fingeravtryck tas. Om villkoren i medborgarskapslagen uppfylls, kan personen alternativt ansöka om medborgarskap i stället för permanent uppehållskort. Det kan dock hända att en person ansöker om förlängning av uppehållskortet till exempel när han eller hon ursprungligen har ansökt om uppehållskort för en kortare tid än fem år men beslutar att vistas i landet längre än planerat eller, av en eller annan orsak, inte vill ansöka om permanent uppehållskort eller medborgarskap. I dessa fall kan ärendet behandlas utan att fingeravtryck tas.

Det krav i EU:s förordning om identitetskort som föreskriver att sökanden ska vara personligen närvarande minst en gång under utfärdandeförfarandet för varje ansökan uppfylls nationellt i fråga om uppehållskort genom att det säkerställs att de biometriska kännetecknen stämmer överens med sökandens identitet. Detta tryggas genom sökandens personliga närvaro när fingeravtryck tas av denne i samband med ansökan om det första uppehållskortet. Även om ansökan om fortsatt tillstånd i princip inte förutsätter ett personligt besök hos myndigheten i de situationer där sökanden inleder sin ansökan elektroniskt och även sänder in sin ansiktsbild på elektronisk väg, förutsätts ändå alltid stark autentisering när ärenden utträttas uteslutande elektroniskt (RP 129/2017 rd s. 26). Kravet på stark autentisering säkerställer att de biometriska kännetecknen överensstämmer med sökandens identitet på det sätt som förutsätts i artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort. Tolkningen överensstämmer med vad som i fråga om identitetskort har konstaterats om tryggheten av överensstämmelsen mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet.

Enligt artikel 10.3 i EU:s förordning om identitetskort ska biometriska kännetecknen som lagras för personalisering av identitetskort eller uppehållshandlingar förvaras på ett mycket säkert sätt och endast fram till den dag då handlingen hämtas ut, dock aldrig längre än 90 dagar från den dag då handlingen utfärdats. Detta gäller dock inte när dessa biometriska kännetecknen krävs för behandling i enlighet med unionsrätten och nationell rätt. Efter denna period ska de biometriska kännetecknen omedelbart raderas eller förstöras. Enligt 60 e § i utlänningslagen får det tas biometriska kännetecknen på innehavaren av uppehållstillståndet i syfte att verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, och dessa kännetecknen får jämföras med de biometriska kännetecknen som är lagrade i uppehållstillståndskortet och i resedokumentet. Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

Unionsmedborgares bevis om registrering

I 159 § i utlänningslagen finns det bestämmelser om unionsmedborgares bevis om registrering av uppehållsrätt. En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin

vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till Migrationsverket inom tre månader från inresan. När unionsmedborgaren lämnat utredning om att han eller hon uppfyller kraven för registrering, ska ett bevis om registrering utfärdas omedelbart med uppgift om den registrerades namn och adress samt registreringsdatum. I kapitel III i EU:s förordning om identitetskort finns det bestämmelser om uppehållshandlingar för unionsmedborgare. I artikel 6 i det kapitlet föreskrivs det om de minimiuppgifter som åtminstone ska anges i de uppehållshandlingar som medlemsstaterna utfärdar till unionsmedborgare. De uppgifter som enligt 159 § i lagen ska ingå i beviset om registrering överlappar artikel 6 i förordningen, och i stället för en förteckning över uppgifterna ska det i fråga om registreringsintygets minimi innehåll ingå en hänvisning till förordning (EU) 2019/1157. De ändringar i beviset om registrering som förutsätts i EU:s förordning om identitetskort har i praktiken redan genomförts.

Artikel 6 andra stycket i EU:s förordning om identitetskort gäller situationer där en medlemsstat kan besluta att fingeravtryck ska tas. Eftersom bevis om registrering är ett intyg som skrivs ut och som inte innehåller några säkerhetsdetaljer, tar Finland inte fingeravtryck för beviset om registrering. De gemensamma bestämmelserna i kapitel V i förordningen förutsätter inte lagändringar.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om identitetskort

I denna proposition föreslås bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om identitetskort och även bestämmelser som av nationella skäl ska tas in i lagen om identitetskort. I de kompletterande bestämmelserna har man strävat efter att omarbete passprocessen, dock utan att glömma EU:s förordning om identitetskort.

I de kompletterande bestämmelserna är det fråga om att bestämmelser om de biometriska kännetecknen som det föreskrivs om i EU:s förordning om identitetskort, det vill säga ansiktsbild och fingeravtryck, fogas till lagen om identitetskort. Det är nödvändigt att utfärda preciserande bestämmelser om dessa frågor för att förordningen ska kunna tillämpas effektivt. I lagen om identitetskort ska det i synnerhet föreskrivas om de myndigheter för vilka det föreslås bestämmelser om uppgifter i anslutning till biometriska kännetecknen.

I den tekniska delen av ett identitetskort med rätt att resa, det vill säga chippet, ska det lagras fingeravtryck som tagits av den som ansöker om identitetskort. Polisstyrelsen ska sörja för informationssäkerheten i identitetskortets tekniska del. Utrikesministeriet ska ansvara för skyddet av de uppgifter som lagrats i den tekniska delen av ett identitetskort som utfärdats av en finsk beskickning. Certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i den tekniska delen eller som behövs för avläsning av fingeravtryck ska utfärdas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Fingeravtryck ska i egenskap av särskilt känsliga uppgifter få avläsas av en utfärdande myndighet, av polisen, av Gränsbevakningsväsendet samt av Tullen när myndigheten fullgör uppgifter som hör till gränskontrollmyndigheten.

Till lagen om identitetskort fogas en bestämmelse om tagande av fingeravtryck. Fingeravtryck ska inte tas av personer under 12 år och inte heller av personer som det inte är möjligt att ta fingeravtryck av på grund av exempelvis ett fysiskt hinder. I bestämmelserna fastställs åldersgränsen för tagande av fingeravtryck till 12 år. EU:s förordning om identitetskort ska kompletteras på så sätt att sökanden på begäran ska lägga fram tillförlitlig utredning om orsaken till att fingeravtryck inte kan tas. I utredningen ska det också nämnas hur länge tillståndet bedöms vara.

I det sistnämnda fallet kan sökanden beviljas ett temporärt identitetskort om orsaken är av tillfällig natur.

Reglering till följd av nationella orsaker

EU:s förordning om identitetskort utgör inte någon rättslig grund för att upprätta eller underhålla databaser på nationell nivå för lagring av biometriska uppgifter i medlemsstaterna. Av nationella skäl föreslås således bestämmelser om att det i identitetskortsregistret utöver de biometriska ansiktsbilder som redan för närvarande lagras också ska lagras fingeravtryck som tagits av sökanden i samband med en ansökan om identitetskort.

Genom den reglering som fogas till polisens personuppgiftslag blir det möjligt att jämföra sökandens fingeravtrycksuppgifter för att möjliggöra en säker identifiering av sökanden vid förfarandet för utfärdande av pass eller identitetskort. Fingeravtryck som lagras i identitetskortsregistret kan utnyttjas även i samband med ansökan om pass. Om villkoren i lagen om identitetskort eller passlagen uppfylls, behöver sökanden heller inte personligen infinna sig hos myndigheten vid ansökan om identitetskort eller pass. De fingeravtryck som tagits i samband med ansökan om pass och som införts i passregistret föreslås på motsvarande sätt kunna utnyttjas i samband med ansökan om identitetskort.

Samtidigt avses bestämmelserna i polisens personuppgiftslag preciseras på så sätt att de på ett tydligare sätt än för närvarande gör det möjligt att jämföra fotografierna i pass- och identitetskortsregistret i såväl förfarandet för utfärdande av pass som i förfarandet för utfärdande av identitetskort. I lagen i fråga föreslås även bestämmelser om radering av fingeravtryck ur registret. Detta gäller de fingeravtryck som tagits av den som ansöker om identitetskort i sådana situationer där sökanden beviljas identitetskort utan rätt att resa.

Föreslagen kompletterande reglering i utlänningslagen

Utöver de föreslagna ändringarna i lagen om identitetskort föreslås smärre ändringar i utlänningslagen (301/2004), där det föreskrivs om inresa och vistelse för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar samt om handlingar i anslutning till dem.

Ur 33 a § i utlänningslagen, där det föreskrivs om uppehållstillståndskort som utfärdas som intyg på uppehållstillstånd, stryks som obehövlig den informativa hänvisningen till rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland. I 159 § i utlänningslagen föreskrivs det om bevis om registrering för unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader och uppfyller kraven. Till 159 § i lagen ska det fogas en informativ hänvisning till EU:s förordning om identitetskort i fråga om datainnehållet i beviset om registrering. Därutöver ska den nationella reglering som gäller handlingens datainnehåll och som överlappar EU:s förordning om identitetskort slopas.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna beror dels på EU:s förordning om identitetskort, dels på beredningen av den nationella lagstiftningen. Konsekvenserna gäller polisförvaltningen, utrikesförvaltningen och, inom finansministeriets förvaltningsområde, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

RP 206/2020 rd

EU:s förordning om identitetskort förutsätter att identitetskortets datainnehåll och utseende förnyas, vilket leder till att kostnaderna för tryckning av identitetskort ökar med ca 0,5–0,75 miljoner euro per år inom polisförvaltningen. Kostnadsökningen beaktas i prissättningen av identitetskorten.

De extra kostnader som föranleds av den lagstiftning som kompletterar EU:s förordning om identitetskort och av bara den nationella lagberedningen bedöms uppgå till under en miljon euro för polisen och 16 000 euro för utrikesförvaltningen. Kostnaderna kan delas in i kostnader för informationssystem och i personalkostnader som orsakas av extra arbete. Verkställigheten av bestämmelserna kräver ändringar i polisens system för identitetskort och pass samt i e-tjänsterna med tanke på tagandet och registreringen av fingeravtryck. Ändringarna föranleder extra kostnader av engångsnatur på ca 0,3 miljoner euro. Ändringarna genomförs under 2020 och 2021 som en del av en pågående projekthelhet inom Polisstyrelsen. Kostnaderna täcks med polisens nuvarande ramanslag och övervältras i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) på identitetskortets pris i efterhand.

Utifrån prognosen för 2020 har det uppskattats att ca 350 000 ansökningar om identitetskort årligen kommer att lämnas in till polisen i Finland. Uppskattningen baserar sig på prognosmodeller som utarbetats utifrån antalet inlämnade ansökningar. Antalet ansökningar påverkas av många faktorer, och det årliga utfallet varierar avsevärt. Exempelvis har coronaviruspandemin haft en stor inverkan på antalet ansökningar 2020, men dess inverkan bedöms vara tillfällig. Det beräknas att ca 150 000 personer årligen personligen kommer att uträta ärenden hos polisrättningarna efter den föreslagna lagändringen. Den nya åtgärd som fogas till ansökningsprocessen, det vill säga tagandet av fingeravtryck, beräknas i genomsnitt ta ungefär tre minuter, vilket innebär att det årliga extra arbetet blir 7 500 timmar eller 4,6 årsverken. Att täcka det personalbehov som polisrättningarna behöver medför således årliga kostnader på ca 0,22 miljoner euro, vilket kan inkluderas i identitetskortets pris.

Enligt prognosen för 2020 kommer det årligen att lämnas in ca 2 000 ansökningar om identitetskort till Finlands beskickningar. I genomsnitt kommer det att ta ca 5 minuter att ta fingeravtryck vid beskickningarna. Det årliga extra arbetet kommer således att uppgå till ca 232 timmar. För att täcka det personalbehov som de finska beskickningarna behöver uppstår således årliga kostnader på ca 16 000 euro. Dessa kostnader täcks genom en höjning av priset på de identitetskort som utfärdas av de finska beskickningarna.

De extra kostnader som lagstiftningsändringarna medför riktas till den avgiftsbelagda verksamheten inom förvaltningsområdena och ska i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten täckas till fullt belopp med tillståndsintäkter som tas ut för prestationerna. Enligt Polisstyrelsens bedömning behöver priset på ett identitetskort höjas med 2–4 euro för att man ska kunna täcka de extra kostnader som de ovan beskrivna ändringarna medför. Baserat på uppskattningen att det årligen skulle beviljas 350 000 identitetskort, skulle kostnadsökningen och motsvarande inflytande tillståndsintäkter uppgå till ca 0,7–1,4 miljoner euro. Antalet ansökningar om och priset på identitetskort bedöms årligen i samband med beredningen av inrikesministeriets avgiftsförordning.

Enligt Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata är avsikten att arbetet med att utveckla identitetskortens biocertifikat ska täckas genom inkomstfinansiering från biocertifikaten. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har vid beredningen av avgiftsförordningen förenhetligt prissättningen av identitetskortets biocertifikat med passen och uppehållstillstånden, och det pris som föreslås för 2021 är 3,10 euro/dokument. Eftersom certifieringen tas i bruk i augusti, har det bedömts att antalet dokument som omfattas av certifieringen år 2021 blir ca 121 000, varvid kostnaderna för dessa uppgår till ca 0,375 miljoner euro.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna ändringen av lagen om identitetskort gör det möjligt att vid gränskontroll jämföra en persons fingeravtryck med uppgifterna i kortinnehavarens chipp. Genom ändringen av lagen om identitetskort blir det således lättare att verifiera identiteten vid gränskontroll.

Fingeravtryck har med stöd av passlagen tagits av den som ansöker om pass. När fingeravtryck och ansiktsbilder vid utfärdande av identitetskort tas i bruk som biometriska kännetecken, kan samma verktyg som har byggts upp för passet användas för både lagring och ärendehantering av dessa kännetecken. Tagandet av fingeravtryck ökar dock i någon mån arbetet för de myndigheter som utfärdar identitetskort, det vill säga polisen och de finska beskickningarna.

När det i samband med ansökan om identitetskort inte har tagits fingeravtryck av sökanden och när de biometriska kännetecknen, det vill säga ansiktsbilden och fingeravtrycken, inte har avlästs maskinellt på kortet, ska personalen inom polisen och utrikesförvaltningen utbildas och sökandena informeras och ges råd i ärendet. Informations- och rådgivningsuppgifterna ökar arbetsbördan för både polisens och utrikesförvaltningens personal. Det extra arbete detta föranleder polisen och utrikesförvaltningen bedöms bli litet.

4.2.3 Konsekvenser för brottsbekämpningen och säkerheten

Om fingeravtryck och fotografier lagras i bietrisk form på ett identitetskort, har detta en avskräckande effekt på en persons benägenhet att uppträda som en annan person samtidigt som sådant även försvåras. Tack vare lagring av fingeravtryck är det inte möjligt att vilseleda myndigheterna, även om en persons ansiktsbild påminner om en annan persons ansiktsbild. Dessutom skulle en systematisk elektronisk kontroll av chippdata leda till att de vanligaste dokumentbedrägerierna, såsom manipulering av innehavarens fotografi, upptäcks. Detta är av betydelse särskilt vid gränsbevakningen. I förslaget till EU:s förordning om identitetskort konstaterades följande: ”Det är av central vikt att säkerställa säkerheten i resehandlingar och identitetshandlingar för att bekämpa terrorism och organiserad brottslighet samt för att skapa en verklig säkerhetsunion. Många av EU:s förslag på senare år för att förbättra och stärka förvaltningen av de yttre gränserna förutsätter säkra resehandlingar och identitetshandlingar.”

Enligt Statistikcentralens statistik över brott och tvångsmedel anmäldes 3 900 identitetsstöld under 2019, vilket är drygt 100 fall (3 procent) fler än under 2018. Identitetsstöld fogades till strafflagen den 4 september 2015, och i slutet av 2015 brottsanmäldes 530 misstänkta fall av identitetsstöld. Enligt uppgifter från Polisstyrelsen har det årligen gjorts i genomsnitt 10 brottsanmälningar om bedrägerier och identitetsstöld som genomförts med hjälp av förfalskade identitetskort. I antalet ingår även identitetskort som utfärdats av exempelvis andra stater samt företag. De bedrägerier och identitetsstöld som begåtts med hjälp av förfalskade identitetskort är således få till antalet, om man jämför med de siffror i statistiken över brott och tvångsmedel som nämns ovan.

Att fingeravtryck lagras i identitetskortsregistret och att fingeravtrycksuppgifter kan jämföras med identitetskortsregistret i samband med förfarandet för beviljande bidrar i väsentlig grad till att förebygga missbruk av identiteter. I synnerhet förhindras de situationer där man på ett obehörigt sätt försöker använda ett identitetskort med en annan persons identitet.

Överlag leder förslaget till ökad säkerhet vid identifiering av personer och till ökat förtroende för att innehavaren av ett identitetskort är den rätta innehavaren av kortet. Förslaget påverkar således säkerheten.

4.2.4 Konsekvenser för individens ställning

I och med att fingeravtryck av den som ansöker om identitetskort förs in i identitetskortsregistret påverkas den personliga säkerheten och trygghetskänslan på individnivå, eftersom innehavaren av identitetskortet kan lita på att det inte finns något annat resedokument med hans eller hennes identitet.

Enligt avgiftstabellen i inrikesministeriets förordning om polisens avgiftsbelagda prestationer 2020 (1386/2019) är priset på ett identitetskort som inbegriper en certifikatavgift som tillfaller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata 54 euro. Samma kort kostar 48 euro om ansökan görs elektroniskt. Polisstyrelsen har bedömt att en höjning av priset på identitetskort med uppskattningsvis 2–4 euro kommer att krävas för att täcka de kostnader som ändringen medför. Enligt avgiftstabellen i utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer 2020–2022 (650/2020) är priset på ett identitetskort 90 euro, när ansökan om identitetskortet lämnas till en finsk beskickning. Utrikesministeriet har bedömt att de kostnader som de föreslagna ändringarna medför leder till att priset på identitetskort som beviljas vid beskickningar höjs något. Eftersom EU:s förordning om identitetskort är direkt tillämplig rätt, genomförs höjningen av priset på identitetskort delvis med stöd av förordningen. De ekonomiska konsekvenserna riktas till de individer som ansöker om identitetskort. Höjningen av kortpriset bör dock ställas i proportion exempelvis till konsekvenserna av att någon annan skulle använda personens identitet.

Om fingeravtryck på grund av ett hinder som bedöms vara tillfälligt inte kan tas av den som ansöker om identitetskort, ska identitetskortet utfärdas för högst tolv månader. Priset på ett kortvarigt identitetskort ska vara detsamma som priset på ett normalt identitetskort. Eftersom identitetskortet i dessa situationer inte är i kraft under den normala tiden, medför detta tilläggskostnader för sökanden.

Möjligheten att använda fingeravtryck som sparats i identitetskortsregistret också vid ansökan om pass, om förutsättningarna i lagen uppfylls, leder dock till att sökanden inte lika ofta behöver besöka en polisinrättning, vilket kan ha en positiv inverkan på benägenheten att ansöka om en identitetshandling.

Tagandet av fingeravtryck för identitetskort utan rätt att resa och lagringen av fingeravtryck i identitetskortsregistret kan göra den som ansöker om identitetskort osäker och förvånad. Eftersom motsvarande lagring av fingeravtryck redan har gjorts för pass i egenskap av resedokument, kan det ändå antas att det inte kommer att förekomma något allmänt motstånd bland befolkningen.

4.2.5 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna

Med biometrisk identifiering avses automatisk identifiering av en människa på grundval av någon fysiologisk eller beteendemässig egenskap. Automatiseringen av identifieringen innebär att det är möjligt att genomföra identifieringen helt utan mänsklig inblandning, det vill säga maskinellt. Användningen av biometri förbättrar autentiseringens tillförlitlighet, eftersom identifieringen då sker direkt med hjälp av människans individuella fysiska egenskaper.⁸

⁸ Korja, Juhani: Biometrinen tunnistaminen ja henkilötietojen suoja, s. 139–141 och s. 343.

Artikel 21 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ger EU-medborgare rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom EU-medlemsstaternas territorier. Allmänt taget kan det konstateras att propositionen syftar till att öka dokumentssäkerheten genom att förbättra identitetskorts säkerhetsegenskaper så att rätten till fri rörlighet kan utövas i en säkrare miljö.

Fingeravtrycken i identitetskortsregistret gör det möjligt för myndigheterna att relativt snabbt och tillförlitligt identifiera en person vid ansökan om identitetskort enligt 11 § i lagen om identitetskort. Dessutom kan följderna för personer vars identitet används i ohederliga syften bli allvarliga både ekonomiskt och emotionellt sett. Genom denna proposition påverkas således den grundläggande rättighet som föreskrivs i 21 § i grundlagen (Rättsskydd).

De föreslagna bestämmelserna om lagring av fingeravtryck inverkar också på hur identiteten hos den som ansöker om eller innehar en handling kan skyddas på basis av dennes fysiska egenskaper. Jämförelsen av fingeravtrycksuppgifter som lagras i pass- och identitetskortsregistret är av betydelse med tanke på skyddet av identiteten. När en persons identitet skyddas värnar man om skyddet för privatlivet enligt 10 § 1 mom. i grundlagen. En viktig del av detta är just personens identitet.

Polisen är i egenskap av säkerhetsmyndighet skyldig att skydda människor mot brott. I synnerhet bidrar man till att en person inte obehörigen kan uppträda som en annan person och orsaka skada för denne. Genom att jämföra sökandens fingeravtryck med fingeravtrycken i databasen kan man också försäkra sig om att personen inte ansöker om identitetskort under flera identiteter. Genom denna proposition påverkas således den grundläggande rättighet som avses i 7 § i grundlagen (Rätten till liv, personlig frihet och integritet), vilket i denna proposition kan betraktas inte bara som allmän säkerhet, utan också som individens personliga säkerhet.

Fingeravtryck är personuppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter, och behandlingen av dem berör kärnan i det skydd för personuppgifter som hör till privatlivet. När en myndighet behandlar personuppgifter för att fullgöra sina lagstadgade skyldigheter, har den registrerade endast begränsade möjligheter att påverka behandlingen av sina egna personuppgifter. För att försäkra sig om behandlingens lagenlighet har en person dock möjlighet att utöva den registrerades rättigheter i enlighet med den allmänna dataskyddslagstiftningen och polisens personuppgiftslag.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

När det gäller insamling av de biometriska kännetecken som avses i artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort, det vill säga fotografier, har det inte setts som en möjlighet att fotografering för identitetskort och pass skulle ordnas vid polisinsättningar eller finska beskickningar. Om passfotograferingen skulle ordnas vid polisinsättningar och beskickningarna, skulle man kunna vara säker på att fotografierna inte har bearbetats, det vill säga manipulerats. Detta är en fördel som i många länder i sig har ansetts utgöra en tillräcklig grund för att överföra fotograferingen till en myndighet, eftersom bildmanipulationer som lurar både maskinell och okulär ansiktsjämförelse utgör ett växande hot.

Så som konstateras ovan har det utifrån prognosen för 2020 uppskattats att antalet ansökningar om identitetskort årligen kommer att vara ca 350 000. Detta skulle innebära att man för varje kort tar ett fotografi vid polisinsättningen eller beskickningen. Alternativet att fotograferingen arrangeras vid polisens verksamhetsställen eller de finska beskickningarna skulle leda till nega-

tiva konsekvenser. Det skulle exempelvis orsaka avsevärda kostnader, eftersom verksamhetsställena då måste förses med kameror, fotograferingsbakgrund och belysningsarmatur som lämpar sig för fotografering. Det nuvarande tillvägagångssättet gör att den servicebelastning som fotograferingen orsakar fördelas på ett stort antal fotoateljéer i stället för att koncentreras till ett litet antal polisinskrivningar. En överföring av passfotograferingen till den utfärdande myndigheten skulle således kunna medföra ekonomiska svårigheter för näringsidkarna inom fotografi-branschen.

Om passfoton skulle tas vid polisinskrivningarna, måste handlingens giltighet förlängas eller åtminstone samma bild användas längre än vad som är önskvärt med tanke på identifieringen. Annars skulle antalet ärenden som uträttas vid polisinskrivningarna öka avsevärt jämfört med det nuvarande antalet. Nuvarande praxis innebär att man sparar på myndigheternas resurser så mycket att man kan hålla fast vid handlingarnas giltighetstid på fem år. Tack vare detta föråldras inte handlingarnas ansiktsbilder, de fysiska säkerhetsdetaljerna eller chippets datasäkerhet.

Vid beredningen har man bedömt en lösningsmodell enligt vilken man, i samband med ansökan om fortsatt tillstånd i fråga om det uppehållskort som beviljas som bevis på uppehålls rätt till de unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare, slopar det förenklade förfarande som föreskrivs i 60 d § 3 mom. i utlänningslagen, enligt vilket fingeravtryck tas endast undantagsvis. En sådan lösningsmodell uppfyller mer ordagrant det krav i artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort enligt vilket sökanden ska infinna sig personligen minst en gång under utfärdandeförfarandet för varje ansökan. Vid beredningen har det ändå bedömts att denna lösning, trots att det handlar om en mycket liten grupp personer, skulle försätta de unionsmedborgares familjemedlemmar som inte är unionsmedborgare i en sämre ställning än tredjelandsmedborgare som vistas i landet med uppehållstillstånd. I praktiken skulle det behöva finnas undantagsarrangemang och undantagsanvisningar för denna grupp, även om den är liten. Dessutom är lösningen ett steg bakåt i en situation där underlättandet av förfarandet och främjandet av automatiseringen är centrala mål för utvecklandet av Migrationsverkets verksamhet. Dessutom har det bedömts att överensstämmelsen mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet kan tryggas på det sätt som förutsätts i artikel 10 i EU:s förordning om identitetskort. Detta förverkligas i ett förfarande där man genom sökandens personliga närvaro säkerställer överensstämmelsen mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet när fingeravtryck tas av sökanden i samband med ansökan om det första uppehållskortet. Därtill förutsätts det att man vid ansökan om fortsatt tillstånd tillämpar förfarandet för stark autentisering när ärendet uträttas elektroniskt.

5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater

5.2.1 Sverige

I Sverige bereds en reform av lagstiftningen om nationellt identitetskort. År 2017 inleddes en utredning som bland annat syftade till att minska bedrägerier som begås med hjälp av förfälskade identitetshandlingar. Inom ramen för utredningen överlämnades betänkandet Ett säkert statligt ID-kort – med e-legitimation (SOU 2019:14) i mars 2019.

I betänkandet föreslås det att det stiftas en ny lag om statliga identitetshandlingar som innehåller bestämmelser om statliga identitetskort och om statlig e-legitimation. De nya identitetshandlingarna ersätter de nuvarande två olika identitetskorten. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

I lagen ska det föreskrivas att den som ansöker om ett nationellt identitetskort ska vara personligen närvarande. Sökanden ska då styrka sin identitet med pass eller identitetskort. Personlig

RP 206/2020 rd

närvaro krävs dock inte vid ansökan om identitetskort utan rätt att resa i situationer där sökanden på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller hög ålder inte kan vara personligen närvarande. Då ska han eller hon utträta ärendet genom bud. Det bör noteras att det i fråga om identitetskort med rätt att resa inte är möjligt att avvika från kravet på personlig närvaro.

I lagen ska det föreskrivas att lagringsmediet på statliga identitetskort med eller utan rätt att resa ska innehålla fingeravtryck och ansiktsbild. Ett undantag från detta är de identitetskort som utfärdas till personer under sex år eller till personer som av fysiska skäl är förhindrade att lämna fingeravtryck.

Lagen ska även innehålla bestämmelser om ett identitetskortsregister. Registret ska innehålla en kopia av den digitala ansiktsbild som tagits vid ansökningstillfället eller av det fotografi som lämnats in av budet samt av de biometriska uppgifter som tas fram ur dessa. Registret ska inte få innehålla fingeravtryck eller de biometriska uppgifter som kan tas fram ur dessa.

5.2.2 Norge

I Norge finns bestämmelser om nationella identitetskort i lagen Lov om nasjonalt identitetskort (ID-kortloven) (LOV-2015-06-05-39). Lagen trädde i kraft den 19 oktober 2020.

Norska medborgare som uppfyller kraven i lagen har rätt att på ansökan få ett nationellt identitetskort som kan användas som resehandling inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-området). Norska medborgare som inte vill eller kan skaffa ett nationellt identitetskort med rätt att resa men som uppfyller övriga villkor i lagen har rätt att på ansökan skaffa ett nationellt identitetskort utan rätt att resa.

Sökanden ska vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om identitetskort, om inte sökanden har särskilda skäl för att inte vara närvarande. Sökanden ska styrka sin identitet och sitt medborgarskap bland annat genom att lämna in de uppgifter och handlingar som den utfärdande myndigheten anser nödvändiga. Biometriska uppgifter som samlats in i samband med ansökan, det vill säga ansiktsbilden och fingeravtrycken, kan senare användas för att verifiera kortinnehavarens identitet.

De nationella identitetskorten ska innehålla endast de uppgifter som behövs för att verifiera kortets äkthet och för att bekräfta innehavarens identitet. Biometriska personuppgifter lagras på det nationella identitetskortet på ett sådant sätt att de aspekter som gäller uppgifternas äkthet, integritet och konfidentialitet tryggas.

Genom lagen inrättas ett nationellt identitetskortsregister. Identitetskortsregistret kan kopplas till passregistret. Registret kan innehålla uppgifter som behövs för registerföringen och utfärdandet av nationella identitetskort, såsom sökandens namn, underskrift, födelsetid, ansiktsbild, längd, ögonfärg, hårfärg, kortets serienummer eller någon annan identifierande referens.

EU:s förordning om identitetskort granskas av Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), till vilken Norge hör.

5.2.3 Danmark

I Danmark finns det bestämmelser om utfärdande av identitetskort i lagen Lov om udstedelse af legitimationskort LOV nr 236 af 15/03/2017. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2017. I lagen föreskrivs det att personer över 15 år som är registrerade i det centrala personregistret (CPR) kan få ett identitetskort med foto. Ett identitetskort är i princip inte ett resedokument.

Närmare bestämmelser om identitetskort finns i förordningen Bekendtgørelse om udstedelse af legitimationskort BEK nr 1220 af 21/11/2017. Ansökan lämnas in till den kommun där sökanden har registrerats i ovannämnda register. Sökanden ska vara personligen närvarande när han eller hon utöver andra handlingar visar upp sitt pass. Sökanden ska till sin ansökan foga ett fotografi av sig själv. I förordningen föreskrivs om kraven på fotografier. Förordningen innehåller dock inga bestämmelser om tagande av fingeravtryck. Förordningen trädde i kraft den 1 december 2017.

5.2.4 Tyskland

I Tyskland finns bestämmelser om identitetskort i grundlagen, Grundgesetz, och i lagen om identitetskort, Gesetz über Personalausweise und den elektronischen Identitätsnachweis (Personalausweisgesetz – PAuswG) 18.6.2009 (BGBl. I S. 1346).

Tyskarna är skyldiga att skaffa ett identitetskort när de fyller 16 år. Identitetskort och temporära identitetskort utfärdas på ansökan. Sökanden och dennes lagliga eller befullmäktigade företrädare ska vara personligen närvarande. Om sökanden visar att han eller hon behöver ett identitetskort omedelbart, ska han eller hon beviljas ett temporärt identitetskort. Den behöriga utfärdande myndigheten kan i enskilda fall bestämma att identitetskortet inte kan användas som reseedokument.

Identitetskortet innehåller bland annat ett fotografi av kortinnehavaren. Sökanden bifogar till sin ansökan ett fotografi i form av en utskrift, som skannas för att fogas till kortet. Sökandens fingeravtryck kan på sökandens begäran lagras på kortet. Fingeravtryck tas inte av barn under 6 år. Kortinnehavarens ansiktsbild och fingeravtryck lagras i det elektroniska lagrings- och handläggningsinstrumentet för identitetskortet, det vill säga chippet.

Lagen innehåller även bestämmelser om ett identitetskortsregister. I identitetskortsregistret lagras bland annat sökandens efternamn och födelseefternamn, förnamn, födelsedatum, födelseort, längd, ögonfärg och nationalitet. I fråga om biometriska uppgifter sparas även kortinnehavarens ansiktsbild i registret.

Den tyska regeringen har i juni 2020 lämnat ett förslag till lag för ökad säkerhet i fråga om pass, identitetskort och dokument för utlänningar. I den föreslagna ändringen av lagen om identitetskort ingår bland annat en skyldighet att registrera fingeravtryck i lagringsmediet på identitetskortet. Bestämmelsen är avsedd att träda i kraft samtidigt som EU:s förordning om identitetskort börjar tillämpas, det vill säga den 2 augusti 2021.

Passlagen (Paßgesetz 19.4.1986 (BGBl. I S. 537) och lagen om identitetskort ändras enligt förslaget bland annat så att tjänstetillhandahållarna ska ta ett digitalt fotografi av sökanden och sända det elektroniskt till identitetskortsmyndigheten på ett säkert sätt. Alternativt kan ett digitalt fotografi tas vid den utfärdande myndigheten, om den har den utrustning som krävs. Om man tvivlar på den fotograferades identitet eller misstänker att bilden har behandlats, ska myndigheten kunna bestämma att fotografiet ska tas vid en myndighet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2025.

6 Remissvar

Remissinstanserna ställde sig positiva till lagförslagen. Genom förslagen förbättras dokument-säkerheten och individens rättsskydd och förhindras rättskränkningar mot individen.

Remissvaren gällde huvudsakligen dataskyddslagstiftningen, avläsningen av fingeravtryck och ansiktsbilder på identitetskort, identitetskorten utan rätt att resa samt konsekvensbedömningarna.

Justitieministeriet konstaterade att motiveringen bör preciseras med hänsyn till dataskyddslagstiftningen och grundlagsutskottets praxis i fråga om den föreslagna 31 § 1 mom. 4 punkten i lagen om identitetskort (registrering av fingeravtrycksuppgifter i identitetskortsregistret) och 38 § 2 mom. 7 punkten i polisens personuppgiftslag (radering ur registret av fingeravtryck som tagits vid ansökan om identitetskort utan rätt att resa) samt bedömningen av grundlagsenligheten. Vid den fortsatta beredningen kompletterades motiveringen med anledning av det som justitieministeriet påpekat i sitt utlåtande.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata begärde att bestämmelserna om de certifikat som behövs för avläsning av ansiktsbilder skulle strykas ur propositionen. Avsikten är inte att ansiktsbilderna ska skyddas med certifikat som produceras av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Även Polisstyrelsen fäste uppmärksamhet vid frågan och konstaterade att utökad åtkomstkontroll endast används i fråga om fingeravtryck. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata konstaterade dessutom att informationssäkerheten i identitetskortets tekniska del också omfattas av bestämmelserna om identifiering och betrodda tjänster i eIDAS-förordningen i fråga om myndighetens medborgarcertifikat. När genomförandet av identitetskortets tekniska del är delat, ska Polisstyrelsen sörja för informationssäkerheten i den tekniska delen i samarbete med Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Justitieministeriet ansåg att kontexten för beviljandet av rätten att avläsa uppgifter bör framgå av propositionen, det vill säga varför rätten beviljas och närmare inte bara vilka utländska myndigheter som kan beviljas denna rätt, utan också åtminstone om beslutet är ett förvaltningsbeslut enligt förvaltningslagen (434/2003). Det var också oklart om det är fråga om beslutsfattande i enskilda fall eller beslut som allmänt ger en utländsk myndighet rätt att avläsa uppgifter. Om det som avses i propositionsutkastet är förvaltningsbeslut som fattas av inrikesministeriet, är det också ändamålsenligt att konstatera om ändring kan sökas i sådana beslut och, om så inte är fallet, på vilka grunder.

Staben för gränsbevakningsväsendet ansåg att det vid den fortsatta beredningen av propositionen är viktigt att säkerställa att den föreslagna nya regleringen inte begränsar Gränsbevakningsväsendets gällande befogenheter att identifiera personer.

Vid den fortsatta beredningen av propositionen har man beaktat de aspekter som framförts i utlåtandena och ändrat de föreslagna bestämmelserna om beviljande av rätt att avläsa uppgifter (5 a § 1 och 3 mom.) och utfärdande av certifikat (5 b § 3 mom.). Dessutom har motiveringen preciserats. Det kan konstateras att beviljandet av rätt att avläsa uppgifter ingår i det internationella myndighetssamarbetet. Med hänvisning till ärendets natur kan ändring i inrikesministeriets beslut inte sökas.

Justitieministeriet utredde i sitt utlåtande den föreslagna 9 a § i lagen om identitetskort, som gäller tagande av fingeravtryck, och det därmed sammanhängande föreslagna 17 § 5 mom. i lagen om identitetskort. Justitieministeriet ansåg att den i 17 § 5 mom. i propositionsutkastet föreslagna bestämmelsen om utfärdande av identitetskort i det fall att sökanden vägrar lämna fingeravtryck enligt 9 a § inte är ändamålsenlig och bör strykas. Vid den fortsatta beredningen har bestämmelsen och motiveringarna till den strukits ur propositionen.

Social- och hälsovårdsministeriet konstaterade i sitt utlåtande att minderåriga har möjlighet att utan vårdnadshavarens samtycke få också ett identifieringsverktyg som används i e-tjänster.

Social- och hälsovårdsministeriet konstaterade dessutom att det arbete med att förnya personbeteckningen som samtidigt pågår bör beaktas i samband med den aktuella reformen. Det kan konstateras att det är ändamålsenligt att behandla frågan om den tekniska delen i identitetskort för minderåriga i samband med finansministeriets projekt om digital identitet. Finansministeriet har för avsikt att tillsätta projektet hösten 2020. När det gäller arbetet med att förnya personbeteckningen kan det konstateras att projektet inte befinner sig i samma skede som detta projekt, vilket innebär att projekten inte kan samordnas tidsmässigt.

Finansministeriet framförde att det i avsnittet Ekonomiska konsekvenser tydligt bör konstateras att de extra utgifter som författningsändringarna föranleder inom både inrikesministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden kan täckas med avgifter som tas ut till fullt belopp. Finansministeriet konstaterade dessutom att de ökade inkomsterna inte nämns. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata konstaterade i sitt utlåtande att lagändringarna har konsekvenser för myndighetens verksamhet i och med att den i fortsättningen ska producera certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i identitetskortets tekniska del och som behövs för avläsning av fingeravtryck. Ändringen har ekonomiska konsekvenser för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i fråga om medborgarcertifikatet i identitetskortet. Propositionen har kompletterats med anledning av finansministeriets anmärkningar. Dessutom lämnade Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata in en konsekvensbedömning, som fogades till avsnittet om de ekonomiska konsekvenserna.

Polisinrättningen i Tavastland uttryckte oro över polisens resurser på grund av det ökade antalet besök vid polisinrättningarna och det extra arbete som tagandet av fingeravtryck medför. Polisinrättningen i Tavastland föreslog också att identitetskort som utfärdats före lagens ikraftträdande skulle gälla till dess att kortets giltighetstid löper ut. Eftersom EU:s förordning om identitetskort kräver att den som ansöker om identitetskort ska lämna fingeravtryck, kan saken inte påverkas i propositionen. Förslaget till lag om ändring av lagen identitetskort har ändrats genom en övergångsbestämmelse i enlighet med vad polisinrättningen i Tavastland förutsatte.

I remissvaren föreslogs också andra preciseringar i de föreslagna paragraferna och i motiveringen än de som nämns ovan. Förslagen har beaktats till behövliga delar.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om identitetskort

4 §. Identitetskortets innehåll. Det föreslås att ett omnämnande av födelsetid ska fogas till paragrafens 1 mom. Det är fråga om ett obligatoriskt fält (zone) i resedokument enligt tekniska definitioner av den internationella civila luftfartsorganisationen ICAO. Genom ändringen preciseras nuläget i fråga om identitetskortets innehåll.

5 §. Identitetskortets tekniska del och dess innehåll. I paragrafens 1 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i det gällande 1 mom. vilka uppgifter som ska lagras i identitetskortets tekniska del. Till momentet fogas dock ett omnämnande av andra nödvändiga tekniska uppgifter som hänför sig till medborgarcertifikatet. Eftersom nya egenskaper fogas till den tekniska delen, preciseras ordalydelsen i bestämmelsen för tydlighetens skull så att tekniska uppgifter avser sådana i den gällande lagen avsedda tekniska uppgifter som hänför sig till medborgarcertifikatet. Nödvändiga tekniska uppgifter är kortinnehavarens personliga certifikat och de certifikat som hänför sig till certifikat utfärdade av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. I identitetskortets chipp lagras även annat än medborgarcertifikatet, såsom nycklarna till medborgarcertifikatet. Momentet preciseras således i fråga om datainnehållet i chippet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i det gällande 1 mom. att också de uppgifter som avses i 4 § 1 mom. kan lagras i den tekniska delen.

Det föreslås även att paragrafen ändras så att det i 3 mom. föreskrivs om den tekniska delen på sådana handlingar med rätt att resa som avses 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort. I den tekniska delen på identitetskort med rätt att resa lagras utöver de uppgifter som avses i 1 mom. även kortinnehavarens ansiktsbild och de i 9 a § avsedda fingeravtrycken, inklusive behövliga tilläggsuppgifter och andra nödvändiga uppgifter. Att de biometriska kännetecknen och andra nödvändiga uppgifter fogas till momentet baserar sig på bestämmelserna i artikel 3 i EU:s förordning om identitetskort. I artikel 3.5 föreskrivs det att biometriska uppgifter, det vill säga innehavarens ansiktsbild och fingeravtryck, ska ingå i ett mycket säkert lagringsmedium. Dessutom ska uppgifterna på identitetskort enligt artikel 3.2 vara förenliga med de tekniska specifikationerna i del 5 i ICAO:s dokument 9303. Enligt specifikationerna ska identitetskortet innehålla fem obligatoriska fält (zone) som ska uppfylla vissa minimikrav. Identitetskortets fält I–VI är fält för okulär besiktning. Fält VII är ett maskinläsbart fält (machine readable zone, MRZ). Fält I specificerar handlingen och den stat eller organisation som utfärdat den. De tekniska specifikationerna ska vara i standardiserad ordningsföljd i fälten II och III. Dessa är kortinnehavarens för- och efternamn, kön, nationalitet, födelsestid, kortets nummer och giltighetstid. Fält IV innehåller kortinnehavarens namnteckning. Fält V ska innehålla identifiering av personen, och den i sin tur ska innehålla en ansiktsbild av kortinnehavaren.

Enligt artikel 3.8 i EU:s förordning om identitetskort får medlemsstaterna, om det är nödvändigt och proportionellt i förhållande till det mål som ska uppnås, lägga till sådana detaljuppgifter och noteringar för användning inom landet som krävs i enlighet med nationell rätt. Minimisäkerhetsstandardernas effektivitet och identitetskortens gränsöverskridande kompatibilitet får inte försvagas som en följd av detta.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs det liksom i det gällande 3 mom. att identitetskort för minderåriga och temporära identitetskort inte har någon sådan teknisk del som avses i paragrafen.

5 a §. Avläsning av fingeravtryck och ansiktsbilder. Paragrafen är ny. I fråga om avläsning av fingeravtryck motsvarar bestämmelserna i stor utsträckning 5 b § i passlagen, dock med beaktande av bestämmelserna i EU:s förordning om identitetskort. Enligt det föreslagna 5 a § 1 mom. får de fingeravtryck och den ansiktsbild som har lagrats i identitetskortets tekniska del avläsas i enlighet med vad som föreskrivs i EU:s förordning om identitetskort. I artikel 11.6 i EU:s förordning om identitetskort föreskrivs det att biometriska uppgifter som lagrats på lagringsmedium på identitetskort och uppehållshandlingar bara får användas i enlighet med unionsrätten och nationell rätt av vederbörligen bemyndigad personal vid behöriga nationella myndigheter och unionsbyråer i syfte att kontrollera följande: a) identitetskortets eller uppehållshandlingens äkthet och b) innehavarens identitet genom direkt tillgängliga jämförbara detaljer, när uppvisande av identitetskort eller uppehållshandling krävs enligt lag eller annan författning.

I det föreslagna 1 mom. anges det också vilka myndigheter som har rätt att avläsa fingeravtryck. Dessa myndigheter omfattar en utfärdande myndighet som avses i 18 §, polisen, Gränsbevakningsväsendet samt Tullen när den fullgör uppgifter som gränskontrollmyndighet. Den myndighet som utfärdar identitetskortet svarar med stöd av 8 § för att uppgifterna i identitetskortet stämmer överens med ansökan. Uppgifterna om sökanden i den tekniska delen ska stämma överens med motsvarande synliga uppgifter på identitetskortet. Den utfärdande myndigheten är också skyldig att granska alla uppgifter i identitetskortets tekniska del innan kortet överlämnas till kortinnehavaren.

Polisens uppgift är enligt 1 § 1 mom. i polislagen (872/2011) att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att förebygga, avslöja och utreda brott och föra brott till åtalsprövning. I enlighet med det föreslagna 1 mom. ska polisen även med stöd av sina befogenheter vid förundersökning och annan polisutredning få avläsa fingeravtryck som är lagrade på chipp för att säkerställa innehavarens identitet, på motsvarande sätt som i fråga om fingeravtryck som är lagrade på passets chipp. Kontroll av identiteten är viktig i polisens verksamhet för att myndigheten ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter. Gränsbevakningsväsendet har nästan motsvarande befogenheter som polisen. Exempelvis har en gränsbevakningsman enligt 36 § 1 mom. i gränsbevakningslagen (578/2005), för utförande av ett enskilt uppdrag som ankommer på gränsbevakningsväsendet, rätt att av var och en få veta namn, personbeteckning, eller om sådan saknas, födelsedatum och nationalitet samt var personen i fråga kan anträffas. Enligt 53 § i lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019) har Gränsbevakningsväsendet, för att identifiera en person och säkerställa att ett dokument är äkta, rätt att ta emot till resedokument fogade elektroniska identifikationsuppgifter som grundar sig på en persons fysiska egenskaper, om inte något annat föreskrivs.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att jämföra identifikationsuppgifterna i ett dokument med personen i fråga. Om inte något annat föreskrivs, får elektroniska identifikationsuppgifter inte registreras. Polisens och Gränsbevakningsväsendets rätt att avläsa fingeravtryck som lagrats i chipp begränsas dock i enlighet med EU:s förordning om identitetskort till konstaterande av äktheten hos en handling och kontroll av innehavarens identitet.

Befogenhet att utföra in- och utresekontroll har förutom Gränsbevakningsväsendet också polismän med stöd av 2 kap. 21 § i polislagen och tullmän med stöd av 31 § i Tullagen (304/2016). Enligt förslaget ska gränskontrollmyndigheten ha möjlighet att kontrollera kortinnehavarens identitet och äktheten hos resehandlingen via identitetskortets chipp där fingeravtryck finns lagrade, när uppgifter som åligger myndigheten enligt lag förutsätter kontroll av innehavarens identitet.

Enligt bestämmelserna i 2 mom. i den föreslagna paragrafen får det vid avläsning av fingeravtryck och ansiktsbild tas fingeravtryck eller ansiktsbild av kortinnehavaren för att dessa ska kunna jämföras med de fingeravtryck och den ansiktsbild som lagrats i identitetskortets tekniska del och för konstaterande av identitetskortets äkthet och fastställande av kortinnehavarens identitet. De uppgifter som tagits för att göra jämförelsen får användas endast när jämförelsen görs och ska därefter förstöras omedelbart. Genom momentet uppfylls den skyldighet som avses i artikel 11.1 i EU:s förordning om identitetskort, enligt vilken medlemsstaterna ska säkerställa uppgifternas sekretess liksom de skyldigheter som avses i ovannämnda artikel 11.6. Med uppgifter som tagits för jämförelse avses både fingeravtryck som tas av kortinnehavaren för jämförelse (uppgifter om identifieringstransaktion) och uppgifter som avläses ur chippet för kontroll. Att en uppgift förstörs får självfallet inte leda till att uppgifterna i chippet försvinner.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att inrikesministeriet beslutar om beviljande av rätt för utländska myndigheter att avläsa fingeravtryck och om att dra in denna rätt. Motsvarande bestämmelser om beviljande av rätt för utländska myndigheter att avläsa uppgifter och om att dra in denna rätt finns i passlagen. Syftet med bestämmelserna är att trygga att identitetskortet motsvarar passet när det gäller säkerheten och funktionen som resedokument i enlighet med EU:s förordning om identitetskort.

Fingeravtrycken är skyddade mot obehörig avläsning med hjälp av ett särskilt certifieringssystem. Detta gör det möjligt för myndigheterna i det utfärdande landet att självständigt besluta vilka länder som har möjlighet att avläsa fingeravtrycken på identitetskortet. Beslutet handlar

om att bevilja myndigheter i andra länder de rättigheter som behövs för avläsning av fingeravtryck på identitetskort och att återkalla dem från dessa myndigheter med hjälp av certifierings-systemet.

På motsvarande sätt som i fråga om pass och uppehållstillståndskort ska beslutet också omfatta beviljande av rätt av avläsa identitetskortens chipp. Beslutsfattandet ingår i det internationella myndighetssamarbetet. I inrikesministeriets beslut kan med hänvisning till ärendets natur ändring inte sökas.

5 b §. *Informationssäkerhet för uppgifterna i identitetskortets tekniska del.* Biometriska kännetecken ställer särskilda krav på informations säkerheten för att integritetsskydd ska kunna garanteras för den vars biometriska kännetecken lagras eller behandlas. De elektroniskt lagrade biometriska kännetecknen kan enkelt och snabbt kopieras, och de kan även spridas med hjälp av internet. Eftersom biometriska kännetecken, såsom fingeravtrycken i denna proposition, i allmänhet är en bestående del av individen, bör missbruk av identitetskortets tekniska del, det vill säga chippet, förhindras genom att man ser till att det är informations säkert. I den föreslagna paragrafen är det alltså fråga om en specialbestämmelse om informations säkerhetsåtgärder, vars syfte är att säkerställa att obehöriga inte har tillgång till uppgifterna på identitetskortets chipp.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det att polisstyrelsen i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den ska se till att uppgifterna på identitetskortets tekniska del skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling.

Enligt artikel 11.1 i EU:s förordning om identitetskort ska medlemsstaterna utan att det påverkar förordning (EU) 2016/679 säkerställa säkerheten, integriteten, äktheten och sekretessen med avseende på de uppgifter som samlas in och lagras vid tillämpningen av förordningen.

Enligt artikel 3.1 EU:s förordning om identitetskort ska identitetskort som utfärdas av medlemsstaterna ha format ID-1 och innehålla ett maskinläsbart fält. Identitetskorten ska basera sig på de specifikationer och minimikrav för säkerhet som fastställs i dokument 9303 från Internationella civila luftfartsorganisationen ICAO, som lyder under FN. På detta sätt säkerställs global interoperabilitet, maskinläsbarhet och visuell granskning.

Enligt artikel 3.5 i EU:s förordning om identitetskort ska identitetskort innefatta ett mycket säkert lagringsmedium som innehåller en ansiktsbild av innehavaren och två fingeravtryck i interoperabla digitala format. Vid insamlingen av biometriska kännetecken ska medlemsstaterna tillämpa de tekniska specifikationer som fastställs i kommissionens genomförandebeslut C(2018)7767 (13). Lagringsmediet ska ha tillräcklig kapacitet och möjlighet att garantera uppgifternas integritet, riktighet och sekretess. De lagrade uppgifterna ska vara tillgängliga i kontaktlös form och ska säkras på det sätt som anges i genomförandebeslut C(2018)7767. Medlemsstaterna ska utbyta sådan information som krävs för att autentisera lagringsmediet och för att komma åt och kontrollera de biometriska uppgifterna enligt punkt 5. Det ovannämnda genomförandebeslutet innehåller specifikationer för biometriska kännetecken, vilka är ansikten och fingeravtryck. Genomförandebeslutet innehåller även specifikationer för lagringsmediet, det vill säga chippet, materialstrukturen hos chippet, säkerheten för de uppgifter som lagrats på chippet och bedömningen av överensstämmelsen med kraven.

I EU:s förordning om identitetskort föreskrivs även om utfasning av de identitetskort som inte uppfyller kraven i förordningen.

Enligt det föreslagna 2 mom. svarar utrikesministeriet för skyddet av uppgifterna i den tekniska delen på ett identitetskort som utfärdats av en finsk beskickning som avses i 9 §. Utrikesministeriet ska se till att de uppgifter som lagras i identitetskortets tekniska del effektivt skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det att certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i identitetskortets tekniska del eller som behövs för avläsning av fingeravtryck ska utfärdas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Genom certifikatet genomförs informationssäkerheten i identitetskortets tekniska del. Den tekniska delen ska också innehålla ett certifikat som hänför sig till avläsning av fingeravtryck. Certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i identitetskortets tekniska del och som behövs för avläsning av fingeravtryck ska utfärdas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska se till att medborgarcertifikatet är informationssäkert. Informationssäkerheten i identitetskortets tekniska del berörs också av bestämmelserna om identifiering och betrodda tjänster i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, eIDAS-förordningen, i fråga om medborgarcertifikatet.

Äktheten, integriteten, riktigheten och originaliteten hos uppgifterna i chippet säkerställs genom en elektronisk underskrift som görs med ett signeringscertifikat från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Med hjälp av elektronisk underskrift och därtill hörande verifieringskedja kan den som kontrollerar identitetskortet konstatera om uppgifterna i chippet har ändrats på ett obehörigt sätt.

9 a §. Tagande av fingeravtryck. Paragrafen är ny. Paragrafen innehåller bestämmelser om tagande av fingeravtryck av den som ansöker om identitetskort. Den myndighet som utfärdar identitetskort ska ta fingeravtryck av sökanden. När handlingen beviljas är det viktigt att sökanden identifieras på ett tillförlitligt sätt. Av förslaget följer att ansökningsförfarandet även i fråga om tagande av fingeravtryck motsvarar förfarandet enligt 6 a § i passlagen.

Enligt artikel 10.1 i EU:s förordning om identitetskort ska fingeravtryck samlas in endast av kvalificerad och vederbörligen bemyndigad personal vid sådana myndigheter, utom i samband med ansökningar som lämnas in till medlemsstatens diplomatiska och konsulära myndigheter. Genom de föreslagna bestämmelserna preciseras det som i EU:s förordning om identitetskort anges i fråga om att insamling av fingeravtryck.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om undantag från skyldigheten att lämna fingeravtryck. Fingeravtryck av sökanden ska inte tas, om sökanden är under 12 år. En annan grund till att fingeravtryck inte tas är att fingeravtrycken inte kan tas på grund av sökandens ålder eller på grund av en skada, en sjukdom eller ett fysiskt hinder eller av andra motsvarande skäl.

Fingeravtryck är ett tryckmönster som bildas av det mönster av åsar som finns i huden på fingerspetsen. En person kan genom fingeravtryck identifieras på ett tillförlitligt sätt, eftersom samtliga fingrar hos varje människa producerar olika fingeravtryck och de förblir nästan oförändrade trots stigande ålder. Enligt artikel 3.7 i EU:s förordning om identitetskort får barn under tolv år undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Enligt artikeln ska barn under sex år undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Det föreslagna momentet motsvarar i stor utsträckning EU:s förordning om identitetskort, dock så att åldersgränsen för tagande av fingeravtryck är 12 år. Denna lösning motiveras av att fingeravtryck tas av dem som fyllt 12 år också vid förfarandet

för ansökan om pass i enlighet med EU:s passförordning. Därmed är åldersgränsen densamma vid förfarandet för ansökan om identitetskort som vid förfarandet för ansökan om pass.

I artikel 3 i EU:s förordning om identitetskort föreskrivs det dessutom att personer för vilka upptagning av fingeravtryck är fysiskt omöjlig ska undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Enligt punkt 2.2.2 i de tekniska specifikationerna tas fingeravtryck från pekfingrarna. Om pekfingret är skadat eller saknas, eller dess ISO/IEC 19794-4-värde är 0–25, lagras fingeravtryck genom tryck av långfingret, ringfingret eller tummen, om de ger ett högre ISO-värde. Om alla fingrar på en hand ger det ovannämnda undermåliga värdet, tas fingeravtryck genom tryck av det finger som ger det högsta värdet.

Det föreskrivna kravet att lämna fingeravtryck kan inte fullgöras om sökanden inte kan lämna fingeravtryck på grund av ålder, skada, sjukdom eller fysiskt hinder eller av andra motsvarande skäl. Det kan finnas många orsaker till att fingeravtryck av sökanden inte kan tas. Som det framgår ovan kan sökanden ha en sådan skada eller sjukdom eller ett sådant fysiskt hinder som förhindrar identifiering av denne med hjälp av fingeravtryck. Sökanden kan exempelvis sakna samtliga fingrar eller ha en skada som hindrar detaljerna på fingertopparna från att urskiljas, såsom en brännskada.

I 3 mom. föreslås bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om identitetskort i fråga om hur en utredning om att fingeravtryck inte kan tas ska läggas fram. Sökanden ska på begäran lägga fram tillförlitlig utredning om skälet till att fingeravtryck inte kan tas och en uppskattning av hur länge hindret varar. Den utredning som avses i momentet kan exempelvis vara ett läkarintyg. Även en sådan utredning om hindret som sökanden framför muntligt kan godkännas som en utredning enligt momentet, om den anses vara tillförlitlig. Läkarintyget kan innehålla en uppskattning av hur länge hindret varar. Den utfärdande myndigheten kan även bedöma hur länge hindret varar baserat på sin allmänna livserfarenhet. Vid prövningen av utfärdandet ska myndigheten dock göra en självständig bedömning av varaktigheten, vilket innebär att bedömningen i läkarintyget inte binder den utfärdande myndigheten vid fastställande av giltighetstid för identitetskortet.

Om fingeravtryck inte kan tas av sökanden på grund av ålder eller fysiskt hinder i enlighet med det föreslagna 9 a § 2 mom., beviljas sökanden ett identitetskort som är giltigt i fem år i enlighet med 19 § 1 mom. i den gällande lagen om identitetskort. Om det är fråga om ett fysiskt hinder av tillfällig natur, ska sökanden i enlighet med det föreslagna 19 § 6 mom. i lagen om identitetskort beviljas ett identitetskort som är giltigt högst tolv månader. Av säkerhetsskäl ska det identitetskort som utfärdas alltid vara ett vanligt identitetskort som innehåller biometriska kännetecken, där antalet lagrade fingeravtryck i chippet antecknats som noll.

I 4 mom. föreskrivs det enligt förslaget att fingeravtrycken lagras i identitetskortets tekniska del och i identitetskortsregistret. Fingeravtryck som införts i identitetskortsregistret ska hållas åtskilda från signalementen på personer som är misstänkta för brott.

Närmare bestämmelser om tagande av fingeravtryck ska kunna utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. Genom förordning får det föreskrivas om nödvändiga tekniska angelägenheter gällande tagande av fingeravtryck.

10 §. Personlig närvaro vid ansökan om identitetskort på elektronisk väg. Det föreslås att paragrafen ändras så att ett omnämnande av fingeravtryck fogas till paragrafens 1 mom. 1 punkt. Den som ansöker om identitetskort på elektronisk väg ska inte personligen behöva infinna sig hos myndigheten, om ett sådant i 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort avsett identitetskort eller pass för finska medborgare som ger rätt att resa har utfärdats för sökanden under de sex år som

föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten och lämnat fingeravtryck. Att ett omnämnande av fingeravtryck fogas till punkten innebär att det inte längre finns en skyldighet att ta fingeravtryck av personen på det sätt som avses i 9 a §, eftersom det med samtycke av kortinnehavaren är möjligt att vid framställningen av ett nytt identitetskort använda fingeravtryck som tagits för ett tidigare identitetskort eller pass i enlighet med det föreslagna 15 § 3 mom. i polisens personuppgiftslag. Det bör noteras att om identitetskortet har utfärdats utan rätt att resa (17 § 3 mom. i lagen om identitetskort) och fingeravtrycken har raderats (föreslagna 38 § 2 mom. 7 punkten i polisens personuppgiftslag) och förstörts, kan följande pass eller identitetskort inte utfärdas på basis av handlingen i fråga, eftersom fingeravtrycken inte finns i registret.

15 a §. Temporärt identitetskort. I paragrafen föreslås en specialbestämmelse för situationer där man av en orsak som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten inte kan ta fingeravtryck av sökanden och orsaken är tillfällig. Enligt artikel 4.3 i EU:s förordning om identitetskort ska medlemsstaterna utfärda ett identitetskort som är giltigt i högst tolv månader när det tillfälligt inte är fysiskt möjligt att ta fingeravtryck av något av sökandens fingrar. Genom bestämmelsen preciseras det som föreskrivs i EU:s förordning om identitetskort. Se nedan vad som anges om identitetskortets giltighetstid enligt 19 §.

19 §. Identitetskortets giltighetstid. Till paragrafen fogas ett nytt 6 mom. där det föreskrivs att identitetskortet utfärdas för en tid av högst tolv månader, om fingeravtryck inte tas av sökanden av skäl som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten och skälet är av tillfällig natur. Enligt artikel 4.3 i EU:s förordning om identitetskort ska medlemsstaterna utfärda ett identitetskort som är giltigt i högst tolv månader när det tillfälligt inte är fysiskt möjligt att ta fingeravtryck av något av sökandens fingrar. Den föreslagna bestämmelsen är en logisk konsekvens av att det utfärdas sådana bestämmelser om hinder för tagande av fingeravtryck som kompletterar EU:s förordning om identitetskort.

31 §. Identitetskortsregister. Det föreslås att en ny 4 punkt fogas till paragrafens 1 mom. I den föreslagna punkten föreskrivs det att fingeravtryck som tagits av kortinnehavaren i samband med ansökan om identitetskort ska föras in i identitetskortsregistret. Genom registreringen möjliggörs säkerhet vid ansökan om identitetskort enligt 9 § i lagen om identitetskort och kontroll av identiteten på ett tillförlitligt sätt. Att enbart spara fingeravtryck i identitetskortets tekniska del, utan att det sparas i registret, räcker inte till för att i samband med utfärdande av handlingen garantera en tillförlitlig kontroll av identiteten hos den som ansöker om eller innehar ett identitetskort. Genom bestämmelserna kan det på ett tillräckligt sätt säkerställas att sökanden kan utträta sina ärenden effektivt och att identitetskortet har en tillräckligt hög säkerhetsnivå.

Ändringar av teknisk natur i lagen om identitetskort

Det föreslås att det görs ändringar av teknisk natur i de bestämmelser i lagen om identitetskort som gäller bilagor till ansökan om identitetskort (12 §), förutsättningar för indragning av identitetskort (25 §) och förutsättningar för indragning av ett identitetskort för utlänningar och för att ett sådant identitetskort upphör att gälla (26 §). De tekniska ändringarna beror på att det i dessa paragrafer i fråga om omhändertagande av barn hänvisas till den upphävda socialvårdslagen (710/1982) och till socialnämnden som den som har rätt att föra talan. Bestämmelser om omhändertagande finns i barnskyddslagen (417/2007), och i fråga om omhändertagna barn fastställs den som för vårdnadshavarens talan i enlighet med 45 § i barnskyddslagen. I den paragrafen hänvisas det till 13 § 2 och 3 mom. i barnskyddslagen.

7.2 Passlagen

5 §. Passets innehåll. Det föreslås att ett omnämmande av födelsetid ska fogas till paragrafens 1 mom. Det är fråga om ett obligatoriskt fält (zone) i resedokument enligt tekniska definitioner av den internationella civila luftfartsorganisationen ICAO. Även i det finska passet har det alltid funnits ett separat fält för födelsetid, fastän det inte har föreskrivits särskilt om det.

6 b §. Ansökan om nytt pass. I paragrafen föreskrivs det om undantag som gäller sökandens personliga närvaro. Det föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras så att sökanden inte behöver vara personligen närvarande vid ansökan om pass om det för ett tidigare pass eller ett tidigare sådant identitetskort som avses i 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort har tagits fingeravtryck och lämnats namnteckningsprov. Fingeravtryck som tagits i samband med utfärdandet av identitetskort och som införts i identitetskortsregistret kan därmed med sökandens samtycke även utnyttjas i samband med ansökan om pass, och sökanden behöver då inte personligen närvara vid den utfärdande myndigheten för att lämna in ansökan om pass och lämna fingeravtryck. Det bör noteras att om identitetskortet har utfärdats utan rätt att resa (17 § 3 mom. i lagen om identitetskort) och fingeravtrycken har raderats (föreslagna 38 § 2 mom. 7 punkten i polisens personuppgiftslag) och förstörts, kan följande pass eller identitetskort inte utfärdas på basis av handlingen i fråga, eftersom fingeravtrycken inte finns i registret.

Ändringar av teknisk natur i passlagen

I 2 § i passlagen ändras hänvisningsbestämmelsen. Hänvisningen till den upphävda lagen om identitetskort (829/1999) byts ut mot en hänvisning till den gällande lagen om identitetskort (663/2016).

Ändringar av teknisk natur föreslås i passlagens bestämmelser om ansökan om pass för minderårig (7 §), utfärdande av pass för minderåriga (11 §), giltighetsområdet för pass (13 §), giltighetstiden för pass (14 §) och förutsättningar för indragning av pass (21 §). De tekniska ändringarna beror på att det i dessa paragrafer i fråga om omhändertagande av barn hänvisas till den upphävda socialvårdslagen (710/1982) och till socialnämnden som den som har rätt att föra talan. Bestämmelser om omhändertagande finns i barnskyddslagen (417/2007), och i fråga om omhändertagna barn fastställs den som för vårdnadshavarens talan i enlighet med 45 § i barnskyddslagen. I den paragrafen hänvisas det till 13 § 2 och 3 mom. i barnskyddslagen.

7.3 Lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

15 §. Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras. I det föreslagna momentet föreskrivs det att biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort och passlagen dessutom får användas för identifiering av sökanden av identitetskort eller pass när han eller hon senare ansöker om handlingar som styrker identiteten, och med samtycke av den berörda personen får uppgifterna även användas för beredning av liknande handlingar.

Bestämmelser om användning av biometriska uppgifter i passregistret för det ursprungliga ändamålet med behandlingen, det vill säga för uppgifter enligt passlagen, finns i 11 och 12 § i polisens personuppgiftslag. I 11 och 12 § föreskrivs det också om behandlingen av biometriska uppgifter i identitetskortsregistret för det ursprungliga ändamålet med behandlingen enligt lagen om identitetskort.

Det ursprungliga ändamålet för fingeravtryck som tagits för pass innefattar endast de uppgifter som föreskrivs i passlagen, såsom framställande av passhandlingen och identifieringen av sökanden vid dennes ansökan om nytt pass. Det att uppgifterna i passregistret används för fullgörande av uppgifter enligt lagen om identitetskort eller att uppgifterna i identitetskortsregistret används för fullgörande av uppgifter enligt passlagen omfattas inte av det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna. Eftersom fingeravtrycksuppgifter i fortsättningen också ska föras in i identitetskortsregistret, behöver det i momentet föreskrivas om användning av fingeravtrycksuppgifter i passregistret och identitetskortsregistret för identifiering både av den som ansöker om pass och av den som ansöker om identitetskort. Bestämmelserna preciseras samtidigt så att de på ett tydligare sätt än i den gällande lagen möjliggör jämförelse med både sådana biometriska fotografiuppgifter som lagrats i identitetskortsregistret och sådana som lagrats i passregistret, i syfte att identifiera sökanden i samband med ansökningsprocessen i fråga om båda handlingarna. Genom bestämmelserna möjliggörs på så sätt jämförelse av både sökandens fingeravtrycksuppgifter och sökandens fotografier, för att möjliggöra en bättre identifiering av sökanden vid förfarandet för utfärdande av pass eller identitetskort.

Både biometriska uppgifter i passregistret och biometriska uppgifter i identitetskortsregistret ska med samtycke av den som ansöker om identitetskort eller pass också kunna användas för att framställa identitetshandlingar. Till denna del motsvarar regleringen det gällande 3 mom. om användning av fingeravtrycksuppgifter i pass, men omfattar alla biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort och passlagen. Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifterna utgörs dock inte av samtycke, utan den behandling av biometriska uppgifter som är nödvändig för att upprätta en identitetshandling behövs i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig förpliktelse och i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 9.2 g med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse.

38 §. Radering av personuppgifter som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter. Det föreslås att det till paragrafens 2 mom. fogas en ny 7 punkt, där det föreskrivs om radering av fingeravtrycksuppgifter som tagits vid ansökan om identitetskort utan rätt att resa.

Fingeravtryck tas i samband med ansökan om identitetskort av sökanden, om inte något av de hinder som avses i det föreslagna 9 a § 2 mom. i lagen om identitetskort föreligger. Om sökanden av orsaker som avses i 17 § i lagen om identitetskort inte beviljas ett sådant identitetskort med rätt att resa där fingeravtrycksuppgifter registreras på chippet, ska sökandens fingeravtryck raderas ur identitetskortsregistret. Tidsfristen för raderingen utgår inte från den tidpunkt då fingeravtrycksuppgifter antecknats, utan från den tidpunkt då ett identitetskort utan rätt att resa beviljats i stället för ett identitetskort med rätt att resa, eftersom beslutet inte i alla situationer kan fattas inom 30 dygn från det att fingeravtrycken togs.

Fingeravtrycken ska i enlighet med principerna för uppgiftsminimering och lagringsminimering förvaras bara så länge som det är nödvändigt för behandlingen av ansökan om identitetskort. Uppgifterna ska dock alltid raderas senast 30 dygn från det att ett identitetskort utan rätt att resa beviljades.

7.4 Utlänningslagen

33 a §. Uppehållstillståndskort. Det föreslås att 1 mom. i paragrafen ändras så att den informativa hänvisningen till rådets förordning (EG) 380/2008 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland stryks ur momentet.

159 §. Registrering av unionsmedborgares uppehållsrätt. Det föreslås att 2 mom. i paragrafen ändras så att bestämmelserna om innehållet i registreringsbeviset stryks. Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med en informativ hänvisning enligt vilken bestämmelser om sakinnehållet i bevis för registrering finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet. Den föreslagna lösningen motsvarar det sätt på vilket det i 33 a § i utlänningslagen hänvisas till de väsentliga unionsbestämmelserna om form, egenskaper och säkerhetsdetaljer och andra uppgifter i fråga om det uppehållstillståndskort som utfärdas som intyg på uppehållstillstånd.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Enligt 9 a § i den föreslagna lagen om identitetskort kan närmare bestämmelser om tagande av fingeravtryck utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

Inrikesministeriets förordning om polisens avgiftsbelagda prestationer 2020, utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer 2020–2022 och finansministeriets förordning om avgifter år 2020 för prestationer som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (1304/2019) bör ändras med anledning av de lagändringar som föreslås i denna proposition.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 2 augusti 2021. EU:s förordning om identitetskort börjar tillämpas den dagen, vilket innebär att ikraftträdandet är förenligt med inledandet av tillämpningen av EU:s förordning om identitetskort.

Enligt övergångsbestämmelsen i den föreslagna ändringen av lagen om identitetskort upphör giltigheten för ett identitetskort som utfärdats före ikraftträdandet av lagen när kortets giltighetstid löper ut.

I övergångsbestämmelsen beaktas de bestämmelser i EU:s förordning om identitetskort som gäller identitetskortens giltighetstid. Se avsnitt 2.

10 Verkställighet och uppföljning

Enligt artikel 12 i EU:s förordning om identitetskort ska kommissionen senast den 2 augusti 2020 upprätta ett detaljerat program för övervakning av förordningens utfall, resultat och konsekvenser, däribland dess konsekvenser för grundläggande rättigheter.

I övervakningsprogrammet ska det anges vilka metoder som kommer att användas för att samla in uppgifterna och andra nödvändiga bevis och med vilka intervaller detta ska ske. Det ska närmare anges vilka åtgärder som ska vidtas av kommissionen respektive av medlemsstaterna när det gäller att samla in och analysera uppgifterna och de andra bevisen. Medlemsstaterna ska tillhandahålla kommissionen de uppgifter och andra nödvändiga bevis som övervakningen kräver.

Enligt artikel 13 i EU:s förordning om identitetskort ska kommissionen rapportera om genomförandet av förordningen två år respektive elva år efter dess tillämpningsdag till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, särskilt om skyddet av grundläggande rättigheter och personuppgifter.

Kommissionen ska sex år efter tillämpningsdagen av förordningen, och därefter vart sjätte år, genomföra en utvärdering av förordningen och lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Utvärderingen genomförs i enlighet med kommissionens riktlinjer för bättre lagstiftning. Rapporten ska särskilt vara inriktad på konsekvenserna av förordningen på de grundläggande rättigheterna, unionsmedborgarnas rörlighet, den biometriska kontrollens ändamålsenlighet för att säkerställa resehandlingars säkerhet, eventuell användning av uppehållskort som resehandlingar, eventuell ytterligare visuell harmonisering av identitetskorten och behovet av att införa gemensamma säkerhetsdetaljer för identitetshandlingar som används provisoriskt, i syfte att förbättra erkännandet av dem.

Medlemsstaterna och berörda unionsbyråer ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för att utarbeta dessa rapporter.

11 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslagen ska bedömas med avseende på jämlikhet enligt 6 § i grundlagen och med avseende på skydd för privatlivet enligt 10 § i grundlagen. Dessutom innehåller lagen om identitetskort ett nytt bemyndigande att utfärda förordning, som ska bedömas utifrån det som i 80 § i grundlagen anges om utfärdande av förordningar.

Jämlikhet

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Bestämmelsen riktar sig också till lagstiftaren. Genom lag kan man inte på ett godtyckligt sätt ställa medborgare eller medborgargrupper i en mera förmånlig eller ofördelaktig ställning. Jämlikhetsbestämmelsen kräver ändå inte att alla medborgare i alla avseenden ska behandlas lika, om inte förhållandena är likadana. Jämlikhetssynpunkter har betydelse både när man beviljar medborgarna förmåner och rättigheter enligt lag och när man ålägger dem skyldigheter. Samtidigt är det typiskt för lagstiftningen att den på grund av ett visst godtagbart samhällligt intresse behandlar människor olika bland annat för att främja faktisk jämlikhet (RP 309/1993 rd, s. 46, GrUU 31/2014 rd, s. 3).

Enligt det föreslagna 9 a § 2 mom. i lagen om identitetskort ska sökanden inte behöva lämna fingeravtryck om dessa inte kan tas på grund av sökandens ålder eller på grund av en skada, en sjukdom eller ett fysiskt hinder eller av andra motsvarande skäl. Sökanden ska på begäran visa upp tillförlitlig utredning om orsaken till att fingeravtryck inte kan lämnas och en uppskattning av hur länge detta tillstånd varar. Sökanden får en handling med rätt att resa, om denne på begäran visar upp en sådan utredning. Sökanden behandlas därmed oberoende av sitt fysiska hinder på samma sätt som andra som ansöker om identitetskort.

Skydd för privatlivet

Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. Regleringen av befogenheter är enligt grundlagsutskottets uppfattning vanligen relevant också i förhållande till de i grundlagen inskrivna grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 51/2006 rd, s. 2).

Bestämmelser om skydd för privatlivet finns i 10 § i grundlagen. Enligt paragrafens 1 mom. är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Grundlagsutskottets vedertagna praxis har varit att lagstiftarens handlingsutrymme dessutom begränsas av att skyddet för personuppgifter delvis ingår i samma moment som skyddet för privatlivet. Lagstiftaren ska trygga denna rättighet på ett sätt

RP 206/2020 rd

som kan anses godtagbart med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna som en helhet (se t.ex. GrUU 13/2016 rd).

Grundlagsutskottet har inom tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen justerat sin ståndpunkt i fråga om kraven på lagstiftningen om skyddet för personuppgifter. Data-skyddsförordningen föreskriver väsentligt mycket mer detaljerat om skyddet för personuppgifter än dataskyddsdirektivet (95/46/EG) och personuppgiftslagen, som stiftats för att genomföra direktivet. Utskottet har också ansett att det är av relevans att artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna garanterar skyddet för privatlivet och att artikel 8 tillförsäkrar var och en rätt till skydd för personuppgifter. Utskottet har framhållit att man vid ehär artiklarna i stadgan och att EU-domstolens domar på dessa punkter är utslagsgivande för det viktigaste innehållet i respekten för privatlivet och skyddet för personuppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 3).

Enligt grundlagsutskottet bör skyddet för personuppgifter i fortsättningen i första hand tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagstiftningen. Även med tanke på tydligheten bör vi förhålla oss restriktiva när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger. Utskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter. Grundlagsutskottet anser följaktligen att bestämmelser om behandling av känsliga uppgifter även efter dataskyddsreformen bör analyseras också utifrån praxis för tidigare bestämmelser på lagnivå, i den utsträckning dataskyddsförordningen tillåter. Det bör finnas exakta och noggrant avgränsade bestämmelser om att det är tillåtet att behandla känsliga uppgifter bara om det är absolut nödvändigt. (Se t.ex. GrUU 51/2018 rd, s. 2–4, GrUU 3/2017 rd och GrUU 14/2018 rd, s. 4–6.) Grundlagsutskottet har särskilt lyft fram behovet av reglering i de fall där personuppgifterna behandlas av en myndighet (GrUU 14/2018 rd, s. 4–5).

Grundlagsutskottet har bedömt behandlingen av känsliga uppgifter med utgångspunkt i att skyddet för privatlivet måste bedömas utifrån de allmänna villkoren för inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna (se GrUU 14/2018 rd, s. 5 samt GrUU 42/2016 rd, s. 2–3 och de hänvisningar till andra utlåtanden som finns där). Utskottet har ansett att särskilt tillåtande av behandling av känsliga uppgifter berör själva kärnan i skyddet för personuppgifter (GrUU 37/2013 rd, s. 2), vilket har inneburit att inrättandet av register med sådana uppgifter måste bedömas mot villkoren för inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna, särskilt lagstiftningens acceptabilitet och proportionalitet (GrUU 14/2018 rd, s. 5, GrUU 29/2016 rd, s. 4–5 och t.ex. GrUU 21/2012 rd, GrUU 47/2010 rd och GrUU 14/2009 rd).

Enligt 7 § i grundlagen har alla rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet. Grundlagsutskottet har betonat att skyddet för privatlivet och personuppgifter bör stå i proportion till andra grundläggande och mänskliga rättigheter samt till andra vägande samhällliga intressen, såsom allmän säkerhet, som i extrema fall kan gå tillbaka på den personliga säkerheten som grundläggande rättighet (GrUU 5/1999 rd, s. 2/II). Lagstiftaren ska garantera skyddet för privatlivet och personuppgifter på ett sätt som är godtagbart med avseende på de samlade grundläggande fri- och rättigheterna. Grundlagsutskottet har ansett att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter. Analysen går

RP 206/2020 rd

ut på att samordna och avväga två eller flera bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna (se t.ex. GrUU 14/2018 rd, s. 8, GrUU 26/2018 rd, s. 4, GrUU 54/2014 rd, s. 2/II och GrUU 10/2014 rd, s. 4).

De bestämmelser om behandling av personuppgifter som föreslås i propositionen baserar sig på det nationella handlingsutrymme som artikel 6 och artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen medger. Medlemsstaternas lagstiftning ska enligt artikel 6.3 uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Om personuppgifter behandlas för andra ändamål än det ändamål för vilket uppgifterna samlades in, ska regleringen bedömas utifrån principen om ändamålsbegränsning i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 6.4 i dataskyddsförordningen. Regleringen ska utgöra en nödvändig och proportionell åtgärd med tanke på tryggheten av de mål som avses i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. I fråga om artikel 9, som gäller behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, grundar sig bestämmelserna på artikel 9.2 g i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken särskilda kategorier av personuppgifter får behandlas när behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. Bestämmelserna ska även stå i proportion till det eftersträfvade syftet, vara förenliga med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen.

I den föreslagna 31 § 1 mom. 4 punkten i lagen om identitetskort föreskrivs det om registrering av fingeravtryck som tagits av den som ansöker om identitetskort. Fingeravtryck av sökanden tas i samband med ansökan och förs in i identitetskortsregistret, som upprätthålls av polisen. Bestämmelser om de uppgifter som ska registreras i identitetskortsregistret finns även i övrigt i den gällande 31 § i lagen om identitetskort.

I 15 § 3 mom. i polisens personuppgiftslag ska det enligt förslaget föreskrivas att biometriska uppgifter, utöver för det ursprungliga ändamålet med behandlingen och för de ändamål som föreskrivs i 15 § 2 mom., även får användas för identifiering av den som ansökt om identitetskort eller pass, när han eller hon senare ansöker om en identitetshandling, och med samtycke av den berörda personen får användas också för framställning av en sådan handling. I den föreslagna 38 § 2 mom. 7 punkten föreskrivs det dessutom att fingeravtrycksuppgifter ska raderas ur identitetskortsregistret senast 30 dygn från det att ett identitetskort utan rätt att resa beviljades, om den som ansökt om identitetskort inte beviljas identitetskort med rätt att resa av de orsaker som nämns i 17 § i lagen om identitetskort. Fingeravtrycksuppgifter ska i dessa fall, i enlighet med de principer för uppgiftsminimering och lagringsminimering som föreskrivs i artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen, förvaras bara så länge som det är nödvändigt för behandlingen av ansökan om identitetskort.

I övrigt ska de gällande bestämmelserna i polisens personuppgiftslag tillämpas på behandlingen av fingeravtryck som registrerats i identitetskortsregistret. Behandlingen av de uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter har i polisens personuppgiftslag i enlighet med grundlagsutskottets praxis begränsats till vad som är nödvändigt. Fingeravtrycksuppgifter som ska registreras i identitetskortsregistret ska få behandlas endast med samma begränsningar som fingeravtrycksuppgifter som registrerats i passregistret samt biometriska bilduppgifter i identitetskortsregistret och passregistret. För att säkerställa en tillförlitlig identifiering av dem som ansöker om identitetskort och pass behöver man kunna bevara uppgifterna i högst 20 år från det att beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut eller personuppgiften infördes, liksom föreskrivs i det gällande 38 § 1 mom. Bestämmelserna om radering av uppgifter är således motsvarande som i fråga om fingeravtrycksuppgifterna i passregistret och andra uppgifter i passregistret och identitetskortsregistret.

Den i propositionen föreslagna särskilda reglering som utfärdas inom ramen för det nationella handlingsutrymme som den allmänna dataskyddsförordningen medger har bedömts vara nödvändig. Den föreslagna regleringen gäller biometriska uppgifter som betraktas som särskilt känsliga, och behandlingen av dessa uppgifter förutsätter exakta och noggrant avgränsade bestämmelser på grund av de risker som behandlingen medför. Den registrerades grundläggande fri- och rättigheter och intressen skyddas, utöver av den föreslagna regleringen och den gällande regleringen i polisens personuppgiftslag om förutsättningarna för behandling av personuppgifter, även av den registrerades rättigheter enligt den allmänna lagstiftningen, vilka tillämpas på behandlingen av personuppgifter i polisens verksamhet med undantag för artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen, samt av de ändamålsenliga och särskilda åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter som den allmänna lagstiftningen förutsätter.

Liksom med EU:s förordning om identitetskort är syftet med denna proposition att säkerställa tillförlitligheten och säkerheten i fråga om identitetskort. Med identitetskort påvisas kortinnehavarens rätt att resa, vilket betyder att det tryggar rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen. Genom att de nämnda målen uppfylls, strävar lagstiftaren också efter att skydda den personliga säkerheten och förhindra sådant missbruk av identiteten som kränker skyddet av privatlivet. Skälen för registrering av fingeravtryck i identitetskortsregistret och behandling av biometriska uppgifter i förfarandet för utfärdande och användning av identitetskort som en resehandling är därmed godtagbara med avseende på systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna.

Det är tillåtet att inskränka en grundläggande fri- eller rättighet endast, om målet inte kan nås med metoder som gör ett mindre ingrepp i fri- eller rättigheten. Under beredningen av propositionen har det bedömts om registrering av fingeravtryck och den föreslagna behandlingen av biometriska uppgifter innebär en mer långtgående inskränkning än vad som är motiverat med tanke på hur tungt de intressen som ligger bakom registreringen och behandlingen av uppgifterna väger i förhållande till den grundläggande rättighet som inskränks, det vill säga skyddet för privatlivet. Registreringen av fingeravtryck samt identifieringen av sökanden med hjälp av biometriska uppgifter i passregistret och identitetskortsregistret har bedömts skydda personens rätt till sina egna personuppgifter och en korrekt användning av dem. Genom tillförlitliga och säkra resedokument förebyggs inte bara missbruk på grund av brister i dokumentets säkerheten, utan även hot mot den inre säkerheten, och i synnerhet sådana som hänför sig till gränsöverskridande brottslighet. I och med registreringen av fingeravtryck och behandlingen av biometriska uppgifter ökar både individens och samhällets säkerhet. Den föreslagna regleringen bedöms vara en nödvändig och proportionerlig åtgärd för att garantera den allmänna säkerheten.

Enligt grundlagsutskottets uppfattning kan omfattande databaser med biometriska uppgifter medföra allvarliga risker för informationssäkerheten och för missbruk av uppgifterna, vilket i sista hand kan utgöra ett hot mot personers identitet (GrUU 14/2018 rd, s. 5, GrUU 13/2016 rd, s. 4, GrUU 14/2009 rd, s. 3/I). Polisens personregister innehåller mycket sådan information som det är ytterst viktigt att skydda mot obehörig användning. I en sådan situation måste också övervakningen av användningen av informationen ägnas särskild uppmärksamhet (GrUU 51/2018 rd, s. 5 och GrUU 42/2014 rd, s. 3). Grundlagsutskottet har dessutom påpekat att ju längre bevaringstiden för personuppgifterna blir, desto viktigare är det att man sörjer för informationssäkerheten, för övervakningen av hur uppgifterna används och för den registrerades rättsskydd (GrUU 51/2018 rd, s. 16 och GrUU 28/2016 rd). Den allmänna dataskyddslagstiftningen innehåller detaljerade bestämmelser om de allmänna principerna för behandling av personuppgifter och den registrerades rättigheter, och dessutom om den personuppgiftsansvariges skyldigheter, informationssäkerhet och tillsyn över behandlingen av personuppgifter. Polisstyrelsen, som är personuppgiftsansvarig, ska iaktta dessa bestämmelser vid all behandling av personuppgifter.

Bemyndigande att utfärda förordning

Delegering av lagstiftningsbehörigheten begränsas av den bestämmelse i 80 § 1 mom. i grundlagen enligt vilken det genom lag ska utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Den som utfärdar en förordning kan emellertid genom lag bemyndigas att utfärda närmare bestämmelser om detaljer gällande individens rättigheter och skyldigheter. Bemyndigandet ska vara exakt och noggrant avgränsat. Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis fästs vid bedömningen av delegeringen av lagstiftningsbehörigheten i allmänhet vikt vid att bestämmelserna om bemyndigande är exakt och noggrant avgränsade (RP 1/1998 rd, s. 132/II och GrUU 11/1999 rd).

När det bedöms om ett bemyndigande att utfärda förordning ska ges statsrådet eller ett ministerium har det i samband med grundlagsreformen konstaterats att utgångspunkten är att statsrådets allmänna sammanträde utfärdar förordningar om vittsyftande och principiellt viktiga ärenden samt om sådana andra ärenden vars betydelse kräver det. Denna princip framgår av 67 § i grundlagen, som gäller statsrådets beslutsfattande. Grundlagsutskottet har i sin praxis även utgått från 80 § 1 mom. i grundlagen, enligt vilken ministerierna närmast kan bemyndigas att utfärda förordning om frågor av mer teknisk natur och frågor som har ringa samhällelig eller politisk betydelse (GrUU 33/2004 rd).

Ett bemyndigande att utfärda bestämmelser genom förordning av inrikesministeriet föreslås ingå i 9 a § 4 mom. Genom förordningen ska det föreskrivas om frågor av teknisk natur när det gäller tagande av fingeravtryck.

De lagförslag som ingår i propositionen kan enligt regeringens åsikt behandlas i vanlig lagstiftningsordning. De bestämmelser som föreslås i propositionen är i konstitutionellt hänseende viktiga med tanke på det i 10 § i grundlagen tryggade skyddet för privatlivet och personuppgifter.

Regeringen anser det önskvärt att grundlagsutskottet ger ett utlåtande i frågan.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riskdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om identitetskort

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om identitetskort (663/2016) 4, 5, 10, 12, 19, 25, 26 och 31 §,
av dem 31 § sådan den lyder i lag 620/2019, och
fogas till lagen nya 5 a, 5 b, 9 a och 15 a § som följer:

4 §

Identitetskortets innehåll

På ett identitetskort antecknas kortinnehavarens efternamn, förnamn, kön, födelsetid och personbeteckning, dag för utfärdande av identitetskortet och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat identitetskortet, kortets nummer och i fråga om finska medborgare uppgift om nationalitet. På identitetskortet finns dessutom kortinnehavarens fotografi och namnteckning.

Om identitetskortet är försett med medborgarcertifikat, antecknas på kortet uppgift om den som utfärdat certifikatet.

På ett identitetskort för minderårig, ett identitetskort för utlänningar, ett temporärt identitetskort och ett identitetskort som avses i 17 § 3 mom. antecknas dessutom uppgift om att kortet inte kan användas som resedokument.

Närmare bestämmelser om hur den namnteckning som avses i 1 mom. antecknas på identitetskortet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Identitetskortets tekniska del och dess innehåll

Identitetskortet har en teknisk del i vilken det lagras uppgifter om medborgarcertifikat, de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som behövs vid elektronisk kommunikation och andra nödvändiga tekniska uppgifter som hänför sig till medborgarcertifikatet.

I identitetskortets tekniska del kan också de uppgifter som avses i 4 § 1 mom. lagras.

I den tekniska delen på ett identitetskort som avses 2 § 1 mom. lagras utöver de uppgifter som avses i 1 mom. även kortinnehavarens ansiktsbild och fingeravtryck, inklusive nödvändiga tilläggsuppgifter och annan information. Bestämmelser om lagring av uppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, nedan EU:s förordning om identitetskort.

Ett identitetskort för minderårig och ett temporärt identitetskort har inte någon sådan teknisk del som avses i denna paragraf.

5 a §

Avläsning av fingeravtryck och ansiktsbilder

De fingeravtryck och den ansiktsbild som har lagrats i identitetskortets tekniska del får avläsas endast på det sätt som föreskrivs i EU:s förordning om identitetskort. Fingeravtryck får avläsas av en utfärdande myndighet som avses i 18 §, av polisen och av Gränsbevakningsväsendet. Dessutom får fingeravtryck avläsas av Tullen när den fullgör uppgifter som gränskontrollmyndighet.

Vid avläsning av fingeravtryck och ansiktsbild får kortinnehavarens fingeravtryck eller ansiktsbild tas, och dessa får jämföras med de fingeravtryck och den ansiktsbild som lagrats i identitetskortets tekniska del för konstaterande av identitetskortets äkthet och fastställande av kortinnehavarens identitet. De uppgifter som tagits för att göra jämförelsen får användas endast när jämförelsen görs och ska därefter förstöras omedelbart.

Inrikesministeriet beslutar om beviljande av rätt för utländska myndigheter att avläsa fingeravtryck och om att dra in denna rätt.

5 b §

Informationssäkerhet för uppgifterna i identitetskortets tekniska del

Polisstyrelsen ska se till att de uppgifter som lagras i den tekniska delen på ett identitetskort skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den.

Utrikesministeriet ska se till att de uppgifter som lagras i den tekniska delen på ett identitetskort som utfärdats av en finsk beskickning som avses i 9 § skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den.

Certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i den tekniska delen eller som behövs för avläsning av fingeravtryck utfärdas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska se till att medborgarcertifikatet är informationssäkert.

9 a §

Tagande av fingeravtryck

Av den som ansöker om identitetskort ska det tas fingeravtryck. Den myndighet som utfärdar identitetskortet tar fingeravtrycken.

Fingeravtryck av sökanden tas dock inte om

- 1) sökanden är under 12 år,
- 2) fingeravtryck inte kan tas på grund av sökandens ålder eller på grund av en skada, en sjukdom eller ett fysiskt hinder eller av andra motsvarande skäl.

Sökanden ska på begäran lägga fram tillförlitlig utredning om skälet till att fingeravtryck inte kan tas och en uppskattning av hur länge hindret varar.

Fingeravtrycken lagras i identitetskortets tekniska del och i identitetskortsregistret. Fingeravtryck som införts i identitetskortsregistret ska hållas åtskilda från signalementen på personer som är misstänkta för brott.

Närmare bestämmelser om tagande av fingeravtryck får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

10 §

Personlig närvaro vid ansökan om identitetskort på elektronisk väg

Den som ansöker om identitetskort på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett sådant identitetskort eller pass som avses i 2 § 1 mom. har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten och lämnat fingeravtryck,

2) sökanden har varit äldre än 12 år när en handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort eller pass, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Den som ansöker om identitetskort för utlänningar på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett identitetskort för utlänningar har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten,

2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort för utlänningar, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Sökanden ska dock personligen infinna sig hos myndigheten om det behövs för att identifiera sökanden, för att lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Vad som föreskrivs i 1–3 mom. tillämpas inte vid ansökan om identitetskort hos en finsk beskickning eller vid ansökan om ett identitetskort för minderårig eller ett temporärt identitetskort.

12 §

Bilagor till ansökan om identitetskort

Till ansökan ska fogas sökandens ansiktsbild, på vilken sökanden utan svårighet kan kännas igen.

Till en minderårig sökandes ansökan om identitetskort ska vårdnadshavarnas samtycke fogas. Om den minderåriga har omhändertagits i Finland av det organ som ansvarar för socialvården, ska samtycke från en tjänsteinnehavare som avses i 45 § 1 och 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) fogas till ansökan. Om det för en minderårig utländsk sökande har förordnats en företrädare enligt 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), ska företrädarens samtycke fogas till ansökan. Vid ansökan om identitetskort för minderårig behöver inget samtycke enligt detta moment fogas till ansökan.

En värnpliktig ska vid ansökan om identitetskort lägga fram utredning om att det inte föreligger något sådant hinder för utfärdande av identitetskort som avses i 17 § 1 mom. 3 punkten eller 19 § 4 mom. Det intyg genom vilket en värnpliktig kan visa att det inte föreligger något hinder för utfärdande av identitetskort kan vara ett militärpass, ett uppbådsintyg för den som är befriad från tjänstgöring under fredstid eller annat motsvarande beslut, ett uppbådsintyg för den som är helt befriad från värnplikt, ett hinderlöshetsintyg som utfärdats av en militärmyndighet, eller ett civiltjänstgöringsintyg.

Den som ansöker om ett temporärt identitetskort ska lägga fram tillförlitlig utredning om den orsak som kräver att ett temporärt identitetskort utfärdas och om för hur lång tid han eller hon behöver identitetskortet.

RP 206/2020 rd

Närmare bestämmelser om de bilagor som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om tekniska krav och andra krav på ansiktsbilden får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

15 a §

Temporärt identitetskort

Ett identitetskort kan beviljas som temporärt, om fingeravtryck inte tas av sökanden av skäl som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten och skälet är av tillfällig natur.

19 §

Identitetskortets giltighetstid

Identitetskort utfärdas för en tid av fem år om inte något annat föreskrivs i 2–6 mom.

Ett identitetskort för utlänningar utfärdas för en tid av fem år, dock högst för den tid som sökandens uppehållstillstånd eller uppehållskort gäller.

För personer som avses i 17 § 1 mom. kan identitetskort utfärdas för en kortare tid än fem år.

För en värnpliktig kan identitetskort utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om inte den värnpliktige visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör ett hinder för utfärdande av identitetskort för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Ett temporärt identitetskort utfärdas för den tid som det särskilda skäl för vilket det utfärdades kräver, dock högst för en tid av fyra månader.

Om fingeravtryck inte tas av sökanden av skäl som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten och skälet är av tillfällig natur, utfärdas identitetskortet för en tid av högst tolv månader.

25 §

Förutsättningar för indragning av identitetskort

Ett identitetskort ska dras in, om

- 1) kortinnehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) kortinnehavaren begär det,
- 3) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 4) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 5) en minderårig har omhändertagits och det organ som ansvarar för socialvården återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort kan dras in, om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som sannolikt enligt 17 § skulle leda till förvägrande av ett sådant identitetskort som godkänns som resedokument.

När det prövas om ett identitetskort ska dras in med stöd av 2 mom. 4 punkten, ska de omständigheter som nämns i 17 § 4 mom. beaktas.

RP 206/2020 rd

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

26 §

Förutsättningar för indragning av ett identitetskort för utlänningar och för att ett sådant identitetskort upphör att gälla

Ett identitetskort för utlänningar ska dras in, om

- 1) kortinnehavarens uppehållstillstånd, registreringen av kortinnehavarens uppehållsrätt eller kortinnehavarens uppehållskort dras in eller kortinnehavaren utvisas ur landet,
- 2) kortinnehavaren inte längre har hemkommun i Finland,
- 3) kortinnehavaren begär det,
- 4) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 5) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 6) en minderårig har omhändertagits och det organ som ansvarar för socialvården återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort för utlänningar kan dras in, om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som vid prövning av om ett sådant identitetskort kan utfärdas sannolikt skulle ha lett till förvägande av kortet.

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 4 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

Ett identitetskort för utlänningar upphör att gälla om kortinnehavaren blir finsk medborgare. Kortinnehavaren ges då inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning.

31 §

Identitetskortsregister

För utförande av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på polisen och finska beskickningar ska polisen föra ett identitetskortsregister där det förs in

- 1) de behövliga grundläggande personuppgifter som avses i 4 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019),
- 2) uppgifter om ansökningar, beslut, tillstånd, polisens och finska beskickningars åtgärder, hinder, anmärkningar och anmälningar som gäller identitetskort,
- 3) de fotografier av personer och namnteckningsprov, som personerna lämnat till polisen, utrikesministeriet eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om identitetskort, samt

RP 206/2020 rd

4) fingeravtryck som tagits av sökanden vid ansökan om identitetskort.
Bestämmelser om användning av uppgifterna i registret finns i 11–15 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Bestämmelser om utlämnande och radering av uppgifter finns i 4 kap. och i 38 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Ett identitetskort som utfärdats före ikraftträdandet av denna lag upphör att gälla när kortets giltighetstid löper ut.

2.

Lag

om ändring av passlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i passlagen (671/2006) 2 § 1 mom., 5, 6 b, 7, 11, 13, 14 och 21 §,
av dem 5 § sådan den lyder i lag 456/2009, 6 b § sådan den lyder i lag 966/2014, 11 § sådan
den lyder delvis ändrad i lag 456/2009, 14 § sådan den lyder i lagarna 456/2009 och 303/2013
samt 21 § sådan den lyder i lagarna 456/2009, 303/2013 och 1164/2019, som följer:

2 §

Styrkande av rätt att resa

Finska medborgare styrker sin rätt att resa ut ur landet och komma in i landet med pass, om inte något annat följer av denna lag, Europeiska unionens lagstiftning eller internationella fördrag som är bindande för Finland. Utan pass får finska medborgare resa till Danmark, Island, Norge och Sverige. Genom förordning av statsrådet anges de övriga länder till vilka finska medborgare får resa så att som resedokument i stället för pass används ett sådant identitetskort som avses i 1 § 1 mom. i lagen om identitetskort (663/2016).

5 §

Passets innehåll

I ett pass antecknas sökandens efternamn och förnamn, kön, födelsetid och personbeteckning, nationalitet, födelsehemkommun, den dag passet utfärdats och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat passet och passets nummer. I passet finns dessutom passinnehavarens ansiktsbild och namnteckning. I ett pass med begränsat giltighetsområde antecknas de länder som passet berättigar innehavaren att resa till eller de länder som passet inte berättigar innehavaren att resa till. I stället för födelsehemkommunen antecknas ”utlandet”, om sökandens födelsehemkommun inte tillförlitligt kan utredas eller om antecknandet av födelsehemkommunen i passet sannolikt skulle äventyra passinnehavarens säkerhet.

Närmare bestämmelser om den namnteckning som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 b §

Ansökan om nytt pass

Om sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg inom sex år från utfärdandet av ett tidigare pass eller identitetskort och det för ett tidigare pass eller ett tidigare sådant identitetskort som avses i 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort har tagits fingeravtryck och lämnats namnteckningsprov, behöver sökanden inte vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om pass. Då tas inga fingeravtryck för det nya passet.

När sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg ska han eller hon dock personligen infinna sig hos myndigheten, om det behövs för att sökanden ska kunna identifieras, lämna nya fingeravtryck, lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Det förfarande som avses i 1 mom. tillämpas inte på ansökan om nytt pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har bemyndigat att utfärda pass och inte heller på ansökan om nytt diplomatpass, tjänstepass, sjömanspass eller i 8 kap. i utlänningslagen (301/2004) avsett resedokument som beviljas utlännningar.

7 §

Ansökan om pass för minderårig

Till ansökan om pass för en minderårig ska det fogas samtycke från den minderåriges vårdnadshavare. En vårdnadshavare kan ge sitt samtycke med begränsningar i fråga om passets giltighetsområde eller giltighetstid.

Om en minderårig har omhändertagits i Finland av det organ som ansvarar för socialvården, ska en tjänsteinnehavare som avses i 45 § 1 och 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) lämna samtycke enligt 1 mom.

11 §

Utfärdande av pass för minderåriga

För en minderårig utfärdas pass, om den minderåriges vårdnadshavare ger samtycke till det.

Om en minderårigs vårdnadshavare på grund av resa eller sjukdom eller annat motsvarande skäl inte kan ge ett sådant samtycke som avses i 7 § 1 mom. och om dröjsmål med avgörandet skulle medföra oskäligt men, behövs inte vårdnadshavarens samtycke. Om en vårdnadshavare vägrat ge sitt samtycke kan pass ändå utfärdas för en minderårig, om det klart skulle strida mot barnets bästa att inte utfärda pass och om det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med någon vårdnadshavares samtycke annat än tillfälligt förs till en annan stat.

Det organ som avses i 45 § 1 mom. i barnskyddslagen är skyldigt att på begäran av den myndighet som utfärdar pass ge ett utlåtande om huruvida förvägrande av pass klart strider mot barnets bästa. Myndigheten ska ge sitt utlåtande i sådana fall då den sedan tidigare har uppgifter om den minderåriga eller dennes vårdnadshavare. Utlåtandet kan även innehålla sådana uppgifter som enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) ska hållas hemliga, om detta är nödvändigt med tanke på barnets bästa.

Ett beslut genom vilket en minderårig har beviljats pass med stöd av 2 mom. ska iakttas även om ändring söks.

13 §

Giltighetsområdet för pass

Ett pass berättigar till utresa ur Finland.

Giltighetsområdet för ett pass ska begränsas på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller det organ som ansvarar för socialvården i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass med begränsat giltighetsområde kan utfärdas även för den som avses i 15 § 1 mom. och när pass utfärdas för en minderårig i de fall som avses i 11 § 2 mom.

14 §

Giltighetstiden för pass

Ett pass är giltigt i fem år från den dag då passet utfärdades, om inte något annat följer av 2–7 mom.

Pass utfärdas för kortare tid än fem år på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller det organ som ansvarar för socialvården i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass kan utfärdas för kortare tid än fem år även för den som avses i 15 § 1 mom. och när pass utfärdas i de fall som avses i 11 § 2 mom. Om fingeravtryck inte kan tas av sökanden av skäl som avses i 6 a § 2 mom. och som är av tillfällig natur, utfärdas passet för en tid av högst tolv månader.

För en sökande som också är medborgare i någon främmande stat och som med stöd av 34 § i medborgarskapslagen (359/2003) eventuellt kommer att förlora sitt finska medborgarskap utfärdas pass högst till dess sökanden fyller 22 år.

När ett pass i de fall som avses i 18 § utfärdas utan att ett giltigt pass dras in, utfärdas det nya passet för den tid som krävs med hänsyn till den omständighet som utfärdandet grundar sig på, dock för högst fem år.

För en värnpliktig kan pass utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om inte den värnpliktige visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör hinder för utfärdande av pass för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Ett tillfälligt pass utfärdas för en tid av högst tolv månader. Ett nödpass utfärdas i enlighet med vad som följer av den omständighet som kräver att pass utfärdas, dock för en tid av högst tolv månader.

Diplomatpass och tjänstepass kan av särskilda skäl utfärdas för kortare tid än fem år.

21 §

Förutsättningar för indragning av pass

Ett pass dras in, om

- 1) innehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) innehavaren anhåller om att hans eller hennes pass ska dras in,
- 3) passet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller innehavaren anmäler att passet har förkommit eller stulits,
- 4) en minderårigs vårdnadshavare har återtagit sitt i 7 § 1 mom. avsedda samtycke eller det organ som ansvarar för socialvården har återtagit det samtycke som avses i 7 § 2 mom. och något annat inte följer av 2 mom. i denna paragraf,
- 5) det organ som ansvarar för socialvården kräver att en omhändertagen minderårigs pass ska dras in, eller
- 6) passet ska förstöras i enlighet med hittegodslagen (778/1988).

Även om en vårdnadshavare har återtagit det samtycke som avses i 7 § 1 mom. behöver passet inte dras in, om ett indragande klart skulle strida mot barnets bästa och det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med vårdnadshavarens samtycke förs till en annan stat annat än tillfälligt. Det organ som avses i 45 § 1 mom. i barnskyddslagen är skyldigt att ge ett utlåtande om huruvida en indragning av passet klart strider mot barnets bästa. På utlåtandet tillämpas också i övrigt vad som i 11 § 3 mom. föreskrivs om det utlåtande som ges i fråga om förvägrande av pass.

Ett pass kan dras in, om

- 1) passet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) passet har blivit fördärvat eller om anteckningarna i passet har ändrats eller om det innehåller andra anteckningar än sådana som en myndighet har gjort,

RP 206/2020 rd

3) det sedan passet utfärdats har framkommit omständigheter som vid prövning av om pass kan utfärdas sannolikt skulle leda till att pass förvägras med stöd av 15 §,

4) passet används av någon annan än den som det har utfärdats för, eller

5) Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata av särskilda skäl har återtagit ett certifikat som avses i 5 c § 2 mom.

Diplomatpass och tjänstepass kan även dras in när passinnehavaren har övergått till andra uppgifter eller förutsättningar för utfärdande annars inte längre föreligger.

När det prövas om ett pass ska dras in med stöd av 3 mom. 3 punkten ska de omständigheter som nämns i 16 § beaktas.

Ett beslut enligt 2 mom. om att inte dra in passet för en minderårig ska iaktas även om ändring sökts.

Om ett pass dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 3 mom. 1, 2 eller 4 punkten av orsaker som inte beror på passinnehavarens förfarande, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid. Om ett pass dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har passinnehavaren dock rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass endast om passet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet. Om ett pass dragits in med stöd av 3 mom. 5 punkten, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 15 och 38 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 15 och 38 §
som följer:

15 §

Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter

Polisen får behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast om det är nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller ett offer för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som tagits för att göra en jämförelse får endast användas när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort och passlagen får dessutom användas om det är nödvändigt för att identifiera en person som ansökt om identitetskort eller pass när han eller hon senare ansöker om en identitetshandling, och får med samtycke av den berörda personen användas också för framställning av en sådan handling.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt 131 § i utlänningslagen (301/2004) får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast i de fall som avses ovan i 2 mom. samt om det är nödvändigt att använda uppgifterna för att förebygga, avslöja eller utreda ett brott som avses i 11–14 kap., 17 kap. 2–4, 7, 7 c eller 8 a §, 34 kap. 3 eller 5 §, 34 a kap. eller 46 kap. 1 eller 2 § i strafflagen. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som insamlats för att göra en jämförelse får endast användas när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Uppgifter som behandlas för kvalitetssäkring av DNA-prov får endast användas för det ursprungliga ändamålet med behandlingen. Uppgifterna får dessutom behandlas för laglighetsövervakning, planering och utveckling samt för utbildning, om de är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.

Uppgifter i en skjutvapenansökan enligt 114 § i skjutvapenlagen (1/1998) får inte användas för andra ändamål än för behandling av uppgifter som gäller vapentillstånd.

38 §

Radering av personuppgifter som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter

Personuppgifter som behandlas för utförande av tillståndsförvaltnings- och tillsynsuppgifter ska raderas senast 20 år från det att beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut eller personuppgiften infördes.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. ska

1) uppgifterna i en skjutvapenansökan enligt skjutvapenlagen raderas senast 3 år från det att uppgiften infördes,

2) personuppgifter som behandlas med stöd av 42 c § i skjutvapenlagen raderas 30 år efter det att föremålet förstördes; uppgifterna får dock behandlas för de ändamål som föreskrivs i 11 § i denna lag i endast 10 år efter det att föremålet förstördes,

3) personuppgifter som anknyter till hittegodsverksamhet raderas senast ett år från det att uppgiften infördes,

4) personuppgifter som ingår i sådana rapporter om misstanke om överträdelser som avses i 7 kap. 9 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism raderas i enlighet med 2 mom. i den paragrafen samt övriga personuppgifter som anknyter till tillsyn enligt det kapitlet senast 5 år från det att anteckningen infördes,

5) uppgifter om administrativa påföljder raderas senast 5 år från det att anteckningen infördes,

6) personuppgifter som ska behandlas för övervakning enligt lotterilagen eller lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och som gäller kunder hos en i de lagarna avsedd penningsspelsammanslutning, näringsidkare eller sammanslutning som ska övervakas raderas genast när de inte längre behövs för tillsynsuppdraget,

7) fingeravtrycksuppgifter som tagits av sökanden vid ansökan om identitetskort som avses i 17 § 3 mom. i lagen om identitetskort raderas senast 30 dygn från det att identitetskortet beviljades.

Personuppgifter som avses i 1 mom. och 2 mom. 1 punkten ska dock raderas senast ett år efter den registrerades död, om det inte finns särskilda skäl att fortfarande bevara dem. Behovet av fortsatt bevarande av personuppgifterna ska bedömas minst vart femte år.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 33 a och 159 § i utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 33 a § 1 mom. och 159 §,
sådana de lyder, 33 a § 1 mom. i lag 631/2011 och 159 § i lagarna 360/2007 och 501/2016,
som följer:

33 a §

Uppehållstillståndskort

Som intyg på uppehållstillstånd utfärdas ett uppehållstillståndskort. I rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*EU:s uppehållstillstånds-förordning*) finns bestämmelser om uppehållstillståndskortets form, egenskaper och säkerhetsdetaljer, om biometriska kännetecken som lagras i den tekniska delen och om hur de ska tas fram, om begränsningar och användningsändamål när det gäller biometriska kännetecken samt om innehavarens rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som finns lagrade i uppehållstillståndskortets tekniska del.

159 §

Registrering av unionsmedborgares uppehållsrätt

En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till Migrationsverket inom tre månader från inresan.

När unionsmedborgaren lämnat utredning om att han eller hon uppfyller kraven för registrering ska ett bevis om registrering utfärdas omedelbart.

Bestämmelser om sakinnehållet i bevis om registrering finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 206/2020 rd

Helsingfors den 5 november 2020

Statsminister

Sanna Marin

Inrikesminister Maria Ohisalo

1.

Lag

om ändring av lagen om identitetskort

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om identitetskort (663/2016) 4, 5, 10, 12, 19, 25, 26 och 31 §, av dem 31 § sådan den lyder i lag 620/2019, och *fogas* till lagen nya 5 a, 5 b, 9 a och 15 a § som följer:

Gällande lydelse

4 §

Identitetskortets innehåll

På ett identitetskort antecknas kortinnehavarens efternamn, förnamn, kön och personbeteckning samt dag för utfärdande av identitetskortet och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat identitetskortet, kortets nummer och i fråga om finska medborgare uppgift om nationalitet. På identitetskortet finns dessutom kortinnehavarens fotografi och namnteckning.

Om identitetskortet är försett med medborgarcertifikat antecknas på kortet uppgift om den som utfärdat certifikatet.

På ett identitetskort för minderårig, ett identitetskort för utlänningar, ett temporärt identitetskort och ett identitetskort som avses i 17 § 3 mom. antecknas dessutom uppgift om att kortet inte kan användas som resedokument.

Närmare bestämmelser om hur den namnteckning som avses i 1 mom. antecknas på identitetskortet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Innehållet i den tekniska delen

Identitetskortet har en teknisk del i vilken det lagras uppgifter om medborgarcertifikat,

Föreslagen lydelse

4 §

Identitetskortets innehåll

På ett identitetskort antecknas kortinnehavarens efternamn, förnamn, kön, *födelse*tid och personbeteckning, dag för utfärdande av identitetskortet och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat identitetskortet, kortets nummer och i fråga om finska medborgare uppgift om nationalitet. På identitetskortet finns dessutom kortinnehavarens fotografi och namnteckning.

Om identitetskortet är försett med medborgarcertifikat, antecknas på kortet uppgift om den som utfärdat certifikatet.

På ett identitetskort för minderårig, ett identitetskort för utlänningar, ett temporärt identitetskort och ett identitetskort som avses i 17 § 3 mom. antecknas dessutom uppgift om att kortet inte kan användas som resedokument.

Närmare bestämmelser om hur den namnteckning som avses i 1 mom. antecknas på identitetskortet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Identitetskortets tekniska del och dess innehåll

Identitetskortet har en teknisk del i vilken det lagras uppgifter om medborgarcertifikat,

Gällande lydelse

de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som behövs vid elektronisk kommunikation samt nödvändiga tekniska uppgifter. I den tekniska delen kan också de uppgifter lagras som avses i 4 § 1 mom.

I identitetskortets tekniska del kan det på kortinnehavarens begäran lagras tekniska tillämpningar och uppgifter.

Ett identitetskort för minderårig och ett temporärt identitetskort har inte någon sådan teknisk del som avses i denna paragraf.

(ny)

Föreslagen lydelse

de uppgifter för identifiering av kortinnehavaren som behövs vid elektronisk kommunikation och *andra* nödvändiga tekniska uppgifter *som hänför sig till medborgarcertifikatet*.

I identitetskortets tekniska del kan *också de uppgifter som avses i 4 § 1 mom. lagras*.

I den tekniska delen på ett identitetskort som avses 2 § 1 mom. lagras utöver de uppgifter som avses i 1 mom. även kortinnehavarens ansiktsbild och fingeravtryck, inklusive nödvändiga tilläggsuppgifter och annan information. Bestämmelser om lagring av uppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet, nedan EU:s förordning om identitetskort.

Ett identitetskort för minderårig och ett temporärt identitetskort har inte någon sådan teknisk del som avses i denna paragraf.

5 a §

Avläsning av fingeravtryck och ansiktsbilder

De fingeravtryck och den ansiktsbild som har lagrats i identitetskortets tekniska del får avläsas endast på det sätt som föreskrivs i EU:s förordning om identitetskort. Fingeravtryck får avläsas av en utfärdande myndighet som avses i 18 §, av polisen och av Gränsbevakningsväsendet. Dessutom får fingeravtryck avläsas av Tullen när den fullgör uppgifter som gränskontrollmyndighet.

Vid avläsning av fingeravtryck och ansiktsbild får kortinnehavarens fingeravtryck eller ansiktsbild tas, och dessa får jämföras med de fingeravtryck och den ansiktsbild som lagrats i identitetskortets tekniska del för konstaterande av identitetskortets äkthet och fastställande av kortinnehavarens identitet. De uppgifter som tagits för att göra jämförelsen får användas endast när jämförelsen görs och ska därefter förstöras omedelbart.

Inrikesministeriet beslutar om beviljande av rätt för utländska myndigheter att avläsa fingeravtryck och om att dra in denna rätt.

Gällande lydelse
(ny)

Föreslagen lydelse

5 b §

Informationssäkerhet för uppgifterna i identitetskortets tekniska del

Polisstyrelsen ska se till att de uppgifter som lagras i den tekniska delen på ett identitetskort skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den.

Utrikesministeriet ska se till att de uppgifter som lagras i den tekniska delen på ett identitetskort som utfärdats av en finsk beskickning som avses i 9 § skyddas mot intrång och mot olovlig avläsning, modifiering och användning och övrig olovlig behandling i enlighet med EU:s förordning om identitetskort och de bestämmelser som utfärdats för tillämpning av den.

Certifikat som hänför sig till säkerställandet av äktheten och integriteten hos uppgifterna i den tekniska delen eller som behövs för avläsning av fingeravtryck utfärdas av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska se till att medborgarcertifikatet är informationssäkert.

(ny)

9 a §

Tagande av fingeravtryck

Av den som ansöker om identitetskort ska det tas fingeravtryck. Den myndighet som utfärdar identitetskortet tar fingeravtrycken.

Fingeravtryck av sökanden tas dock inte om

- 1) sökanden är under 12 år,*
- 2) fingeravtryck inte kan tas på grund av sökandens ålder eller på grund av en skada, en sjukdom eller ett fysiskt hinder eller av andra motsvarande skäl.*

Sökanden ska på begäran lägga fram tillförlitlig utredning om skälet till att fingeravtryck inte kan tas och en uppskattning av hur länge hindret varar.

Fingeravtrycken lagras i identitetskortets tekniska del och i identitetskortsregistret. Fin-

Gällande lydelse

10 §

Personlig närvaro vid ansökan om identitetskort på elektronisk väg

Den som ansöker om identitetskort på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett sådant identitetskort eller pass som utfärdats för finska medborgare har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten,

2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort eller pass, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Den som ansöker om identitetskort för utlänningar på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett identitetskort för utlänningar har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten,

2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort för utlänningar, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Sökanden ska dock personligen infinna sig hos myndigheten om det behövs för att identifiera sökanden, för att lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Föreslagen lydelse

geravtryck som införts i identitetskortsregistret ska hållas åtskilda från signalementen på personer som är misstänkta för brott.

Närmare bestämmelser om tagande av fingeravtryck får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

10 §

Personlig närvaro vid ansökan om identitetskort på elektronisk väg

Den som ansöker om identitetskort på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett sådant identitetskort eller pass som avses i 2 § 1 mom. har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten och *lämnat fingeravtryck,*

2) sökanden har varit äldre än 12 år när en handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort eller pass, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Den som ansöker om identitetskort för utlänningar på elektronisk väg behöver inte personligen infinna sig hos myndigheten, om

1) ett identitetskort för utlänningar har utfärdats för sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort och sökanden vid den ansökan personligen har besökt myndigheten,

2) sökanden har varit äldre än 12 år när den handling som avses i 1 punkten har utfärdats, och

3) sökanden under de sex år som föregår ansökan om identitetskort har lämnat ett namnteckningsprov för identitetskort för utlänningar, och sökandens efternamn eller förnamn inte har ändrats efter detta.

Sökanden ska dock personligen infinna sig hos myndigheten om det behövs för att identifiera sökanden, för att lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Gällande lydelse

Det som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte vid ansökan om identitetskort hos en finsk beskickning eller vid ansökan om ett identitetskort för minderårig eller ett temporärt identitetskort.

12 §

Bilagor till ansökan om identitetskort

Till ansökan ska fogas sökandens ansiktsbild, på vilken sökanden utan svårighet kan kännas igen.

Till en minderårig sökandes ansökan om identitetskort ska vårdnadshavarnas samtycke fogas. Om den minderårige har omhändertagits av en socialnämnd i Finland, ska samtycke från det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) fogas till ansökan. Om det för en minderårig utländsk sökande har förordnats en företrädare enligt 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) ska företrädarens samtycke fogas till ansökan. Vid ansökan om identitetskort för minderårig behöver inget samtycke enligt detta moment fogas till ansökan.

En värnpliktig ska vid ansökan om identitetskort lägga fram utredning om att det inte föreligger något sådant hinder för utfärdande av identitetskort som avses i 17 § 1 mom. 3 punkten eller 19 § 4 mom. Det intyg genom vilket en värnpliktig kan visa att det inte föreligger något hinder för utfärdande av identitetskort kan vara ett militärpass, ett uppbådsintyg för den som är befriad från tjänstgöring under fredstid eller annat motsvarande beslut, ett uppbådsintyg för den som är helt befriad från värnplikt, ett hinderlöshetsintyg som utfärdats av en militärmyndighet, eller ett civil-tjänstgöringsintyg.

Den som ansöker om ett temporärt identitetskort ska lägga fram tillförlitlig utredning om den orsak som kräver att ett temporärt identitetskort utfärdas och om för hur lång tid han eller hon behöver identitetskortet.

Föreslagen lydelse

Vad som föreskrivs i 1–3 mom. tillämpas inte vid ansökan om identitetskort hos en finsk beskickning eller vid ansökan om ett identitetskort för minderårig eller ett temporärt identitetskort.

12 §

Bilagor till ansökan om identitetskort

Till ansökan ska fogas sökandens ansiktsbild, på vilken sökanden utan svårighet kan kännas igen.

Till en minderårig sökandes ansökan om identitetskort ska vårdnadshavarnas samtycke fogas. Om den minderårige har omhändertagits i Finland av det organ som ansvarar för socialvården, ska samtycke från en tjänsteinnehavare som avses i 45 § 1 och 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) fogas till ansökan. Om det för en minderårig utländsk sökande har förordnats en företrädare enligt 39 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), ska företrädarens samtycke fogas till ansökan. Vid ansökan om identitetskort för minderårig behöver inget samtycke enligt detta moment fogas till ansökan.

En värnpliktig ska vid ansökan om identitetskort lägga fram utredning om att det inte föreligger något sådant hinder för utfärdande av identitetskort som avses i 17 § 1 mom. 3 punkten eller 19 § 4 mom. Det intyg genom vilket en värnpliktig kan visa att det inte föreligger något hinder för utfärdande av identitetskort kan vara ett militärpass, ett uppbådsintyg för den som är befriad från tjänstgöring under fredstid eller annat motsvarande beslut, ett uppbådsintyg för den som är helt befriad från värnplikt, ett hinderlöshetsintyg som utfärdats av en militärmyndighet, eller ett civil-tjänstgöringsintyg.

Den som ansöker om ett temporärt identitetskort ska lägga fram tillförlitlig utredning om den orsak som kräver att ett temporärt identitetskort utfärdas och om för hur lång tid han eller hon behöver identitetskortet.

Gällande lydelse

Närmare bestämmelser om de bilagor som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om tekniska krav och andra krav på ansiktsbilden får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

(ny)

19 §

Identitetskortets giltighetstid

Identitetskort utfärdas för en tid av fem år om inte något annat föreskrivs i 2–4 mom.

Ett identitetskort för utlänningar utfärdas för en tid av fem år, dock högst för den tid som sökandens uppehållstillstånd eller uppehållskort gäller.

För personer som avses i 17 § 1 mom. kan identitetskort utfärdas för en kortare tid än fem år.

För en värnpliktig kan identitetskort utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om han inte visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör hinder för utfärdande av identitetskort för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Ett temporärt identitetskort utfärdas för den tid som det särskilda skäl för vilket det utfärdades kräver, dock högst för en tid av fyra månader.

Föreslagen lydelse

Närmare bestämmelser om de bilagor som ska fogas till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om tekniska krav och andra krav på ansiktsbilden får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

15 a §

Temporärt identitetskort

Ett identitetskort kan beviljas som temporärt, om fingeravtryck inte tas av sökanden av skäl som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten och skälet är av tillfällig natur.

19 §

Identitetskortets giltighetstid

Identitetskort utfärdas för en tid av fem år om inte något annat föreskrivs i 2–6 mom.

Ett identitetskort för utlänningar utfärdas för en tid av fem år, dock högst för den tid som sökandens uppehållstillstånd eller uppehållskort gäller.

För personer som avses i 17 § 1 mom. kan identitetskort utfärdas för en kortare tid än fem år.

För en värnpliktig kan identitetskort utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om inte den värnpliktige visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör ett hinder för utfärdande av identitetskort för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Ett temporärt identitetskort utfärdas för den tid som det särskilda skäl för vilket det utfärdades kräver, dock högst för en tid av fyra månader.

Om fingeravtryck inte tas av sökanden av skäl som avses i 9 a § 2 mom. 2 punkten och skälet är av tillfällig natur, utfärdas identitetskortet för en tid av högst tolv månader.

25 §

Förutsättningar för indragning av identitetskort

Ett identitetskort ska dras in om

- 1) kortinnehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) kortinnehavaren begär det,
- 3) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 4) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 5) en minderårig har omhändertagits och socialnämnden återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort kan dras in om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som sannolikt enligt 17 § skulle leda till förvägrande av ett sådant identitetskort som godkänns som resedokument.

När det prövas om ett identitetskort ska dras in med stöd av 2 mom. 4 punkten ska de omständigheter som nämns i 17 § 4 mom. beaktas.

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

25 §

Förutsättningar för indragning av identitetskort

Ett identitetskort ska dras in, om

- 1) kortinnehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) kortinnehavaren begär det,
- 3) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 4) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 5) en minderårig har omhändertagits och *det organ som ansvarar för socialvården* återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort kan dras in, om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som sannolikt enligt 17 § skulle leda till förvägrande av ett sådant identitetskort som godkänns som resedokument.

När det prövas om ett identitetskort ska dras in med stöd av 2 mom. 4 punkten, ska de omständigheter som nämns i 17 § 4 mom. beaktas.

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

26 §

Förutsättningar för indragning av ett identitetskort för utlänningar och för att ett sådant identitetskort upphör att gälla

Ett identitetskort för utlänningar ska dras in om

- 1) kortinnehavarens uppehållstillstånd, registreringen av kortinnehavarens uppehållsrätt eller kortinnehavarens uppehållskort dras in eller kortinnehavaren utvisas ur landet,
- 2) kortinnehavaren inte längre har hemkommun i Finland,
- 3) kortinnehavaren begär det,
- 4) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 5) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 6) en minderårig har omhändertagits och socialnämnden återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort för utlänningar kan dras in om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som vid prövning av om ett sådant identitetskort kan utfärdas sannolikt skulle ha lett till förvägrande av kortet.

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 4 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

26 §

Förutsättningar för indragning av ett identitetskort för utlänningar och för att ett sådant identitetskort upphör att gälla

Ett identitetskort för utlänningar ska dras in, om

- 1) kortinnehavarens uppehållstillstånd, registreringen av kortinnehavarens uppehållsrätt eller kortinnehavarens uppehållskort dras in eller kortinnehavaren utvisas ur landet,
- 2) kortinnehavaren inte längre har hemkommun i Finland,
- 3) kortinnehavaren begär det,
- 4) kortet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller kortinnehavaren anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 5) vårdnadshavarnas samtycke har utgjort villkor för utfärdande av ett identitetskort för en minderårig sökande, och en vårdnadshavare återtar sitt samtycke, eller
- 6) en minderårig har omhändertagits och *det organ som ansvarar för socialvården* återtar sitt samtycke eller kräver att identitetskortet ska dras in.

Ett identitetskort för utlänningar kan dras in, om

- 1) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) kortet har blivit fördärvat eller anteckningar på kortet eller uppgifter i kortets tekniska del har ändrats,
- 3) kortet används eller innehas av någon annan än kortinnehavaren, eller
- 4) det sedan kortet utfärdades har framkommit omständigheter som vid prövning av om ett sådant identitetskort kan utfärdas sannolikt skulle ha lett till förvägrande av kortet.

Om ett identitetskort har dragits in med stöd av 1 mom. 4 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 2 mom. 1 eller 2 punkten av orsaker som inte beror på kortinnehavarens vårdslösa förfarande, har kortinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt identitetskort för återstoden av det indragna kortets giltighetstid. Om identitetskortet har dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har kortinnehavaren dock rätt att få ett nytt identitetskort avgiftsfritt endast om identitetskortet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet.

Ett identitetskort för utlänningar upphör att gälla om kortinnehavaren blir finsk medborgare. Kortinnehavaren ges då inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning.

31 §

Identitetskortsregister

För utförande av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på polisen och finska beskickningar ska polisen föra ett identitetskortsregister där det förs in

1) de behövliga grundläggande personuppgifter som avses i 4 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019),

2) uppgifter om ansökningar, beslut, tillstånd, polisens och finska beskickningars åtgärder, hinder, anmärkningar och anmälningar som gäller identitetskort,

3) de fotografier av personer och namnteckningsprov som personerna lämnat till polisen, utrikesministeriet eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om identitetskort.

Bestämmelser om användning av uppgifterna i registret finns i 11–15 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Bestämmelser om utlämnande och radering av uppgifter finns i 4 kap. och i 38 § i den lagen.

Ett identitetskort för utlänningar upphör att gälla om kortinnehavaren blir finsk medborgare. Kortinnehavaren ges då inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning.

31 §

Identitetskortsregister

För utförande av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på polisen och finska beskickningar ska polisen föra ett identitetskortsregister där det förs in

1) de behövliga grundläggande personuppgifter som avses i 4 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019),

2) uppgifter om ansökningar, beslut, tillstånd, polisens och finska beskickningars åtgärder, hinder, anmärkningar och anmälningar som gäller identitetskort,

3) de fotografier av personer och namnteckningsprov, som personerna lämnat till polisen, utrikesministeriet eller en myndighet inom utrikesförvaltningen vid ansökan om identitetskort, samt

4) *fingeravtryck som tagits av sökanden vid ansökan om identitetskort.*

Bestämmelser om användning av uppgifterna i registret finns i 11–15 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Bestämmelser om utlämnande och radering av uppgifter finns i 4 kap. och i 38 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett identitetskort som utfärdats före ikraftträdandet av denna lag upphör att gälla när kortets giltighetstid löper ut.

2.

Lag

om ändring av passlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i passlagen (671/2006) 2 § 1 mom., 5, 6 b, 7, 11, 13, 14 och 21 §,
 av dem 5 § sådan den lyder i lag 456/2009, 6 b § sådan den lyder i lag 966/2014, 11 § sådan
 den lyder delvis ändrad i lag 456/2009, 14 § sådan den lyder i lagarna 456/2009 och 303/2013
 samt 21 § sådan den lyder i lagarna 456/2009, 303/2013 och 1164/2019, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Styrkande av rätt att resa

Finska medborgare styrker sin rätt att resa ut ur landet och komma in i landet med pass, om inte något annat följer av denna lag, Europeiska gemenskapens lagstiftning eller internationella fördrag som är bindande för Finland. Utan pass får finska medborgare resa till Danmark, Island, Norge och Sverige. Genom förordning av statsrådet anges de övriga länder till vilka finska medborgare får resa så att som resedokument i stället för pass används ett sådant identitetskort som avses i 1 § 1 mom. i lagen om identitetskort (829/1999).

5 §

Passets innehåll

I ett pass antecknas sökandens släktnamn och förnamn, kön, personbeteckning, nationalitet, födelsehemkommun, den dag passet utfärdats och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat passet och passets nummer. I passet finns dessutom passinnehavarens ansiktsbild och namnteckning. I ett pass med begränsat giltighetsområde antecknas de länder som passet berättigar innehavaren att resa till eller de länder som passet inte berättigar innehavaren att resa till. I stället för födelsehemkommunen antecknas "utlandet" om sökandens födelsehemkommun inte tillförlitligt kan

Föreslagen lydelse

2 §

Styrkande av rätt att resa

Finska medborgare styrker sin rätt att resa ut ur landet och komma in i landet med pass, om inte något annat följer av denna lag, Europeiska *unionens* lagstiftning eller internationella fördrag som är bindande för Finland. Utan pass får finska medborgare resa till Danmark, Island, Norge och Sverige. Genom förordning av statsrådet anges de övriga länder till vilka finska medborgare får resa så att som resedokument i stället för pass används ett sådant identitetskort som avses i 1 § 1 mom. i lagen om identitetskort (663/2016).

5 §

Passets innehåll

I ett pass antecknas sökandens efternamn och förnamn, kön, *födelse*tid och personbeteckning, nationalitet, födelsehemkommun, den dag passet utfärdats och sista giltighetsdag, den myndighet som utfärdat passet och passets nummer. I passet finns dessutom passinnehavarens ansiktsbild och namnteckning. I ett pass med begränsat giltighetsområde antecknas de länder som passet berättigar innehavaren att resa till eller de länder som passet inte berättigar innehavaren att resa till. I stället för födelsehemkommunen antecknas "utlandet", om sökandens födelsehemkommun inte tillförlitligt kan utredas eller om antecknandet

Gällande lydelse

utredas eller om antecknandet av födelsehemkommunen i passet sannolikt skulle äventyra passinnehavarens säkerhet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om den namnteckning som avses i 1 mom.

6 b §

Ansökan om nytt pass

Om sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg inom sex år från utfärdandet av det tidigare passet och det för det tidigare passet har tagits fingeravtryck och lämnats namnteckningsprov, behöver sökanden inte vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om pass. Då tas inga fingeravtryck för det nya passet.

När sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg ska han eller hon dock personligen infinna sig hos myndigheten, om det behövs för att sökanden ska kunna identifieras, lämna nya fingeravtryck, lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Det förfarande som avses i 1 mom. tillämpas inte på ansökan om nytt pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har bemyndigat att utfärda pass och inte heller på ansökan om nytt diplomatpass, tjänstepass, sjömanspass eller i 8 kap. i utlänningslagen (301/2004) avsett resedokument som beviljas utlänningar.

7 §

Ansökan om pass för minderårig

Till ansökan om pass för minderårig skall vårdnadshavarnas samtycke fogas. En vårdnadshavare kan ge sitt samtycke med begränsningar i fråga om passets giltighetsområde eller giltighetstid.

Föreslagen lydelse

av födelsehemkommunen i passet sannolikt skulle äventyra passinnehavarens säkerhet.

Närmare bestämmelser om den namnteckning som avses i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 b §

Ansökan om nytt pass

Om sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg inom sex år från utfärdandet av ett tidigare pass eller identitetskort och det för ett tidigare *pass eller ett tidigare sådant identitetskort som avses i 2 § 1 mom. i lagen om identitetskort* har tagits fingeravtryck och lämnats namnteckningsprov, behöver sökanden inte vara personligen närvarande när han eller hon ansöker om pass. Då tas inga fingeravtryck för det nya passet.

När sökanden ansöker om nytt pass på elektronisk väg ska han eller hon dock personligen infinna sig hos myndigheten, om det behövs för att sökanden ska kunna identifieras, lämna nya fingeravtryck, lämna ett nytt namnteckningsprov eller av någon annan särskild orsak.

Det förfarande som avses i 1 mom. tillämpas inte på ansökan om nytt pass hos en finsk ambassad eller ett konsulat som leds av en utsänd tjänsteman eller hos någon annan finsk beskickning med en anställd finsk medborgare som utrikesministeriet har bemyndigat att utfärda pass och inte heller på ansökan om nytt diplomatpass, tjänstepass, sjömanspass eller i 8 kap. i utlänningslagen (301/2004) avsett resedokument som beviljas utlänningar.

7 §

Ansökan om pass för minderårig

Till ansökan om pass för en minderårig ska det fogas samtycke från den minderåriges vårdnadshavare. En vårdnadshavare kan ge sitt samtycke med begränsningar i fråga om passets giltighetsområde eller giltighetstid.

Gällande lydelse

Om en minderårig har omhändertagits av en socialnämnd i Finland, skall det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) lämna samtycke enligt 1 mom.

11 §

Utfärdande av pass för minderåriga

För en minderårig utfärdas pass, om vårdnadshavarna ger sitt samtycke därtill.

Kan en vårdnadshavare på grund av resa eller sjukdom eller annat motsvarande skäl inte ge ett sådant samtycke som avses i 7 § 1 mom. och om dröjsmål med avgörandet skulle medföra oskäligt men, behövs inte vårdnadshavarens samtycke. Om en vårdnadshavare vägrat ge sitt samtycke kan pass ändå utfärdas för en minderårig, om det klart skulle strida mot barnets bästa att inte utfärda pass och om det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med någon vårdnadshavares samtycke annat än tillfälligt förs till en annan stat.

Det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen är skyldigt att på begäran av den myndighet som utfärdar pass ge ett utlåtande om huruvida förvägrande av pass klart strider mot barnets bästa. Myndigheten skall ge sitt utlåtande i sådana fall då den sedan tidigare har uppgifter om den minderåriga eller dennes vårdnadshavare. Utlåtandet kan även innehålla sådana uppgifter som enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) skall hållas hemliga, om detta är nödvändigt med tanke på barnets bästa.

Ett beslut genom vilket en minderårig har beviljats pass med stöd av 2 mom. skall iakttas även om ändring söks.

13 §

Giltighetsområdet för pass

Ett pass berättigar till utresa ur Finland.

Föreslagen lydelse

Om en minderårig har omhändertagits i Finland av det organ som ansvarar för socialvården, ska en tjänsteinnehavare som avses i 45 § 1 och 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) lämna samtycke enligt 1 mom.

11 §

Utfärdande av pass för minderåriga

För en minderårig utfärdas pass, om den minderåriges vårdnadshavare ger samtycke till det.

Om en minderårigs vårdnadshavare på grund av resa eller sjukdom eller annat motsvarande skäl inte kan ge ett sådant samtycke som avses i 7 § 1 mom. och om dröjsmål med avgörandet skulle medföra oskäligt men, behövs inte vårdnadshavarens samtycke. Om en vårdnadshavare vägrat ge sitt samtycke kan pass ändå utfärdas för en minderårig, om det klart skulle strida mot barnets bästa att inte utfärda pass och om det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med någon vårdnadshavares samtycke annat än tillfälligt förs till en annan stat.

Det organ som avses i 45 § 1 mom. i barnskyddslagen är skyldigt att på begäran av den myndighet som utfärdar pass ge ett utlåtande om huruvida förvägrande av pass klart strider mot barnets bästa. Myndigheten ska ge sitt utlåtande i sådana fall då den sedan tidigare har uppgifter om den minderåriga eller dennes vårdnadshavare. Utlåtandet kan även innehålla sådana uppgifter som enligt lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) ska hållas hemliga, om detta är nödvändigt med tanke på barnets bästa.

Ett beslut genom vilket en minderårig har beviljats pass med stöd av 2 mom. ska iakttas även om ändring söks.

13 §

Giltighetsområdet för pass

Ett pass berättigar till utresa ur Finland.

Gällande lydelse

Giltighetsområdet för ett pass skall begränsas på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller socialnämnden i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass med begränsat giltighetsområde kan utfärdas även för den som avses i 15 § 1 mom. och då pass utfärdas för en minderårig i de fall som avses i 11 § 2 mom.

14 §

Giltighetstiden för pass

Ett pass är giltigt i fem år från den dag då passet utfärdades, om inte något annat följer av 2–7 mom.

Pass utfärdas för kortare tid än fem år på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller socialnämnden i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass kan utfärdas för kortare tid än fem år även för den som avses i 15 § 1 mom. och då pass utfärdas i de fall som avses i 11 § 2 mom. Om fingeravtryck inte kan tas av sökanden av skäl som avses i 6 a § 2 mom. och som är av tillfällig natur, utfärdas passet för en tid av högst tolv månader.

För en sökande som också är medborgare i någon främmande stat och som med stöd av 34 § i medborgarskapslagen (359/2003) eventuellt kommer att förlora sitt finska medborgarskap utfärdas pass högst till dess sökanden fyller 22 år.

När ett pass i de fall som avses i 18 § utfärdas utan att ett giltigt pass dras in, utfärdas det nya passet för den tid som krävs med hänsyn till den omständighet som utfärdandet grundar sig på, dock för högst fem år.

För en värnpliktig kan pass utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om han inte visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör hinder för utfärdande av pass för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Föreslagen lydelse

Giltighetsområdet för ett pass ska begränsas på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller *det organ som ansvarar för socialvården* i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass med begränsat giltighetsområde kan utfärdas även för den som avses i 15 § 1 mom. och när pass utfärdas för en minderårig i de fall som avses i 11 § 2 mom.

14 §

Giltighetstiden för pass

Ett pass är giltigt i fem år från den dag då passet utfärdades, om inte något annat följer av 2–7 mom.

Pass utfärdas för kortare tid än fem år på det sätt som sökanden begär eller i enlighet med det sätt på vilket en vårdnadshavare med stöd av 7 § 1 mom. eller *det organ som ansvarar för socialvården* i fråga om ett omhändertaget barn har begränsat sitt samtycke. Pass kan utfärdas för kortare tid än fem år även för den som avses i 15 § 1 mom. och *när* pass utfärdas i de fall som avses i 11 § 2 mom. Om fingeravtryck inte kan tas av sökanden av skäl som avses i 6 a § 2 mom. och som är av tillfällig natur, utfärdas passet för en tid av högst tolv månader.

För en sökande som också är medborgare i någon främmande stat och som med stöd av 34 § i medborgarskapslagen (359/2003) eventuellt kommer att förlora sitt finska medborgarskap utfärdas pass högst till dess sökanden fyller 22 år.

När ett pass i de fall som avses i 18 § utfärdas utan att ett giltigt pass dras in, utfärdas det nya passet för den tid som krävs med hänsyn till den omständighet som utfärdandet grundar sig på, dock för högst fem år.

För en värnpliktig kan pass utfärdas högst till utgången av det år då han fyller 28 år, om inte den värnpliktige visar att skyldigheten att försvara landet inte utgör hinder för utfärdande av pass för längre tid eller om inte särskilt vägande skäl ger anledning till något annat.

Gällande lydelse

Ett tillfälligt pass utfärdas för en tid av högst tolv månader. Ett nödpass utfärdas i enlighet med vad som följer av den omständighet som kräver att pass utfärdas, dock för en tid av högst tolv månader.

Diplomatpass och tjänstepass kan av särskilda skäl utfärdas för kortare tid än fem år.

21 §

Förutsättningar för indragning av pass

Ett pass dras in om

- 1) innehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) innehavaren anhåller om att hans eller hennes pass ska dras in,
- 3) passet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller innehavaren anmäler att passet har förkommit eller stulits,
- 4) vårdnadshavaren eller socialnämnden har återtagit det samtycke som nämns i 7 § 1 mom. och något annat inte följer av 2 mom. i denna paragraf,

5) socialnämnden kräver att en omhändertagen minderårigs pass ska dras in, eller

6) passet ska förstöras i enlighet med hittegodslagen (778/1988).

Även om en vårdnadshavare har återtagit det samtycke som nämns i 7 § 1 mom. behöver passet inte dras in, om ett indragande klart skulle strida mot barnets bästa och det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med vårdnadshavarens samtycke förs till en annan stat annat än tillfälligt. Det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen är skyldigt att ge ett utlåtande om huruvida en indragning av passet klart strider mot barnets bästa. På utlåtandet tillämpas också i övrigt vad som i 11 § 3 mom. bestäms om det utlåtande som ges i fråga om förvägrande av pass.

Ett pass kan dras in om

- 1) passet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) passet har blivit fördärvat eller om anteckningarna i passet har ändrats eller om det innehåller andra anteckningar än sådana som en myndighet har gjort,

Föreslagen lydelse

Ett tillfälligt pass utfärdas för en tid av högst tolv månader. Ett nödpass utfärdas i enlighet med vad som följer av den omständighet som kräver att pass utfärdas, dock för en tid av högst tolv månader.

Diplomatpass och tjänstepass kan av särskilda skäl utfärdas för kortare tid än fem år.

21 §

Förutsättningar för indragning av pass

Ett pass dras in, om

- 1) innehavaren förlorar sitt finska medborgarskap eller befrias från detta,
- 2) innehavaren anhåller om att hans eller hennes pass ska dras in,
- 3) passet förkommer innan det överlämnas till sökanden eller innehavaren anmäler att passet har förkommit eller stulits,
- 4) en minderårigs vårdnadshavare har återtagit sitt i 7 § 1 mom. *avsedda samtycke eller det organ som ansvarar för socialvården har återtagit det samtycke som avses i 7 § 2 mom. och något annat inte följer av 2 mom. i denna paragraf,*

5) *det organ som ansvarar för socialvården* kräver att en omhändertagen minderårigs pass ska dras in, eller

6) passet ska förstöras i enlighet med hittegodslagen (778/1988).

Även om en vårdnadshavare har återtagit det samtycke som avses i 7 § 1 mom. behöver passet inte dras in, om ett indragande klart skulle strida mot barnets bästa och det kan anses uppenbart att barnet inte i strid med vårdnadshavarens samtycke förs till en annan stat annat än tillfälligt. Det organ som avses i 45 § 1 mom. i *barnskyddslagen* är skyldigt att ge ett utlåtande om huruvida en indragning av passet klart strider mot barnets bästa. På utlåtandet tillämpas också i övrigt vad som i 11 § 3 mom. *föreskrivs* om det utlåtande som ges i fråga om förvägrande av pass.

Ett pass kan dras in, om

- 1) passet innehåller ett uppenbart fel,
- 2) passet har blivit fördärvat eller om anteckningarna i passet har ändrats eller om det innehåller andra anteckningar än sådana som en myndighet har gjort,

Gällande lydelse

3) det sedan passet utfärdats har framkommit omständigheter som vid prövning av om pass kan utfärdas sannolikt skulle leda till att pass förvägras med stöd av 15 §,

4) passet används av någon annan än den som det har utfärdats för, eller

5) Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata av särskilda skäl har återtagit ett certifikat som avses i 5 c § 2 mom.

Diplomatpass och tjänstepass kan även dras in när passinnehavaren har övergått till andra uppgifter eller förutsättningar för utfärdande annars inte längre föreligger.

När det prövas om ett pass ska dras in med stöd av 3 mom. 3 punkten ska de omständigheter som nämns i 16 § beaktas.

Ett beslut enligt 2 mom. om att inte dra in passet för en minderårig ska iaktas även om ändring söks.

Om ett pass dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 3 mom. 1, 2 eller 4 punkten av orsaker som inte beror på passinnehavarens förfarande, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid. Om ett pass dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har passinnehavaren dock rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass endast om passet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet. Om ett pass dragits in med stöd av 3 mom. 5 punkten, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid.

Föreslagen lydelse

3) det sedan passet utfärdats har framkommit omständigheter som vid prövning av om pass kan utfärdas sannolikt skulle leda till att pass förvägras med stöd av 15 §,

4) passet används av någon annan än den som det har utfärdats för, eller

5) Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata av särskilda skäl har återtagit ett certifikat som avses i 5 c § 2 mom.

Diplomatpass och tjänstepass kan även dras in när passinnehavaren har övergått till andra uppgifter eller förutsättningar för utfärdande annars inte längre föreligger.

När det prövas om ett pass ska dras in med stöd av 3 mom. 3 punkten ska de omständigheter som nämns i 16 § beaktas.

Ett beslut enligt 2 mom. om att inte dra in passet för en minderårig ska iaktas även om ändring söks.

Om ett pass dragits in med stöd av 1 mom. 3 punkten innan det har överlämnats till sökanden eller med stöd av 3 mom. 1, 2 eller 4 punkten av orsaker som inte beror på passinnehavarens förfarande, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid. Om ett pass dragits in på grund av att det blivit fördärvat, har passinnehavaren dock rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass endast om passet har fördärvats av orsaker som berott på en myndighet. Om ett pass dragits in med stöd av 3 mom. 5 punkten, har passinnehavaren rätt att avgiftsfritt få ett nytt pass för återstoden av det indragna passets giltighetstid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 15 och 38 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 15 och 38 §
som följer:

Gällande lydelse

15 §

Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter

Polisen får behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast om det är nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller ett offer för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Fingeravtrycksuppgifter för en person som ansökt om pass får med den berörda personens samtycke användas också för framställning av en identitetshandling som personen ansökt om senare.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt 131 § i utlänningslagen (301/2004) får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast i de fall som

Föreslagen lydelse

15 §

Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter

Polisen får behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter endast om det är nödvändigt för ändamålet med behandlingen.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av de uppgifter som föreskrivs i lagen om identitetskort och passlagen får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast om det är nödvändigt för att identifiera ett offer för en naturkatastrof, storolycka eller någon annan katastrof eller ett offer för ett brott eller ett offer som annars förblivit oidentifierat. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som tagits för att *göra* en jämförelse får *endast* användas när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt lagen om identitetskort och passlagen får dessutom användas om det är nödvändigt för att identifiera en person som ansökt om identitetskort eller pass när han eller hon senare ansöker om en identitetshandling, och får med samtycke av den berörda personen användas också för framställning av en sådan handling.

Biometriska uppgifter som behandlas för utförande av uppgifter enligt 131 § i utlänningslagen (301/2004) får användas för andra ändamål än det ursprungliga ändamålet med behandlingen av uppgifterna endast i de fall som

Gällande lydelse

avses ovan i 2 mom. samt om det är nödvändigt att använda uppgifterna för att förebygga, avslöja eller utreda ett brott som avses i 11–14 kap., 17 kap. 2–4, 7, 7 c eller 8 a §, 34 kap. 3 eller 5 §, 34 a kap. eller 46 kap. 1 eller 2 § i strafflagen. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som insamlats för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Uppgifter som behandlas för kvalitetssäkring av DNA-prov får användas endast för det ursprungliga ändamålet med behandlingen. Uppgifterna får dessutom behandlas för laglighetsövervakning, planering och utveckling samt för utbildning, om de är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.

Uppgifter i en skjutvapenansökan enligt 114 § i skjutvapenlagen (1/1998) får inte användas för andra ändamål än för behandling av uppgifter som gäller vapentillstånd.

38 §

Radering av personuppgifter som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter

Personuppgifter som behandlas för utförande av tillståndsförvaltnings- och tillsynsuppgifter ska raderas senast 20 år från det att beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut eller personuppgiften infördes.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. ska

1) uppgifterna i en skjutvapenansökan enligt skjutvapenlagen raderas senast 3 år från det att uppgiften infördes,

2) personuppgifter som behandlas med stöd av 42 c § i skjutvapenlagen raderas 30 år efter det att föremålet förstördes; uppgifterna får dock behandlas för de ändamål som föreskrivs i 11 § i denna lag i endast 10 år efter det att föremålet förstördes,

3) personuppgifter som anknyter till hittegodsvirkksamhet raderas senast ett år från det att uppgiften infördes,

Föreslagen lydelse

avses ovan i 2 mom. samt om det är nödvändigt att använda uppgifterna för att förebygga, avslöja eller utreda ett brott som avses i 11–14 kap., 17 kap. 2–4, 7, 7 c eller 8 a §, 34 kap. 3 eller 5 §, 34 a kap. eller 46 kap. 1 eller 2 § i strafflagen. Rätt att använda uppgifterna har endast den som nödvändigtvis måste använda dem för skötseln av sina arbetsuppgifter. Uppgifter som insamlats för att göra en jämförelse får endast användas när jämförelsen görs och ska därefter omedelbart förstöras.

Uppgifter som behandlas för kvalitetssäkring av DNA-prov får *endast användas* för det ursprungliga ändamålet med behandlingen. Uppgifterna får dessutom behandlas för laglighetsövervakning, planering och utveckling samt för utbildning, om de är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.

Uppgifter i en skjutvapenansökan enligt 114 § i skjutvapenlagen (1/1998) får inte användas för andra ändamål än för behandling av uppgifter som gäller vapentillstånd.

38 §

Radering av personuppgifter som behandlas i polisens övriga lagstadgade uppgifter

Personuppgifter som behandlas för utförande av tillståndsförvaltnings- och tillsynsuppgifter ska raderas senast 20 år från det att beslutet fattades eller förföll eller den i beslutet angivna giltighetstiden gick ut eller personuppgiften infördes.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. ska

1) uppgifterna i en skjutvapenansökan enligt skjutvapenlagen raderas senast 3 år från det att uppgiften infördes,

2) personuppgifter som behandlas med stöd av 42 c § i skjutvapenlagen raderas 30 år efter det att föremålet förstördes; uppgifterna får dock behandlas för de ändamål som föreskrivs i 11 § i denna lag i endast 10 år efter det att föremålet förstördes,

3) personuppgifter som anknyter till hittegodsvirkksamhet raderas senast ett år från det att uppgiften infördes,

Gällande lydelse

4) personuppgifter som ingår i sådana rapporter om misstanke om överträdelser som avses i 7 kap. 9 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism raderas i enlighet med 2 mom. i den paragrafen samt övriga personuppgifter som anknyter till tillsyn enligt det kapitlet senast 5 år från det att anteckningen infördes,

5) uppgifter om administrativa påföljder raderas senast 5 år från det att anteckningen infördes,

6) personuppgifter som ska behandlas för övervakning enligt lotterilagen eller lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och som gäller kunder hos en i de lagarna avsedd penningspelssammanslutning, näringsidkare eller sammanslutning som ska övervakas raderas genast när de inte längre behövs för tillsynsuppdraget.

Personuppgifter som avses i 1 mom. och 2 mom. 1 punkten ska dock raderas senast ett år efter den registrerades död, om det inte finns särskilda skäl att fortfarande bevara dem. Behovet av fortsatt bevarande av personuppgifterna ska bedömas minst vart femte år.

Föreslagen lydelse

4) personuppgifter som ingår i sådana rapporter om misstanke om överträdelser som avses i 7 kap. 9 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism raderas i enlighet med 2 mom. i den paragrafen samt övriga personuppgifter som anknyter till tillsyn enligt det kapitlet senast 5 år från det att anteckningen infördes,

5) uppgifter om administrativa påföljder raderas senast 5 år från det att anteckningen infördes,

6) personuppgifter som ska behandlas för övervakning enligt lotterilagen eller lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och som gäller kunder hos en i de lagarna avsedd penningspelssammanslutning, näringsidkare eller sammanslutning som ska övervakas raderas genast när de inte längre behövs för tillsynsuppdraget,

7) *fingeravtrycksuppgifter som tagits av sökanden vid ansökan om identitetskort som avses i 17 § 3 mom. i lagen om identitetskort raderas senast 30 dygn från det att identitetskortet beviljades.*

Personuppgifter som avses i 1 mom. och 2 mom. 1 punkten ska dock raderas senast ett år efter den registrerades död, om det inte finns särskilda skäl att fortfarande bevara dem. Behovet av fortsatt bevarande av personuppgifterna ska bedömas minst vart femte år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 33 a och 159 § i utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 33 a § 1 mom. och 159 §,
sådana de lyder, 33 a § 1 mom. i lag 631/2011 och 159 § i lagarna 360/2007 och 501/2016,
som följer:

Gällande lydelse

33 a §

Uppehållstillståndskort

Som intyg på uppehållstillstånd utfärdas ett uppehållstillståndskort. I rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*EU:s uppehållstillstånds-förordning*) och i rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*ändringsförordningen*) finns bestämmelser om uppehållstillståndskortets form, egenskaper och säkerhetsdetaljer, om biometriska kännetecken som lagras i den tekniska delen och om hur de ska tas fram, om begränsningar och användningsändamål när det gäller biometriska kännetecken samt om innehavarens rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som finns lagrade i uppehållstillståndskortets tekniska del.

159 §

Registrering av unionsmedborgares uppehållsrätt

En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till Migrationsverket inom tre månader från inresan.

När unionsmedborgaren lämnat utredning om att han eller hon uppfyller kraven för registrering skall ett bevis om registrering utfärdas

Föreslagen lydelse

33 a §

Uppehållstillståndskort

Som intyg på uppehållstillstånd utfärdas ett uppehållstillståndskort. I rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*EU:s uppehållstillstånds-förordning*) finns bestämmelser om uppehållstillståndskortets form, egenskaper och säkerhetsdetaljer, om biometriska kännetecken som lagras i den tekniska delen och om hur de ska tas fram, om begränsningar och användningsändamål när det gäller biometriska kännetecken samt om innehavarens rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som finns lagrade i uppehållstillståndskortets tekniska del.

159 §

Registrering av unionsmedborgares uppehållsrätt

En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till Migrationsverket inom tre månader från inresan.

När unionsmedborgaren lämnat utredning om att han eller hon uppfyller kraven för registrering ska ett bevis om registrering utfärdas omedelbart.

RP 206/2020 rd

Gällande lydelse

omedelbart med uppgift om den registrerades namn och adress samt registreringsdatum.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om sakinnehållet i bevis om registrering finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .